AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 85 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 12, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Dunajski kardinal je preklical pastirsko pismo potem, ko se je posvetoval dve uri s papežem

Rim, 11. aprila. Dunajski kardinal Innitzer je včeraj skoro dobesedno preklical izjavo avstrijskih škofov, v kateri so se pozvali Avstrijci, da glasujejo za priključitev k Nemčiji.

Kardinal je naredil ta korak potem, so se je dve uri posvetoval s sv. očetom v Vatikanu. Papežev časopis Osservatore Romano, prinaša tozadevno zanimivo obvestilo.

Kardinal pravi v svoji izjavi, da v pastirskem listu avstrijskih škofov z dne 18. marca, ne sme biti ničesar, kar je proti božjim zapovedom in odredbam Cerkve.

Nadalje pravi kardinal, da se bodo avstrijski katoličani ravnali po konkordatu ki je bil sklenjen med Avstrijo in sveto stolico, brez ozira, kaj poreče Berlin.

To je značilna izjava avstrijskega kardinala, ki bo seveda silno razburila nacije in Hitlerja, toda kardinal Innitzer pravi, da bo obstal pri tej izjavi.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

Jane Zajc, Braddock, Pa., je te dni odprla lepotično obrt. Miss Zajc je prva in edina slovenska lepotičarka v tem mestu in okolici. Je sestra pokojnega Jakoba Zajca, ki se je leta 1931 ubil, ko je kot 18. letni mladenič vodil zrakoplov.

V Sheboyganu, Wis., je preminula Mary Dragan, rojena Radovan, stara 66 let in doma iz Toplic pri Šmarjeti na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 15. leti. Tu zapušča moža, tri sinove, dve hčeri in brata, enega brata v Milwaukee in sestro v Clevelandu, v stari domovini pa hčer iz prvega zakona.

V Waukeganu, Ill., je preminula Mrs. Neža Poglajen, rojena Medic. Pokojna je dosegla starost 68 let. Doma je bila iz vasi Bušince, fara Toplice na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 50. leti. Zapušča enega sina in eno hčer.

V Racine, Wis., je umrla 30. marca rojakinja Mary Kramar, rojena Kumar, stara 68 let, doma iz Jablana pri Mirni peči na Dolenjskem. V Ameriki je živela 32 let in sicer v Girardu, Ohio, Milwaukee in Racine Wis. Tu zapušča moža in hčer, nekje v New Yorku pa brata.

V Detroitu si je končal življenje Valentin Babič, star 49 let in doma iz Spodnje Hrušice v Sloveniji. Zapušča ženo in hčer. Ranjki je bil poznan kot mož mirnega značaja. V smrt ga je pognala dolga brezposelnost. Dne 2. aprila bi imel pričeti z delom pri WPA.

V Gilbertu, Minn., je umrla Ana Starič, rojena v Gradcu na Štajerskem. Njeno dekliško ime je bilo Kokel in je prišla v Ameriko leta 1907. V Gilbertu zapušča soproga in šest odraslih otrok.

V East Worcester, N. Y., je umrla 2. aprila rojakinja Franca Mostar, stara 63 let in rojena na Dolu pri Litiji. Svoječasno je bivala v Westmorelandu, Pa., pozneje pa v Staunton, Ill., zadnjih 19 let pa na farmah v East Worcestru. Pokojna zapušča moža, pet sinov in tri hčere, v stari domovini pa sestro.

Pet Hrvatov je bilo na zvezni sodniji v Pittsburghu obsojenih v dolgotrajni zapor radi ponarejanja denarja. Anton Sikič je dobil 5 let, Nika Zrnič 15 let, Mike Mrklja 15 let in Peter Klickovič 5 let.

Operni rekord

Preteklo soboto je bila zaključna predstava operne sezone v Clevelandu. Operne predstave je priredila Metropolitan operna družba iz New Yorka, ki je znana kot najboljša na svetu. In Clevelandčani so znali to tudi upoštevati, kajti nič manj kot 68,078 oseb se je udeležilo osmih opernih predstav v Clevelandu. Kot pravijo ljudje, ki znajo računati, je to rekord vseh svetovnih rekordov za operne prireditve in se šteje Clevelandčanom v čast, ker znajo ceniti glasbeno umetnost. Mnogo stotin naših rojakov je posetilo to ali ono operno prireditev.

Važna seja

Vse člane, ki so svoječasno sodelovali pri Slovenskem katoliškem izobraževalnem društvu "Adrija" se vabi, se prosi, da se udeležijo važne seje, ki se vrši v sredo 13. aprila in sicer po pobožnosti v cerkveni dvorani. Bodite gotovo navzoči. — Sklicatelj.

Društvo "Cvet"

V torek večer 19. aprila se vrši seja pevskega društva "Cvet." Seja bi se imela vršiti 17. aprila, toda dvorana je na isti dan oddana. Seja se začne ob 7:30 zvečer. Prosi se vse člane, da se gotovo udeležijo. Vaja se pa vrši v ponedeljek 18. aprila ob 7:30 zvečer.

G. Šubelj odpotoval

V nedeljo večer je odpotoval iz Clevelanda g. Anton Šubelj. V Clevelandu se je mudil pretekli teden kot član Metropolitan operne družbe. Ta teden ima naš umetnik troje koncertov in sicer v Syracuse in Rochester, N. Y., in na velikonočno nedeljo bo pel v eni največjih cerkva v New Yorku. V sredo 20. aprila pa bomo videli in slišali našega umetnika zopet v Cevelandu, ko bo nastopil v S. N. Domu. Ako želite posetiti ta koncert, potrudite se pravočasno za vstopnico, katero lahko dobite v trgovini gospe Makovec v S. N. Domu.

Lepo sta zapeli

Na nedeljskem slovenskem radio programu sta nas zopet zelo razveselili Loraančanki, Mrs. Angelca Tomšič in Mrs. Jenine Černe. Zlasti je ugajala pesem "Trnovski zvon," ki jo je uglasbil P. Kogoj. Glasova teh priljubljenih Loraančank se zelo lepo vjemata in krasno donita po radiju. Le še večkrat se oglasiti, vaju prav radi poslušamo.

Pogreb Bukovnika

Pogreb pokojnega Mike Bukovnika se vrši v četrtek ob 9:30 dopoldne iz hiše žalosti na 14908 Sylvia Ave. v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. in potem na Kalvarija pokopališče pod vodstvom Frank Zakrajšek.

Predsednik Roosevelt govori v četrtek na radiu

Washington, 11. aprila. Iz Bele hiše se naznanja, da bo predsednik Roosevelt v četrtek večer govoril potom radia vsemu ameriškemu narodu. Opisal bo gospodarski položaj, kakor ga on vidi ter bo skoro gotovo omenil tudi nasprotovanje, ki ga je doživel te dni v kongresu. Obenem je predsednik na delu, da napiše posebno poslanico kongresu, v kateri se bo bavil z ekonomskim položajem. V poslanici bo predsednik zahteval od kongresa nadaljnih $1,250,000,000 za javna dela, rekoč, da privatne industrije nikakor niso pri volji ljudem dati delo. Nadalje se poroča, da se je podpredsednik Garner sprl s predsednikom. Garner se ne strinja s predsednikom Rooseveltom radi posojil ljudem brez obresti. Videti je, da bo podpredsednik tozadevno nasprotoval predsedniku v senatni zbornici kongresa.

Odbor za sprejem ljubljanskega župana

Mr. Anton Šubelj, poznani operni pevec, ki bo imel v Clevelandu koncert 20. aprila v S. N. Domu, nam je povedal, da se je ustanovil v New Yorku poseben odbor, ki bo častno sprejel ljubljanskega župana dr. Jurija Adlešiča, ko sledniji dospe v Zedinjene države in bo navzoč kot uradni predstavnik Slovenije v Clevelandu, kjer bo 15. maja slovesno otvorjen Jugoslovanski kulturni vrt. Mr. Šubelj sam je član sprejemnega odbora. Kot čujemo bo visokega gosta pozdravil ob prihodu s parnika tudi newyorški župan La Guardia ter zastopniki državnih in zveznih oblasti. Iz Clevelanda se poda v New York posebna deputacija Slovencev, ki bo odličnega gosta pripeljala v Cleveland.

C. I. O. odvetnik

Proti odvetniku Edwardu Lambu je naperjena sodnijska obravnava v Toledo, Ohio. Gre se za to, da se odvetniku Lambu vzame pravica odvetništva. Lamb je bil zagovornik C. I. O. unije in je baje tekom obravnave se tako obnašal, da je razžalil sodnijo. Odvetnik Lamb je obenem tudi eksekutivni podpredsednik zveze ameriških odvetnikov, ki je včeraj odglasovala, da pride na pomoč Lambu. Najboljši ameriški odvetniki, med njimi celo člani generalnega zveznega pravdnika in zvezni sodniki bodo zagovarjali Lamba na sodniji.

Nemški dečki in deklice

Preteklo nedeljo je dospelo v Cleveland 52 nemških dečkov in deklic iz Nemčije, da se seznanijo z ameriškimi razmerami. Posamezne družine v Clevelandu so jih vzele na stanovanje in hrano. V skupini je 25 dečkov in 27 deklic, ki vsi obvladajo angleščini. Povedali so, da imajo najbolj gorke simpatije za Ameriko.

Prestavljena seja

Člane in članice društva Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z. se opozarja, da se vrši seja 20. aprila, namesto na velikonočno nedeljo. Seja se vrši ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Želim vsemu članstvu veselo velikonoč! — Jakob Jesenko.

Velikonočna voščila

Prihodnja nedelja je dan Vstajenja Gospoda nas vseh. Vstajenje Zveličarja praznujemo, da osvežimo naš duh, našo dušo k spominu, da tudi naše zemsko trpljenje ne bo večno trajalo, pač pa bomo prerojeni po smrti uživali blagor in radost, ki nam je namenjena po prestanem življenju v tej dolini solz, ako smo kot pošteni ljudje vršili svoje dolžnosti napram Bogu tekom zemeljskega bivanja.

Nič kaj vesela ni letošnja velika noč za milijone Amerikancev, za tisoče naših lastnih bratov in sester. Mnogo trpijo, silno trpijo, dasi za trpljenje niso odgovorni, pač pa so žrtve razmer. Njim, tem najbolj potrebnim, gredo predvsem naša letošnja velikonočna voščila z iskreno željo, da bi jih prihodnja velika noč srečala pri obilnejši sreči in manjšem trpljenju kot letošnja.

Iskrena voščila pa pošiljamo obenem vsem našim zvestim naročnikom, vsem prijateljem našega dnevnika, zlasti našim društvom, domačim trgovcem, ki so kljub depresiji in neugodnim razmeram tako zvesto stali ob naši strani. Vsem skupaj, prav vsem in vsakomur naša globoka zahvala in srčno velikonočno voščilo, da bi ob prihodnji veliki noči si lahko še bolj veseli segli v roke in rekli: zadovoljni smo. Vas iskreno pozdravlja — uredništvo Ameriške Domovine.

Japonci so bili temeljito tepeni na Kitajskem

Šangaj, 11. aprila. Iz Tsingtao in iz severne Kitajske je bilo poslanih nadaljnih 100,000 japonskih vojakov na Taiercvang fronto, kjer so doživeli Japonci te dni svoj najbolj sramotni poraz na Kitajskem. Vsej japonski armadi v Šantung provinci grozi popolen poraz, ako Japonci ne dobijo nadaljne pomoči. Po vsej Kitajski praznujejo ljudje zmago svoje armade. Včeraj so bombardirali Japonci mesto Canton, toda kljub bombnemu napadu so Kitajci v Cantonu priredili slikovito procesijo, tekom katere so praznovali svojo zmago. Vse kaže, da bodo Japonci ob Pukov železnici popolnoma poraženi in bodo prisiljeni umakniti se do morja. Najmanj 5,000 Japoncev je obležalo mrtvih v silni bitki pri Taierčvangu.

Zanimivo predavanje

V sredo 13. aprila, zvečer ob osmih, se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. predavanje o tehnokraciji. O tem ima v današnjem listu daljše poročilo Mr. A. Noč iz Euclida, na kar opozarjamo.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnico je bil odpeljan Mr. Frank Skulj, 869 Rudyard Rd. Obiski so prepovedani.

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Pust, 19105 Cherokee Ave., se je vrnila iz bolnišnice in se nahaja zopet na svojem domu, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Senator Byrd svari Roosevelta radi izdatkov

Washington, 11. aprila. Senator Byrd, demokrat iz Virginije, je včeraj resno posvaril predsednika Roosevelta, ki namerava potrošiti $4,000,000,000 v prizadevanju, da se dobi delo za več ljudi. Senator je mnenja, da je brezuspešno potrošiti toliko denarja, ker niti ta svota ne bo zadostovala, da se vsem ljudem dobi delo, med tem ko bo narodni dolg narastel, da niti davki ne bodo več zadostovali, če so še tako visoki, da se vsaj obresti plačujejo na dolg. "In kadar davki ne bodo zadostovali," je izjavil senator Byrd, "tedaj vladi ne bo preostajalo druzega kot zapleniti privatno premoženje, kar je pa proti ameriški ustavi." Senator Byrd je nadalje izjavil, da je vladno zapravljanje denarja ustvarilo birokracijo, ki se je tako razširila, da zna izbruhniti revolucija, ker ljudje končno ne bodo več pri volji prenašati šikane vladnih uradnikov.

Na španski fronti je zaenkrat zavladal mir

Hendeya, Francija, 11. aprila. Na španski fronti prevladuje začasno mir, kar je najbrž znamenje, da se general Franco pripravlja na novo ofenzivo, da konča špansko civilno vojno. Do prihodnje bitke bo najbrž prišlo pri Teruelu. Namen te ofenzive bo priti v posest Madrida. Pri Teruelu ima španska armada svoje najbolj utrjene postojanke. Gen. Franco je včeraj zasedel mesto San Matteo, komaj 14 milj od Sredozemskega morja. Glavno prizadevanje generala Franca je sedaj zasesti severno Katalonijo, tako da bo zveza med Španijo popolnoma prekinjena. Španska vladna armada še vedno dobiva streljivo in druge potrebščine iz Francije. Kakor hitro bo zaseden severni del provincije Katalonije, tedaj pride konec španske civilne vojne. Več kot 3,000 oseb je včeraj prekoračilo francosko mejo in se ustavilo v Ara dolini.

Frankie Pečjak

Mladi Frankie Pečjak, sin ugledne slovenske družine na 659 E. 159th St., je te dni odpotoval v Charleston, W. Va., kjer bo začel s treniranjem za baseball sezono. Frankie bo letos igral pri detroitskih "Tigrih," torej bomo lahko precej slišali o njem. Le dobro se drži, Frankie, da pridobiš čast za sebe in za narod.

Šaljapin umira

Iz Pariza se poroča, da se nahaja tam slavni ruski basist Feodor Saljapin v skrajno kritičnem položaju. Saljapin je največji in najbolj slavni basist. Star je 64 let.

Gorkeje bo

Vladni vremenski urad naznanja, da je prišel konec zime in da bo vreme v prihodnjih tednih normalno. Zadnjih devet dni je termometer kazal abnormalno vreme, za 8 do 10 stopinj hladnejše kot običajno v tem času.

Razprodaja pri Anžlovarju

V modni trgovini A. Anžlovar, na St. Clair Ave. in 62. cesta je še vedno razprodaja in je ravno lepa prilika, da kupite za veliko noč po nizki ceni obleko in drugo.

Oropano gledališče

Roparji so sinoči vdrli v Lexington gledališče, 1779 E. 55th St. in so odnesli z blagajne $900.00.

Tom Girdler se je podal odloku zvezne vlade in bo zopet sprejel bivše štrajkarje na delo

Cleveland. — Še pretekli teden je vladna delavska komisija odločila, da Republic Steel Co., katere načelnik je Tom Girdler, ni imela pravice odsloviti delavcev, ki so se pridružili uniji. Republic Steel Co. mora zopet vzeti na delo vse one delavce, ki so bili odslovljeni radi unijskega gibanja.

Tom Girdler, načelnik Republic Steel Co., se je izjavil včeraj, da bo po najboljših močeh skušal zopet vzeti odslovljene delavce na delo. Rekel je, da se strinja z vladno razsodbo, razven v nekaterih točkah ne.

V čemur se Girdler ne strinja z izjavo oziroma razsodbo vladne delavske komisije je, da bi moral podpisati pogodbo z unijo jeklarskih delavcev. Girdler je mnenja, da tozadevno vladna delavska komisija nima prav, kajti nihče ga ne more prisiliti, da podpiše pogodbo z ono unijo, katero mu vlada narekuje.

Girdler je včeraj izjavil, da bo zopet zaposlil vse one, ki so lansko leto štrajkali, toda glede podpisa pogodbe pa se bo obrnil na sodnijo, rekoč, da kot svoboden državljan ima pravico podpisati kar sam hoče, ne pa kar mu drugi narekujejo.

Girdler je včeraj tudi izjavil, da so oni delavci, ki so odšli na štrajk, bili izmed najboljših delavcev pri Republic Steel Co. in da bi jih zopet rad videl na delu. On da nima ničesar proti uniji, toda svobodnega se toliko počuti, da naredi lahko kar sam smatra, da je pravilno in ne da bi mu kdo zapovedoval.

Girdler je nadalje povedal, da so C. I. O. voditelji neodgovorni ljudje. To je izjavil lansko leto in tega mnenja je še vedno. Ljudje, ki se s silo polastijo tujega premoženja, nikakor niso odgovorni ljudje.

"Toda z delavci jaz nimam nobenega prepira," je dejal Girdler. "Vsi, ki so štrajkali, lahko zopet dobijo delo, kakor hitro nam bo mogoče vse zaposliti."

Francija je v silni politični krizi. Narod je vznemirjen. Socialistična vlada je padla

Paris, 11. aprila. Rdeče zastave so vihrale včeraj po pariških ulicah, ko je manifestiralo tisoče komunistov in socialistov, ki so protestirali radi padca vlade socialističnega ministerskega predsednika Leona Bluma.

Bivši ministerski predsednik Dalladier skuša sedaj ustanoviti novo vlado, česar pa trenutno ne more doseči. Francoski narod je vznemirjen in nekateri pričakujejo celo revolucije.

Novi ministerski predsednik Dalladier je včeraj govoril francoskemu narodu potom radia in naznanil, da bo prisiljen rabiti "oboroženo silo," ako se narod ne bo v kratkem pomiril.

Štrajki naraščajo vsako uro. Delavci v 38 pariških tovarnah so začeli s sedečimi štrajki. Samo v teh tovarnah je 70,000 delavcev zapustilo delo. Težko je prizadeta vlada, ker so štrajki večinoma v tovarnah, kjer se izdeluje orožje.

Demonstranti, ki so včeraj korakali po pariških ulicah so s seboj nosili napise, s katerimi se je zahtevalo, da se odpre španska meja in da začne Francija Španiji pošiljati vojaške zrakoplove.

Ne pričakuje se, da bo vlada ministerskega predsednika Dalladierja obstala. Dalladier je že 103. ministerski predsednik, katerega je dobila Francija po končani svetovni vojni.

Socialisti se jezijo, ker francoska vlada ne gre na pomoč španski vladni armadi. V novi vladi ni nobenega socialista in tudi komunisti so bili izključeni. V torek bo zboroval parlament in prišlo bo do glasovanja glede zaupnice. Pričakuje se, da bodo socialisti in komunisti glasovali proti Dalladierju in Francija bo zopet brez vlade. Francija se nahaja v najtežji vladni krizi.

Unijski tiskarji

Te dni se mudi v Clevelandu Claude Baker, ki je prišel sem iz San Francisca, Cal., da agitira za svojo izvolitev predsednikom tiskarske unije. Včeraj so imeli unijski tiskarji shod v Hollenden hotelu, tekom katerega je govoril Mr. Baker. Povedal je, da je v American Federation of Labor malo demokracije, toda pri C. I. O. organizaciji je pa sploh ne poznajo. Sedanji predsednik tiskarske unije je Mr. Howard, ki je obenem tajnik C. I. O. organizacije. Tiskarska unija spada k American Federation of Labor.

Zadušnice

V nedeljo 17. aprila se bo ob 11. uri zjutraj brala peta sv. maša v cerkvi sv. Kristine za pokojnim Alois in za pokojno Dorothy Sternad. Sorodniki in prijatelji družine so prijazno vabljeni.

Nova tajnica

Podružnica št. 41 SŽZ ima novo tajnico, Mrs. Ano Stopar, 15419 Ridpath Ave. Asesment bo pobirala na 24. in 25. v mesecu.

Štrajkarji registrirajo

Kakih 1,500 bivših štrajkarjev pri Republic Steel Co. v Clevelandu se je včeraj registriralo za delo pri omenjeni kompaniji. Kot znano je vladna delavska komisija odredila, da mora kompanija zopet vzeti na delo vse bivše štrajkarje, ker je kompanija kršila postavo na osem načinov, ko je štrajkarje odslovila od dela. Bivši štrajkarji se registrirajo za delo v unijskem C. I. O. uradu na Broadway in 71. cesti. Mnogo Slovencev je med njimi.

Podružnica št. 15 SŽZ

Članice podružnice št. 15 S. Ž. Z. so prošene, da gotovo pridejo v sredo 13. aprila po cerkveni pobožnosti zvečer v običajne prostore v S. N. Domu na 80. cesti.

Velikonočne košarice

Oglejte si lepo izbero velikonočnih košaric s pirhi in drugimi dobrotami pri Norwood Sweet Shoppe, 6206 St. Clair Ave. Ne samo, da je izbera velika in mična, pač pa so cene tudi jako zmerne. Rojakom toplo priporočamo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 85, Tues., April 12, 1938

Zveličar vstal je iz groba. . . .

V vso temo, nad vso bedo in zmedo in zlo današnjih dni je zopet posijala in se razlila velikonočna luč in kakor nad vodami vesoljnega potopa je zaorila pesem zmage, pesem dobrega nad zlom, življenja nad smrtjo, neba nad peklom — velikonočna pesem: "Zveličar naš je vstal iz groba, premagana je smrt, trohnoba — aleluja!" To je pesem zmagoslavja po največji in najbolj pomembni bitki, ki se je in se bo kdaj bila na svetu. Ta pesem slavi Junaka, katerega rane pripovedujejo o vsej sili in stiski boja, pa se zdaj v poveličanju svetijo: Junaka, ki se je pomeril z grehom, smrtjo in satanom, junaka luči, ki je premagal temo. "Smrt, kje je zdaj tvoje želo?" Kaj bi tiste, ki so Kristusovi in jim gori v srcu Njegova luč, še moglo splašiti? Aleluja!

V zgodovini Cerkve se vedno znova oglaša ta aleluja. Kristus je umrl enkrat, a poslej ne umrje nikdar več. To Cerkev ve in zato ima pravico, da v najtežavnejših časih poje alelujo. Kolikokrat so že nasledniki velikega zbora, Poncija Pilata in Heroda poizkušali, da bi Kristusa še enkrat pribili na križ in zbrisali Njegov spomin na zemlji! Pregnali so ga v grob katakomb, pa glej: izšel je iz njega kakor zmagovit kralj. Kakor v prvih časih krščanstva, tako je bilo tudi vedno poslej: knez teme se je dvignil, smrt in življenje sta se borila med seboj. Vedno znova pa je prišel tudi dan, ko je bil kamen iznad groba odvaljen in vedno znova se je s podvojeno silo zapela proti nebu zmagovita pesem vstajenja: Aleluja!

In položaj se je dejansko v dveh tisočletjih le malo izpremenil. Takrat, kakor poslej do danes, so stale proti Kristusu najmočnejše sile sveta in imele v rokah vsa sredstva oblasti, znanosti, umetnosti, napredka in kakor se še imenujejo vrednote tega sveta. Vedno je bilo tudi mnogo kristijanov podobnih prvim apostolom, ki so se zbali, postali malodušni in celo zbežali, se skrili in izgubili vsako upanje. A potem se je znova razlegla po zemlji čudovita beseda: Mir s teboj! Ne bojte se! Gospod je zopet tukaj. In pozna svoje in Njegovi poznajo Njega. Gospod svoje Cerkve ni pozabil. Bila je samo preizkušnja, samo dnevi teme, samo kos nove, težko bitke, toda zmago ima vedno v rokah On, ki jo je bil nekoč priboril in z njim vsak, ki sledi Njegovemu praporu. Prav ima torej Cerkev, ko tudi v najtežjih časih poje Alelujo. Kajti ravno vera v Vstajenje ji daje moč, da nosi križ, težki, pa zmagoslavni križ.

Z našo Veliko nočjo je kakor z dogajanjem v naravi. Tudi tu je večen boj, tudi tu vedno znova zagospodari zima. Potem mora vse zelenje in vse cvetje usahniti, vso krasoto zagrne grob. A le za čas; potem se led razlomi, sneg skopni, potočki priteko na dan in mrtvi se ozirajo proti soncu z novimi, nedolžnimi očmi. Potem se vrnejo slavci, narava obhaja svoj praznik vstajenja: pomlad je zopet v deželi in sonce vsak dan v daljšem loku potuje preko neba. Potem se v ljudeh znova obudi zaupanje, potem zopet verujejo v luč, zimske skrbi so pozabljene, izkaže se, da so imeli prav tisti, ki so v temnih dneh govorili: Sonce se povrne, zopet bo pomlad, iz smrti bo vzklilo novo življenje. Tako je s cerkvijo, ki je globoko pogreznjena v ritem vsega živega. Nikdar ne pride čez njo noč, nikoli zapuščenost, v kateri ne bi vedela, da je njen božji Stvarnik mislil na njo, in ko je do smrti žalostna in se zdi, da mora pod udarci svojih sovražnikov umreti, vendarle pravi: Vemo, da Odrešenik živi!

Kar velja za Cerkev, velja tudi za posameznika. V svoji notranjosti prinesemo na svet mnogovrsten nered, nagone, ki so nam za življenje nujno potrebni, ki pa se upirajo postavi duha, ki mu gre gospodstvo nad našim čutenjem in hotenjem. Tudi tu je veliko teme in iti nam je skozi goste oblake, dokler nam slednjič jasno sonce ne ogreje srca. Ali ni naša mladost kakor vzpenjanje na strmo Božjo goro iz propadov in sotesk, ki jih pokriva gosta tema? Ali ni mladim, pa tudi starim, ta strma, kamenita pot težka? Pa vendar, — vsaj o velikonočnem času — zopet vstanemo in se z novim pogumom, z novimi silami napotimo dalje proti vrhu — proti luči.

Kristus, sin večnega Očeta, je premagal temo in se iz boja s peklenskimi silami zmagovito povrnil v Očetovo naročje. Njemu smo prisegli zvestobo, Vanj verujemo. Nerazdružljivo smo zvezani z Njim. Premagajmo temo nevere in zmote in kdor sledi Zveličarju ne more propasti.

Krist je vstal! Krist je vstal. Vstanimo tudi mi z njim v boljše življenje!

Kaj pravite!

Neki delavec v Jugoslaviji je dobil od neke bolnišnice iz Amerike pismo, da mu je umrl oče. Ljudje so takoj zagnali vik, da bo srečni rojak podedoval milijone. Takoj je začel kupovati razne stvari na — medvedovo kožo. Čez par tednov pa je dobil drugo pismo iz Amerike, v katerem mu pošilja ameriška bolnišnica račun za oskrbo očeta v bolezni, ki je umrl brez vsakega centa. Zdaj pravi, da ne bo nikdar več hvalil dneva pred večerom.

BESEDA IZ NARODA

O programu Kulturnega vrta

Čas beži in z naglimi koraki se približuje čas naše slavnosti, otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta. Zadnjič je bila seja celokupne organizacije Kulturnega vrta, udeležba na tej seji je bila kljub temu, da je padal dež, prav velika. Od vseh strani so prišli naši ljudje k razmotrivanju za to slavnost: bili so iz Newburga, Collinwooda, Euclida, West Parka in pa seve iz St. Clairja. Daljnih bi rekel, je bilo še več kot bližnjih. To je znamenje, da se ljudje zelo zanimajo za to slavnost. Toliko jih prej zlepa kdaj ni bilo na seji. To se vidi, da je javnost z velikim veseljem pripravljena na sodelovanje.

Ker ni bilo navzočega predsednika radi odsotnosti iz Clevelanda, je sejo vodil podpredsednik Andrej Slak. Zbornica se je pečala z zadevo, kako sprejeti visokega gosta, ljubljanskega župana dr. Adlešiča, potem pa kako urediti slavnost. Po vsestranskem razmotrivanju se je sklenilo, da se vrši oficijelni sprejem ljubljanskega župana dr. Adlešiča ob 5. uri popoldne pred Slovenskim narodnim domom na St. Clairju. V tem pozdrav na odru S. N. Doma, kjer bi naj bilo navzočih več predstavnikov naših organizacij in drugi. Nato bo podana na odru S. N. Doma narodna igra "Naša kri," katero je spisal slovenski pisatelj F. S. Finžgar, ter bo podana v počast visokemu gostu.

Drugi dan, v nedeljo je ob 2 uri popoldne pričetek velike slavnosti z veliko parado. Na to slavnost so povabljena vsa naša društva brez izjeme, da se korporativno z zastavami udeleže. Zbirališče je določeno pred S. N. Domom na St. Clair Ave. Od tu se parada razvije do J. K. Vrta, katerega bo otvoril ljubljanski župan dr. Adlešič. Tu naj bi nastopilo nekaj naših pevskih zborov in to predvsem naša mladina, kjer naj bi tudi zapeli. Dajmo visokemu predstavniku prestolice Slovencev pokazati našo mladino. Zato se prosi, da se tozadevno pripravijo in odzovejo, ter pridejo tudi v parado. To so naši mladinski pevski zbori. V vrtu potem nastopijo razni odlični govorniki. Kot se poroča, bo navzoč governer M. L. Davey, senator Bulkley ter še drugi. Seveda bo navzoč župan Clevelanda, ki je že tudi obljubil vso pomoč.

Zvečer je pa slavnostni koncert pevskih zborov v počast visokemu gostu. Tozadevna pisma, tako na podporna in prosvetna to je pevska so bila rasposlana po pošti in to po Clevelandu in okolici ter bližnjih naselbinah, da celo izven države Ohio, ker so nekateri že prej izjavili, da pridejo. Zato se opozarja vsa društva, da na seji o tem razmotrivajo. Ako se morda kako pismo "izgubi" seveda ne moremo pomagati, ker vsa pisma dati na "register" bi bilo preveč dela in pa stroškov. Pisem je bilo poslanih na stotine, ako se je le dobilo naslove.

Toraj o tem je ukrepala zbornica in tako zaključila, ter se je potem napravilo v smislu sklepa. Ker bo zelo dosti dela, se je izvolilo na tej seji pomožno tajnico Mrs. Frances Kosten, ter se jo priključilo k izvrševalnemu odboru. Ker so z nami tudi bratje Srbi, se je poslalo vabila tudi na srbska društva, isto tako kot na slovenska. Da se je govorilo in razpravljalo na seji tudi o vežbalnih krožkih in pa narodnih nošah, o tem še ni treba posebej poudarjati in to so prevzele na seji navzoče ženske, za krožke pa Mrs. Albina Novak.

Prosi se sedaj vse, društva in narodne noše ter vežbalne krožke, da se slavnosti gotovo udeleže. Tudi se je razmotrivalo o tem, da pridejo bližnja društva in katera sploh morejo že v soboto popoldne pred S. N. D. z zastavami, da se častno sprejme visokega gosta, potem seve, narodne noše in vežbalni krožki.

Dalje se je sklenilo, da se povabi naše slovenske godbe k sodelovanju in bodo pri tej slavnosti glavni faktor.

To, da pride sem ljubljanski župan, je res izreden slučaj, ki bo ostal zapisan v zgodovini ameriških Slovencev, kot je bil zapisan obisk ljubljanskega škofa. Dajmo ob tej priliki pokazati, kaj vse smo res ameriški Slovenci napravili in kaj štejemo, za to; pokažimo se! Vsi na plan! G. župan se je vedno zelo zanimal za naše izseljence še v domovini ter jim posvečal svojo pozornost, zato mu iskažimo, da smo res zavedni pa kulturni in da dobi najboljše mnenje o Slovencih v Ameriki.

Kot nam g. župan sporoča, tukaj ne bo dolgo, komaj 14 dni, pa se bo vrnil nazaj, da vrši svoje županske posle, kajti še za ta čas mu je bilo težko se odtrgati. Torej ne bo mogoče dati ljudem tiste prilike kot ko je bil tu prevzvišeni g. škof Rožman. Naša metropola bo imela visokega gosta tu dva dni, potem pa je njegova želja, da vidi in obišče še druge kolonije in pa znamenitosti. Zato pridite Clevelandčanje ter iz bližnjih krajev, 14. in 15. maja v Cleveland. Tedaj bo dana prilika da boste lahko govorili ž njim. V koliko pa bo preostajalo časa, je pa teško reči. Toraj vsi na plan 14. in 15. maja.

Jože Grdina.

—o—

Šubljev koncert

Cleveland, O.—Pomlad že prihaja izza tistega vogala, ki je tako dolg. Starka zima z vsakim dnem bolj trudno z glavo kima; zapuščajo jo moči in tudi trdosrčna se nam več tako ne zdi. Tako izmučena čepi in vidi, kako mlada nevestica pomlad nasproti hiti, na mehkih oblakih sedi, ki jih lahen vetrič podi. Starko zimo v mladostni toploti nevestica pomlad objame in poljubi, da se siva starka zima od ganutja razsolzi. Mladi nevestici kraljici pomladi, gospodarstvo letnega časa prepusti, da ona cvetke razcveti, travco pa vmes pozeleni. Ptičke pa iz daljnih krajev domov privabi.

Zdaj, ko sem pri ptičkih, sem se spomnila, da mislim nekaj o petju napisati.

Kajneda, v sredo 20. aprila bomo šli vsi Slovenci v Slovenski narodni dom na St. Clairju na Anton Šubljev koncert, ki bo pod avspico vežbalnih krožkov Slovenske ženske zveze. Posebno mi starši smo nekako obvezani, da podpiramo tega slavnega slovenskega opernega pevca. Gospod Šubelj se je pred nekako petimi leti veliko žrtvoval, ko je učil naše otroke petja, ki jih je v par mesecih prav mojstrsko izučil slovensko peti. Otroci so komaj čakali, da so šli na pevske vaje, ker so vedeli, da bodo za plačilo obdarovani z lepo besedo in sladkimi bonbončki.

Seve, s tem jih je tudi lepo razvadil, da se jim je potem čudno zdelo, ko niso na drugih pevskih vajah vsakikrat kaj bonbončkov dobili. Na med se je še vedno več muh vjelo kot na jesih. Naših otrok je vseh pet hodilo na pevske vaje k g. Šublju, od starosti štirih let pa do štirinajstih. Od takrat nimam nobenih uspehov, da bi šli otroci radi na pevske vaje. Kar ne morejo Vas pozabiti, g. Šubelj, ki ste jih tako lepo razvadili.

Zato pa, vsi bomo šli na koncert g. Šublja, da mu bomo popravili krivico, ki se mu je zgodila ob priliki stroškega koncerta tu v Clevelandu.

Mrs. Rosalie Streiner,
članica št. 25 SŽZ.

—o—

Kam jadramo?

Euclid, O.—Zadnjič sem poročal, da je bilo predavanje v Društvenem domu na Recher Ave. popolen uspeh. Sedaj pa bo predavanje o tehnokraciji v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v spodnji dvorani in sicer v sredo večer, začetek točno ob osmih. Dobili smo zelo dobrega govornika v osebi Ben Williamsa, ki je vodja clevelandske sekcije tehnokratov. On je zelo dober poznavalec razmer, ki danes obstojajo. On vam bo povedal stvari, ki vam bodo v korist. Mi smo dobili tega govornika iz razloga, ker vas hočemo seznaniti s tehnokracijo in vam podati pravi vzrok današnjih razmer in pot, po kateri bi se lahko prišlo do pravega blagostanja v splošnem.

Vso javnost vabimo, brez razlike, posebno pa naše trgovce. Trgovec je danes tista sirota, ki največ trpi, pa mu ljudje nočejo verjeti, češ, saj trgovec ima vsega dovolj; samo daj, pa bo vse dobro. Nočejo pripoznati, da se trgovec vozi v ravno istem čolnu kot delavec. Delavec, kadar dela, ima vsaj svoje ure, trgovec mora pa garati po 24 ur na dan. Trgovec danes ne ve, na katero ramo bi naložil svoje breme, da bi ga lažje nesel skozi sedanjo depresijo. Čoln, v katerem se vozimo, je precej gnil. Če bo voda mirna, znamo prijadrati do obrežja, ako pa nastanejo valovi, nas pa znajo pogrezniti v globino.

Nerad, zelo nerad vam slikam črno bodočnost, toda kaj se hoče, zlastih obljub smo tudi že siti. Saj dozdaj ni bilo drugega kot same obljube. Pravijo, da sta ignoranca pa greh dvojčka, obljuba in hvala sta pa zelo trde za skuhati. Vsi delavci brez razlike bi morali zasledovati tehnokracijo, da bi se seznanili ž njo, potem bi videli, zakaj se v resnici gre, kak načrt ima, kaj se v resnici da napraviti. Po potih, po katerih je delavec hodil dozdaj, ni bilo rezultata, kot so ga nam slikali tisti, ki so nas vodili. Prišli smo ob zid in naprej ne moremo več. Treba je poskusiti drugo pot. Sedaj naj bo konec zapeljevanja in izkoriščevanja.

Tehnokracija ima načrt, ki bo izenačil tisto razliko med tistim preveč in pa nič, ker vsak pameten človek ve, da tako, kot je zdaj, ni mogoče več naprej. Naj bo človek še tak fanatik, na eno ali drugo stran mora izprevideti, da je treba nekaj ukreniti, da je treba iti na delo in izpeljati načrt, ki je narejen in izvedljiv. Načrt tehnokratov popolnoma odgovarja na kitico pesmi delavske himne, ki pravi: Takrat darila zemlja nam mila, kar po pravici iščemo mi.

Ko boste prišli v sredo večer na predavanje, poglobite se v to, kar boste slišali. Ako pa ne boste katere reči dobro razumeli, pa lahko stavite vprašanja, stvarna seveda, ko bo govornik končal svoj govor.

Čas, da se ljudska masa odloči, kaj je zanjo najboljše, je že zrel. Prazne govorice, prepiri in ignoranca bo moralo izginiti, drugače bodo začeli kruliti želodci. Takrat bomo pa gotovo vsi edini, ampak takrat bo prepozno. Sedaj je čas, da začnemo misliti. Sedaj je čas, da se odločimo, komu bomo sledili: ali bomo sledili tistemu, ki ima načrt, ali tistemu, ki tava okoli brez vsakega cilja. Zatorej se je treba poglobiti in poslušati vsakega, da se pronajde, kdo ima v resnici namen izpeljati to bogato deželo iz te strašne mizerije. Dokler se bodo naši delavski voditelji prepirali zato, da imajo korist od tega, potem vsak lahko ve, da ne bomo nikamor prišli, pač pa še v večje pomanjkanje. Toliko milijonov ljudi mora stradati samo zato, da je pri drugem kraju profit, tako ne sme in ne more iti naprej.

Zatorej pridite, kdor le more, jutri večer v SDD na Waterloo Rd., zvečer ob osmih.

A. Noč.

—o—

Nova moda v Ameriki

Cleveland, O.—Ne morem drugače, kot da se smejem in se boste tudi vi, če se še niste na ta račun. In kaj je vzrok temu gromkemu smehu? Nič drugega kot moda. Jaz se zanimam za modo, kot se vse ženske. Pa tudi sledimo ji, če ni preveč čudna. Amerika je poznana ena najbolj modernih dežel na svetu. Amerikanke nikakor nočejo zaostati za najnovejšo modo, pa če je ta nova moda še tako čudna in v resnici skoro starinska. Moda gre tukaj tako hitro naprej, da že staro modo vjame.

In kaj je zdaj ta nova moda, ki se ji tako smejem, bi radi vedeli. Ali so krila krajša? Ne, to smo že imeli. Pa vas res ima, da bi radi vedeli? No, bom pa povedala in lahko kar nategnete usta za prisrčen smeh. Vsaj meni se to tako smešno zdi, namreč to, da se amerikanske žene in dekleta tako postavljajo z rutami na glavi. To modo so vpeljale filmske zvezde in visokošolska dekleta. Najprvo so si jih privezovale pod vratom, ko so šle na kake športne igre. Pa tudi naše zvezde na slovenskih odrih se tako lepo postavijo ž njimi, kadar igrajo starokrajske igre.

Bog ve, če jih bomo morale tudi me nositi, da bomo v modi? Se še ne ve, mogoče jih bomo vse prav kmalu nosile kot smo jih v starem kraju. Jaz bi rada vedela, po kaj bodo zdaj dekleta v Ameriko hodila. Prejšnja leta so šla dekleta rada v to kontro, da so tukaj lahko klobuk nosile. Če se bodo pa rute tukaj udomačile, potem ne bo hotela nobena iz starega kraja sem priti. Saj rute imajo doma. Drugega pa itak ni posebnega tukaj.

Samo to se bojim, da ne bi ameriški fantje zvedeli, da morajo fantje v starem kraju dekletom židane rute kupovati za žegnanje. Naša tukajšnja dekleta ne bi bila zadovoljna, če bi jim fantje samo vsako leto po eno ruto kupili, ampak bi hotele vsak teden najmanj šest novih rut.

Fantje in možje, le glejte, da se to ne zve med našimi dekleti in ženami, če ne, boste samo za rute delali. Nekaj koristi bi pa vendarle imeli od teh rut, ker niso nič večje od moških robcev. Ko bi dekleta ruto enkrat imela na glavi, bi jo dala svojemu fantu, da bi jo imel za v šapo.

Čakala sem, da se bo katera druga Slovenka spomnila in kaj napisala o teh rutah, toda sem zaman čakala. Ne bilo bi lepo, da bi šla ta nova moda brez vsake pozornosti mimo nas. Saj spadajo take rute tudi k naši narodni noši. Sprejmite tisočere pozdrave vsi, posebno pa tiste, katere imate korajžo, da nosite ruto na ulici.

Mrs. Rosalie Streiner.

—o—

Prijateljici Dragi

V leta mladostna se misel mi vrača,
tja v šolske klopi, kjer z deklico blago
delili sva znanosti uma težkoče,
kot dvojčici-sestri s prijateljco Drago.

Par časov pozneje ob svojih poklicih
zrasli kot v eno sva dušo sorodno,
skrivnosti srca in radost življenja
podala vzajemnosti sreča je složno.

Najlepše trenutke tam v naših planinah,
kjer gorski zrak, cvetje, ljubezen samo
do stvarstva neskončnega se je budila,
spoznala radostno v bližini sem ž njo.

Pot hrepenenja me zvala v tujino,
bridkosti zavest je rodilo slovo;
nemo sva zrli še enkrat si v lice,
usoda pač ustvarja le z lastno roko.

Pisemca drobna že let štiri in dvajset
romajo vestno čez daljno morje,
ponosna na vsako sem, saj neovrgljivo
dejstvo zvestobe z vrstic mi dehte.

Kaj k vsemu temu? Hvaležnost iskreno
kot pirhe najlepše pošiljam ti v dar;
Bog te ohrani mi dušica, Draga,
Ljubezni do tebe ne zmenjam nikdar.

Veselo veliko noč vsem prijateljem in znancem!

Josephine Praust.

IZ DOMOVINE

—V Raki pri Krškem je umrl tamkajšnji župan Matija Cemič, star 54 let. Bil je zgleden oče, dober gospodar. Vedno je bil pripravljen žrvtvovati se za dobro stvar, nikdar pa ni silil v ospredje. Bil je splošno spoštovan.

—Na Golniku je umrla Angela Omerza rojena Čučnik. Umorila jo je zavratna bolezen jetika v cvetu mladosti 23 let.

—Pri Sv. Jerneju pri Ločah je umrl, zadet od kapi, preužitkar Jakob Kolar, brat rajnega Antona Kolarja, bivšega župnika v Št. Ilju pri Velenju, ki je istotako umrl zadet od kapi. Ena hčerka sedaj umrlega Jakoba je usmiljenka v Skoplju, sin-naslednik na posestvu pa leži že več let zlomljen od revmatizma in protina.

—V Ljubljani je umrl Josip Novak, upokojenec državne železnice in posestnik.

Moj prijatelj

"Moj prijatelj, pogrebnik," je rekel oni dan naš prejšnji odjemalec, ki je govoril o nas oni dan. Veseli nas zaupanje, ki ga vsebuje ta fraza. Našim odjemalcem vedno postrežemo v duhu prijateljstva. To, z najboljšo postrežbo, nam je pridobilo pozicijo vodstva v naselbini.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM ROJAKOM IN PRIJATELJEM

LOUIS FERFOLIA
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 E. 81st St. Michigan 7420
—Dnevna in nočna postrežba—

Pismo iz Loreta

Loreto, Italija. — Vem, da se boste malo začudili, ko prejmete to-le moje pismo kar — iz Loreta v Italiji. Kaj me je dovedlo do tega, da sem se odločil vam napisati te-le vrstice? Pred par tedni se mi je semkaj poslalo izrezek vašega cenjenega lista Ameriške Domovine, v katerem opisuje g. Jože Grdina svoje potovanje po Italiji, Jugoslaviji itd. ter izroča naročene mu pozdrave ameriškim Slovencem. Razveselil sem se, da tudi mojih pozdravov ni pozabil omeniti, dasi se je pri mojem imenu tiskarski škrat malo poigral, ko je iz "patra" napravil kar "doktorja." Pa bodi mu oproščeno, saj ni bilo to iz hudobije storjeno. Le žal, da ni poleg mojih pozdravov omenil tudi mojega iskrenega povabila, da naj bi naši rojaki, ko pridejo v Italijo, ne pozabili spotoma priti tudi semkaj v svetovnoznani Loreto, kjer bodo tako zadovoljni s tem obiskom, kakor je bil g. Jože Grdina, ko je odhajal od tu.

Kje pa je prav za prav Loreto in kaj je tako zanimivega tam, da se izplača obiskati ta kraj?

Loreto leži kakih 25 kilometrov od mesta Ankone, na malem gričku, le 2 kilometra oddaljeno od železniške postaje. To mesto je svetovnoznano po svoji starodavni božji poti Marijini, kjer je pod mogočno kupolo shranjena sv. hišica Marijina, čudežno prenešena iz Nazareta preko Trsata semkaj v Loreto (10. decembra 1294). To je zgodovinsko dejstvo. Kajti v Nazaretu vam še sedaj pokažejo temeljni zid, ki je ostal tam, na katerem je stala ta sv. hišica, ki natančno odgovarja dolžini in širini sv. hišice tu v Loretu in tudi na Trsatu nad Sušakom, ki je še sedaj imenitna božja pot Slovencev in Hrvatov. Pokažejo vam prostor, kjer je do leta 1294 stala ta sv. hišica. In tu v Loretu stoji ta sv. hišica Marijina sredi cerkve, a brez temeljnega zidu, o čemer se lahko prepriča vsak na svoje oči. To sem pokazal tudi g. Jožetu Grdini in se je o tem tudi prepričal sam.

Tudi kamen te sv. hišice je popolnoma drugačne snovi, kakor ga je dobiti tu v loretski okolici. Dalo se ga je tudi kemično preiskati. Napade zoper avtentičnost sv. hišice nazareške in zoper resničnost cerkvenega sporočila, katere je sprožil protestantizem in ki so v preteklih desetletjih s kritiko racionalistov naraščali, so temeljiti učenjaki zmagoslavno odbili tako, da je dandanes to sporno vprašanje z ozirom na številne in trdne dokaze rešeno in da smemo po pravici sklepati in z našimi predniki tudi verjeti o istinitosti sv. hišice, ker ni nobenega resnega dokaza, ki bi nas mogel od tega odvračati.

Ko je pa po spravi med sv. Stolico in kraljevo italijansko vlado leta 1929 tudi loretsko svetišče prešlo zopet neposredno v last sv. Stolice, je sedanji papež Pij XI. s celo vrsto modrih odredb vpeljal v loretsko svetišče nov red, je podredil z okolico vred tudi popolnoma svoji duhovni nadoblasti (jurisdikciji), čuvanje te božje poti z liturgičnim službovanjem vred, zlasti pa spovedovanje, poveril oo. kapucinom tako, da je nastalo tu novo življenje.

Zadnje čase kar postopoma narašča tudi število obiskovalcev in božjepotnikov iz vseh krajev sveta in sv. Devica sama kaže kar na otipljiv način svoje materinsko zadovoljstvo nad delom, katerega je započel tu Kristusov namestnik v njeno čast z obnovljenim češčenjem Njenega nekdanjega doma s tem, da kar siplje tu svoje milosti, zlasti s čudežnimi ozdravljenji pri težkih in celo neozdravljivih boleznih.

Da bi se tedaj pobožnost do te sv. hišice tudi tam med našimi rojaki v Ameriki vzbudila, da bi se začeli za to tudi tam zanimati, zlasti ko prihajajo v Evropo, da bi se spotoma zglasili tudi tu v Loretu, zato bi poprosil, da bi se zavzeli in priporočali zadevo tudi v vašem cenjenem listu.

Vašemu Jugoslovanskemu vrtu pa ob tej priliki prav iz srca želim krepkega razmaha in lepega procvita: Vivat, crescat, floreat! Kot rojenega Ljubljančana me pa še posebno veseli to dejstvo, da bo 15. maja v Clevelandu pri otvoritvi kulturnega vrta navzoč ljubljanski župan dr. Juro Adlešič.

S spoštljivimi pozdravi se vam priporoča

P. Oton Kocjan.

—o—

Glasbena komedija in drama

Cleveland, O. — Slovensko katoliško pevsko društvo Lira vprizori v nedeljo 1. maja krasno glasbeno komedijo in dramo "Mari" na svetovidskem odru, v novi šoli sv. Vida.

"Mari" je delo aktivnega in zmožnega Frank Kureta. Vsebina te glasbene komedije je vzeta iz slovenske vasi v Jugoslaviji in je polna lepega petja, smeha in romantike.

Gdč. Mary Maček, ki je igrala Milico v Frank Kuretovi igri "Ne vdaj se," bo igrala vdaj vlogo Marice, lepega kmečkega dekleta. Njena vloga jo kaže kot najmlajšo izmed treh sestra in je vedno nekako zapostavljana od sester štefi ni Micke. Marica je zaljubljena, prav kot njeni sestri, v ameriškega Slovenca, ki se nahaja na obisku v Jugoslaviji, rojstnem kraju njegovih staršev. Maričini sestri s na vse kriplje prizadevati, da bi si pridobili srce tega mladega fanta. Marica je jako ljubosumna na svoji sestri in se tudi nič ne briga, če je to splošno znano. Vendar pa ne kaže svoje vroče ljubezni do tega Amerikanca javno, ampak jo nosi globoko v srcu zaprto. Ko zapoje otožnomilo pesem "Bledi mesec" izlije vse svoje srčne občutke v melodiji. Srce ji poka, njena ljubezen se zdi brezupna. Ali bo pridobila srce mladega Amerikanca?

"Mari" se lahko šteje kot eno najboljših del, kar jih je postavilo pevsko društvo Lira še na oder. To delo je tudi krona vseh Frank Kuretovih del, ki je tudi avtor iger "Ne vdaj se" in "Lepi vojak." Obe zadnji igri je Lira že predvajala na odru. Društvo Lira si šteje v ponos, da more predstaviti slovenskemu občinstvu zopet eno krasno glasbeno delo, "Mari." Občinstvo je že sedaj prijazno opozarjano na to predstavo, ki se vrši 1. maja v šolski dvorani sv. Vida.

Frank Jaklich, predsednik.

Koncert domače umetnice

Cleveland, O. — V nedeljo 24. aprila bo podala svoj prvi koncert, odkar se je vrnila iz Evrope, Jeanette Perdan-Juttner. Ker smo Slovenci vsi ljubitelji lepega petja že po naravi, se nam bo gotovo nudil lep užitek prisostvovati koncertu. Kadar imamo priliko slišati tiste, ki so se dolga leta učili ter so nam zmožni podati pesem z občutkom, takrat se nanovo poživimo. Po mojem mnenju je poleg narave, ki se nanovo oživlja, tudi pesem, ki blagodejno vpliva na nas. Kadar slišimo lepo petje, čutimo in spoznavamo, da je vredno živeti. Zato bodimo veseli, da se nam nudijo prilike, katerih se nam je mogoče poslužiti.

Jeanette Perdan-Juttner je živela dolga leta med nami. Ona, kot njena družina, je vedno podpirala naša društva in naše ustanove. Ostala bo še nadalje med nami. Pričakovati smemo, da če bomo cenili in upoštevali tudi tiste, ki žive med nami, bodo tudi oni doprinesli svoj delež, ko jih bomo potrebovali.

Vsi ljubitelji lepe pesmi ste vabljeni na koncert Jeanette Perdan-Juttnerjeve.

Nežka Kalan.

—o—

Senator Bulkley v borbi za vašo korist

Iz Washingtona nam je priposlal senator Robert J. Bulkley prijazno pismo, v katerem nam sporoča, da je začel z borbo, da se podeli gotovim tujezemcem v Ameriki državljanska pravica, ne da bi imeli pri tem kake sitnosti. Gre se za one tujezemce v Ameriki, ki so stari nad 50 let in ki so prišli postavnim potom v Ameriko pred 5. februarjem, 1917. Tisoče takih ljudi je samo med nami, ki danes ne morejo dobiti državljanstva, iz enostavnega vzroka, ker ne morejo podpisati svojega imena ali pa ne znajo angleščine. Nameravana postava bi vse take ljudi oprostila vseh tozadevnih težkoč in če so sicer dobrega moralnega značaja, se jim bo takoj podelila ameriška državljanska pravica.

Mi smo že dolga leta prosili in borili se za to postavo. Mi vemo koliko dobrih naših ljudi ne more dobiti državljanstva, ker ne morejo prestati skušnje. Vsem tem bo sedaj pomagano. Poslanska zbornica kongresa je že odobrila postavo, in sedaj jo mora sprejeti samo še senatna zbornica, kar se bo zgodilo, kakor hitro umakne svojo opozicijo senator Reynolds iz države North Carolina.

Včeraj se je senator Bulkley izjavil: "Prepričan sem, da je med starejšimi tujezemci v Ameriki večina takih, ki so vredni, da postanejo ameriški državljani, toda na sodnijah postopajo z njimi prestrogo. Namen te postave je odpraviti strogost in podeliti sicer vsega spoštovanja vrednim starim naseljencem državljansko pravico.

Rojaki in rojakinje, sedaj imate zlato priliko priti do ameriškega državljanstva, namreč oni, ki ste že nad 50 let stari in ste prišli postavnim potom v Zedinjene države pred 5. februarjem, 1917. Vse, kar se bo zahtevalo od vas, je da imate ob onem času, ko stopi postava v veljavo, prvi državljanski papir, nakar lahko takoj naredite prošnjo za drugi papir in boste postali državljan, ne da bi se vas šikaniralo po sodnijah. Dolga leta je vzelo, da smo izvojevali to zmago za vas, in sedaj, ko je prilika pred durmi, zgrabite priložnost in pomagajte si naprej! Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite za nasvet v naš urad, kjer vam bomo stvar prijazno raztolmačiji. Najmanj 3,000 v Clevelandu vas je, ki boste lahko na lahek način prišli do državljanstva.

IZ DOMOVINE

—Zanimivosti iz cerkniške doline. — Premeščena je na lastno prošnjo učiteljica gdč. Ludmila Lavrič k Sv. Trojici nad Cerknico. — Učenec ljudske šole Franc Kranjc iz Cerknice se je pred dnevi igral s tovariši. Po neprevidnosti pa je tako nerodno padel, da si je zlomil levo roko in je moral iskati zdravniške pomoči v bolnišnici. — Pustne maškare so imele tudi letos smolo. Na Rakeku so pokopavali pusta, pa se je konj splašil in pri tem so bili trije ranjeni: dve maškari in konj. — Iz Otav pri Sv. Vidu je pa nekdo z nožem dobil več vbodljajev, da je moral iskati zdravniške pomoči. V Cerknici je bilo letos veliko boljše kot prejšnja leta. — Okoliške vasi Zelše, Podskrajnik, Dolenja vas in Dolenje Jezero bodo v nekaj mesecih dobile elektriko, kar je že njih dolgoletna želja. Posojilo za napeljavo omrežja bo dala tukajšnja hranilnica in posojilnica. — Odkar hranilnica in posojilnica izplačuje zopet večje vsote od naloženih vlog, se je vrnilo zaupanje in ljudje že vlagajo zopet svoje prihranke. Že prva dva meseca letošnjega leta je bilo novih vlog do 120,000 dinarjev.

—Obesil se je v Hrastniku rudar Anton Krdan, oče petih otrok. Pravi vzrok samomora ni znan, sodijo pa, da je to storil v duševni zmedenosti.

—V Črmošnjicah je umrl Franc Klemen, posestnik.

—o—

DNEVNE VESTI

Nadvojvoda Oton obtožen veleizdaje

Dunaj, 11. aprila. Včeraj je bilo izdano zaporno povelje proti nadvojvodi Otonu Habsburgu, sinu zadnjega avstrijskega cesarja Karla, ki se je potegoval za avstrijski prestol. Nadvojvoda je obtožen veleizdaje, in ta "zločin" se kaznuje glasom nemških postav s smrtjo. Kakor hitro stopi Oton na nemška ali avstrijska tla, bo prijet in pripeljan pred sodnijo, kjer ga bodo spoznali krivim veleizdaje. Nadvojvoda Oton se trenutno nahaja v Parizu. Hitler je obdolžil nadvojvodo, da je bil v zvezi s sovražniki Nemčije, s katerimi je hotel vdreti v Avstrijo in se polastiti vlade. Smatra se, da vsi Avstrijci in Nemci, ki simpatizirajo v Otonom, bodo enako obdolženi veleizdaje, kar pomeni, da bo moralo na sodnijo več tisoč Avstrijcev, ki so še vedno pričakovali, da Habsburžani ponovno zasedejo avstrijski prestol.

—o—

Poljska republika bi rada dobila kolonije

Varšava, 11. aprila. Narodna kolonialna liga, ki obstoji že od končane svetovne vojne v Poljski, je včeraj priredila po vsej republiki ogromne demonstracije, tekom katerih se je zahtevalo, da mora poljska republika dobiti kolonije. Omenjena liga ima 750,000 članov na Poljskem. Poljsko prebivalstvo se hitro množi in narod se nima kam izseljevati. Kolonije so največja potreba poljske republike danes.

—o—

Zamorci in Burton

Znani zamorski pastor v Clevelandu, dr. Ormando Walker, je včeraj v ostrem govoru napadel župana Burtona, rekoč, da župan nikakor ni izpolnil svojih obljub, katere je dal clevelandskim zamorcem pred lansko volitvijo. Zamorci so baje v Clevelandu pod Burtonom vsepovsod zapostavljeni. Župan Burton je izjavil, da postopa pravično in da ne gleda ne na barvo niti na osebno prepričanje onih, ki dobivajo od mesta delo.

Zlata poroka Forda

Preteklo nedeljo je Henry Ford, znani avtomobilski magnat, praznoval petdesetletnico svojega zakona.

MALI OGLASI

Zahvala

Spodaj podpisana se zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem za obiske in cvetlice, zlasti se zahvaljujem delavcem od Guaranty Specialty Mfg. Co. iz 96. ceste, za obiske v bolnišnici. Domov sem prišla 10. aprila in se nahajam sedaj na 995 Addison Rd., kjer me lahko obiščete. Še enkrat prav iskrena zahvala za obiske v bolnišnici in za poslane cvetlice.

Mrs. Caroline Ferkol
995 Addison Rd.

Vsaka se bo hotela postaviti!

Vremenski prerok pravi, da bo vreme na velikonočno nedeljo jako lepo. Zato se bo hotela pa vsaka dekle in žena postaviti z novim klobukom, obleko in vsem takim, ki se lahko dobi pri nas.

In ravno zdaj imate lepo priliko, da si nabavite vse po razprodajni ceni, ker razprodaja se še nadaljuje. Porabite to priliko in prihranite si denar.

Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

ANZLOVAR'S

St. Clair Ave. in 62. cesta

V najem

se oddajo štiri sobe, spodaj. Furnez, garaža. Vse na novo dekorirano. Vprašajte na 1018 E. 71st St. (85)

ORIGINAL

BRAZIS BROS. CLOTHES

Made in Our Own Factory
Made to Measure
SUITS TOPCOATS **$22.50**
Any Style—Any Size
Ready-to-Wear
SUITS TOPCOATS **$15.50**
Four Stores
6905-07 Superior Ave.
6122 St. Clair. J. Okorn, Mgr.
404 E. 156th. A. Kastelic, Mgr.
6022 Broadway

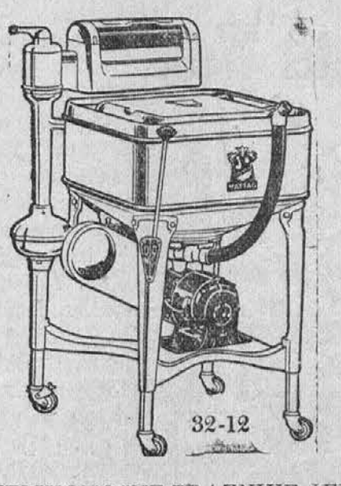

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN SE TOPLO PRIPOROČA

Kremzar Furniture

MAYTAG PRALNI STROJI - ELECTROLUX LEDENICE

6806 St. Clair Ave. **ENdicott 2252**
JOSEPH KREMŽAR, lastnik
Odprto zvečer

Posebne cene za ta teden!

ROZINE, bele, 2 funta.....21c
OREHOVA JEDRCA, 2 funta.....79c
RED STAR MOKA, 24 1-2 funta...93c
OCCIDENT MOKA, 98 funtov....$4.00
OCCIDENT MOKA, 24 1-2 funta..$1.05
SVEŽE RIBE ZA POSTNE DNI
ŠVICARSKI SIR, funt.....25c
GOLD CROSS MLEKO, 3 za.....20c
CREAM CHEESE, 2 pkg.....15c
OLJE, No. 77, galona.....90c
Imamo najboljše KLOBASE IN ŽELODCE, funt 27c

DOMA PREKAJENE VSEVRSTNE ŠUNKE

VESELO ALELUJO VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELI

LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.

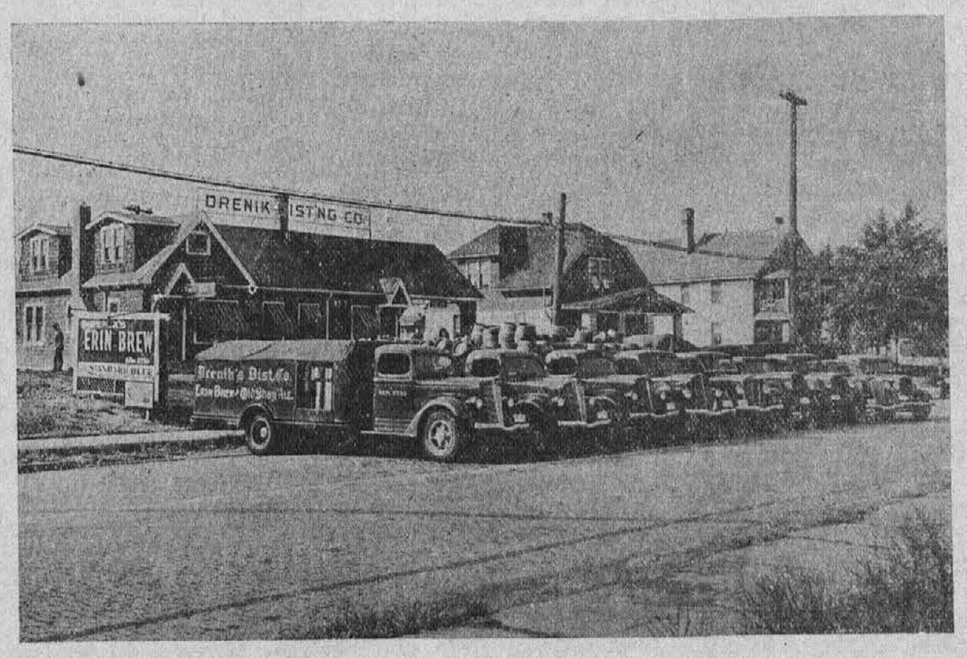

DRENIK'S BEVERAGE DISTRIBUTING INC.
RAZPEČEVALCI
ERIN BREW — STANDARD BEER
OF CLEVELAND
in
OLD SHAY ALE

KEnmore 2430 KEnmore 2739

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

BREZ OZIRA

kje stanujete ali delate, vam preskrbi dr. Zupnik vso zobozdravniško postrežbo, s katero boste popolnoma zadovoljni. Ure od 9 zjutraj do 8 zv. Urad dr. Zupnika je

6131 St. Clair Ave.
vhod iz 62. ceste.
Ni treba vam določenega časa.
Pridite kadar hočete.
(Apr. 12. 14.)

VLOGE v tej posojilnici zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation,, Washington, D. C.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED — UP TO $5000

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

For Easter Wear

"ROBIN"

You'll never wear a hat you'll like better . . . it's a brilliant combination of the best style features of the season . . . distinctive silk band of exclusive design . . . reinforced, shape-retaining brim edge . . . "Swansback" moisture-repellent finish . . . those are Portis *quality* features you'll appreciate. See the Robin TODAY, in new spring shades **$3.95**

As shown in Esquire

HAND FASHIONED BY **PORTIS**

MANHATTAN SRAJCE

v vseh zahtevanih modah in barvah; tudi bele;

mere 14½ do 17½

SUPERBA KRAVATE

krasne, ročno delane kravate, s črtami in raznimi solidnimi barvami.

1. **ART rokavice**
2. **MOORHEAD nogavice**
3. **HICKOX naramnice**
4. **SWANK Jewelry**

Oblecite fante z

1. a) Rugby srajcami
   b) 2-Knicker obleke
   c) 1 dokolenke, 1 dolge
   d) 2 dolge hlače

Plave, rujave, sive, tudi serge in cheviot, mere 5 do 18

2. Kaynee srajce
   Kaynee telovniki
   Kaynee obleke
3. Klobuki

volneni in klobučevina, vseh vrst in barv.

Frank Belaj

MEN'S WEAR

6205 St. Clair Ave.

Začetek in konec Avstrije

Ostmarka pod Babenberžani (976-1246)

Po zmagi nad Avari konec 8. stoletja po Kr. je nemški cesar Karel Veliki ustanovil kot predstražo zoper mongolske narode z vzhoda Ostmarko, ki je bila sestavni del Bavarske ter jo naselil z Nemci. Cesar Onton Veliki je to deželico potem, ko je 995 na Leškem polju potolkel Madžare, izročil rodovini Babenbergov, ki so 1156 postali od Bavarske neodvisni vojvode. Kulturna središča so bila Dunaj, kjer je bil babenberški dvor ter benediktinski samostani Melk, Gottweig in Kloster Neuberg na Donavi. Leta 1192 so Babenberžani podedovali Štajersko. Zadnji Babenberžan, vojvoda Friderik II., je padel 1246 v bitki z ogrskim kraljem Belo IV. Ker je nemško cesarstvo takrat bilo v propadu, je zasedel Avstrijo 1251 češki kralj Otokar II., ki je pa 1278 podlegel Rudolfu Habsburškemu, čigar prvotna posest je bila v Švici.

Habsburžani (1278-1918)

Rudolf Hasburški, ki je postal (po zmagi nad svojim tekmecem, češkim kraljem) cesar nemškega rajha ali "svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti," je avstrijskoštajersko vojvodino podaril svojima sinovoma Albrechtu in Rudolfu. Albrecht II. je leta 1335 pridobil Koroško in vso Kranjsko. Rudolf IV. je zgradil Štefanovo cerkev, ustanovil dunajsko univerzo in l. 1363 pridobil Tirolsko. Pod njim je avstrijski nadvojvoda postal prvi Kurfurst nemškega rajha, avstrijske dežele so postale načeloma nedeljive ter jih je podedoval vsakokratni prvorojenec, čeprav so se avstrijske dežele tja do začetka 17. stoletja še večkrat med posamezne člane habsburške hiše delile. L. 1382 so si Habsburžani pridobili Trst in se tako pomaknili do Jadranskega morja, švicarsko posest pa so izgubili istega leta v bitki pri Sempachu, ko so se Švicarji popolnoma osvobodili.

Avstrija postaja svetovna sila (1437-1648)

Nadvojvoda Albrecht V. je leta 1437 podedoval od svojega tasta, nemškega cesarja Žige kraljevini Češko in Ogrsko, 1438 pa je postal tudi cesar nemškega rajha, čigar krono so nosili Habsburžani do leta 1806. Sicer so Habsburžani Češko in Ogrsko kmalu zopet izgubili in Ogri so pod Matjažem Korvinom, ki živi dalje v slovenski pravljici kot kralj Matjaž, zavojevali nižjo Avstrijo. Toda Habsburžanom se je sreča najbolj nasmehnila baš v tem času in Maksimiljan I. je po ženitvi z Marijo, hčerko Karla Drznega, pridobil dežele burgundske krone, to je Nizozemsko, Luxemburg in Franche-Conte. Njegova druga žena mu je pridobila pravico rodovine Sforza na milansko vojvodino. Poroka njegovega sina Filipa z Ivano Blazno kastiljsko je zagotovila Habsburžanom Španijo z njenimi ameriškimi kolonijami, poroka njegove vnukinje Ane z Ludovikom II., kraljem češkim in ogrskim, pa je zasigurala Habsburžanom ti dve deželi za vedno. Ker cesar Karel V. Habsburški tako ogromne države ni mogel vladati sam, je prepustil 1522 tako imenovane nemške dedne dežele svojemu bratu Ferdinandu, sam pa obenem kot imejitelj nemške krone neposredno vladal svojo špansko in kolonijalno imovino z Nizozemsko vred. Ferdinand I. je počasi pripravljal pripojitev Češke in Ogrske Avstriji in s tem obenem prevzel nalogo, da brani nemški rajh in zapadno krščansko kulturo sploh zoper Turke, ki so se bili medtem polastili pretežnega dela Ogrske. Ferdinand I. je začel tudi Avstrijo v smislu absolutizma centralizirati, je pa oslabil državo, ko jo je razdelil med svoje tri sinove. Medtem so tudi protestantovski stanovi začeli ovirati nemško cesarsko silo, osredotočeno v Habsburžanih ter se vezali s Turki, s katerimi se je združil tudi del ogrskega plemstva. Ta anarhija je trajala, dokler se ni posrečilo Ferdinandu II. zediniti vse habsburške dežele v svoji roki in premagati protestante ter v bitki na Beli gori 1620 zlomiti odpor Čehov, ki so se hoteli osamosvojiti. S Ferdinandom II. je Avstrija postala v tekmi s Francijo prvenstvena katoliška sila v srednji Evropi. Obenem je zaradi poraza Čehov hegemonija v Avstriji pripadla nemškemu plemstvu in meščanstvu. Koncem 30 letne vojne bi bila Avstrija bržčas turški naval plačala s svojo eksistenco, če ne bi bili takrat Turki imeli posla z vstaškimi narodi v Aziji sami.

Avstrija veledržava (1648-1792)

Sredina 17. stoletja je izpolnjena z borbo med nemškim cesarstvom pod habsburško krono in francoskim kraljem Ludovikom XIV., ki je hotel z zvezo s Turki zlomiti nemško oziroma habsburško hegemonijo v Evropi. Cesar Leopold I. pa je Turke odločilno premagal ter pridružil Avstriji vso Ogrsko, Banat in za nekaj časa tudi srbsko Šumadijo ter del Romunije, to je tako imenovano Valahijo (mir v Požarevcu). Tukaj se začne doba, ki je Avstriji jasno kazala smer njene politike proti Balkanu, na katerem je imela očividno prvo kulturno nalogo, od katere pa jo je odvrnila vojska za španske dežele oziroma posest, katero sta si lastili Habsburg in Francija. Kakor v borbi zoper Turske, se je tudi v španski nasledstveni vojski kot vojskovodja odlikoval Evgen Savojski, ki si je na Dunaju zgradil sloveči Belvedere. Zavrnitev Turkov s Podonavja je Ogrska in hrvaške dežele priklenila še bolj na Avstrijo in so Habsburžani leta 1687 postali na Ogrskem iz izvoljenih vladarjev dedni kralji, vendar pa je Ogrska ohranila popolno avtonomijo, dočim je Češka, ki je bila po husitstvu in protestantovstvu prišla v najhujši konflikt s habsburško silo, popolnoma podlegla avstrijskemu centralizmu. Španska nasledstvena vojska pa je Avstriji prinesla kot dobiček Belgijo, Milan in Napolj, kakor tudi Sicilijo, tako da je Avstrija postala vodilna sila v Italiji, dokler je ni izgubila leta 1859, ko je bila poražena od Piemontezov in njihovega zaveznika Napoleona III. Sicer je Avstrija Neapelj in Sicilijo izgubila, zato pa je dobila Toskano leta 1737. V tem letu je bil obseg avstrij. velesile največji v njeni zgodovini. To je bilo pod cesarjem Karlom VI., pod katerim je tudi vzcvetela do viška avstrijska baročna kultura, na kateri je v našem stoletju znani Hermann Bahr ideološko utemeljeval pravico Avstrije do neodvisnega obstoja kot posebna država nemške krvi, a samosvoje avstrijske kulture. Te sanje so minule z vdarom Hitlerjeve armade v Avstrijo te dni.

Pojav največjega nasprotnika: Prusije

S Karlom VI. je izumrla moška linija Habsburžanov leta 1740. Nasledstvo države je po tako imenovani pragmatični sankciji prešlo na njegovo hčerko Marijo Terezijo, največjo in edino talentirano članico habsburške vladarske rodovine, ki je bila pravi državniški veleum. V Nemčiji je bila namreč medtem nastala nova sila, Prusija, ki ni predstavljala nobene geopolitične organične sile, ampak je nastala po izredni in brezobzirni politiki brandenburških Kurfurstov, ki so množili svojo posest deloma po dednem nasledstvu oziroma možitvah in ženitvah, večji del pa po kruti sili meča in roparskega zavojevanja. Odslej se začne nepretrgana borba med Avstrijo in Prusijo za cesarsko krono svetega rimskega cesarstva nemške nacije in za hegemonijo v osrednji Evropi. Friderik Veliki je izzval vojsko z Marijo Terezijo, v kateri je Marija Terezija po nesrečnih okoliščinah zamudila ugodni moment, da Prusijo popolnoma uniči, tako da se je morala sama trdo boriti za obstoj Avstrije, katero je rešila zvestoba ogrskega plemstva in hrabrost hrvaških polkov. Morala je večji del Šlezije prepustiti Frideriku Pruskemu, je pa rešila vso italijansko posest. Pri prvi delitvi Poljske je dobila Galicijo in Bukovino, toda proti svoji volji, ker se je temu roparskemu zločinu, ki sta ga zagrešili Prusija in Rusija upiral njen krščanski čut in zdrav državniški instinkt. Marija Terezija je skušala pripojiti Avstriji Bavarsko, za kar je hotela žrtvovati Belgijo, da bi na ta na-

(Dalje na 5. strani)

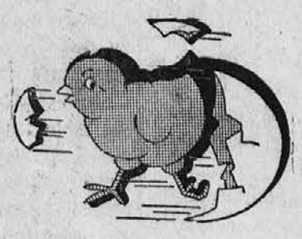

Vesele velikonočne praznike želim vsem rojakom.

Frank V. Opaskar

ODVETNIK

704 Hippodrome Bldg. Tel. MAin 3786

Zvečer na E. 93d St. in Union Ave.

Ob sredah in petkih se me dobi od 6:00 do 7:30 na 1106 E. 64th St.

Telefon na domu: WAshington 0989

JOSEPHINE STRNAD in SINOVI

RESTAVRANT in FINA PIJAČA

Vino -:- Žganje -:- Pivo

1315 E. 53d St. ENdicott 9331

Vesele velikonočne praznike želimo vsem skupaj.

Ob velikonočnih praznikih

se zopet spominjam svojih slovenskih prijateljev in znancev ter vsem skupaj želim bolj zadovoljno, srečno in uspešno veliko noč, kot je letošnja. S trdnim zaupanjem v boljšo bodočnost in z iskreno ljubeznijo do vas vseh vam želim vesele velikonočne praznike!

Frank J. Lausche

SODNIK COMMON PLEAS SODNIJE

VESELE IN ZDRAVE

VELIKONOČNE PRAZNIKE

ŽELI VSEM ČITATELJEM

"AMERIŠKE DOMOVINE"

George Travnikar

Councilman 2. varde v Clevelandu

Urad: 9900 Lorain Ave. MElrose 0918

Stanovanje: 10421 Fidelity Ave.

Tel. CLearwater 2398

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIM VSEM VOLIVCEM
23. VARDE

John M. Novak

Councilman 23d Ward

ZAČETEK IN KONEC AVSTRIJE

(Nadaljevanje s 4 strani.)

čin Avstrijo kot prvenstveno silo v nemškem rajhu okrepila, toda Friderik Veliki je rajši tvegal zopet vojsko, kakor da bi to dopustil. Marija Terezija se je zato morala odslej naslanjati na Francijo, v čemer ji je bil v veliko pomoč kancler Kaunitz. Marija Terezija je izvedla tudi važne notranje reforme, začela z industrijalizacijo ter omilila tlačanstvo, je pa tudi nadaljevala centralizacijo Avstrije. Njen sin Jožef II. pomeni nesrečo za avstrijsko velesilo, ker je to centralizacijo načrtoma postavil popolnoma pod vodstvo nemškega elementa, s čemer je odbil Ogrsko, ki jo je s tem potisnil v opozicijo, ki je prenehala šele tik pred svetovno vojno 1914. Pod Jožefom II. se je Avstrija začela ponemčevati zavestno.

Revolucija, restavracija in Metternich

V vojskah z Napoleonom po veliki francoski revoluciji je Avstrija izgubila Belgijo in Lombardijo, je pa zato dobila Benečijo in Dalmacijo leta 1797. Ker je Napoleon razbil nemški rajh, je cesar Franc odložil dostojanstvo nemškega cesarja in se prvi imenoval cesar avstrijski ter tako ustanovil neodvisno od ideje nemškega cesarstva avstrijsko cesarstvo. Ta korak je bil usodnega pomena, ker je odprl pruskemu kraljestvu prosto pot, da si počasi prisvoji cesarstvo v Nemčiji. L. 1809 v schonbrunskem miru je Napoleon Avstrijo temeljito oklestil, ter je izgubila vse ilirske province z Galicijo vred, italijansko posest s Tirolami vred pa je bila izgubila že prej. Državo je rešil Metternich. Po Napoleonovem padcu je Avstrija na dunajskem kongresu 1813 dobila vse izgubljeno nazaj in odstopila samo Belgijo in Nizozemsko. V Italiji je imela sedaj Lombardijo, Benečijo, Toskano, Modeno in Parmo Avstrijski cesar ni bil več nemški cesar, je pa dobil v tako imenovani nemški zvezi predsedstvo v zveznem svetu, kar je izgubil l. 1866, ko je na mesto Avstrije stopila Prusija Metternich, po rodu Prus, je začel nesrečno politiko tako imenovane restavracije, v kateri so Avstrija, Prusija in Rusija igrale vlogo evropskega žandarma, ki je skušal ohraniti in braniti monarhični absolutizem proti demokratizmu in proti ideji nacionalne samoodločbe. Na polju estetične kulture pa pomeni ta doba višek tiste posebne avstrijske kulturne, čije videz so hoteli ohraniti po vojni Seipl, Dolfuss in Schuschnigg. Toda narodna ideja Čehov, Ogrov, Jugoslovanov in Italijanov je začela čedalje bolj silno majati temelje Francevega avstrijskega cesarstva.

"Dobri" cesar Franc in revolucija 1848 do konca

Knez Metternich se je z vsemi silami upiral ideji narodne osamosvojitve avstrijskih narodov, vendar revolucije ni mogel zadržati. 1848 je Sardinija prevzela vodstvo pokreta za neodvisnost italijanskega naroda, čigar stremljenje je bil "dobri" cesar Franc potlačil s kruto vojaško silo, smrtnimi obsodbami italijanskih rodojubov in zloglasnimi ječami na Speilbergu. Cesar Franc je umrl 1835. leta, nakar mu je sledil do leta 1848 nesposobni cesar Ferdinand I., nakar je zasedel prestol cesar Franc Jožef I., ki je bil korekten človek, dostopen in skrajno pedantičen birokrat, pa tistega obzorja, ki je šlo predvsem za tradicijo in prestiž habsburške hiše ter je odklanjalo vsako novo misel. Že l. 1848 in 1849 je Franc Jožef, ki je bil zelo svojeglav, napravil veliko napako, da je madžarsko vstajo udušil s krvjo in vislicami. Zmaga nad Piemontezi pri Custozi in Novari Avstriji ni veliko pomagala. Nato je cesar sploh ukinil ustavo in uvedel absolutizem. Sicer je ta doba storila veliko v trgovinskem in prometnem ter šolskem oziru, je pa odbijala ljudstvo. L. 1852 je Franc Jožef storil drugo usodno napako, ko je v zahvalo za to, da je ruski general Paskijevič 1848 potolkel Madžare, Rusijo pustil v krimski vojni brez pomoči. Od tega momenta dalje so morala vsa prizadevanja Avstrije, da se ukorenini na Balkanu, ostati brez rezultata. L. 1859 je Avstrija izgubila Lombardijo v vojski s Piemontom, katerega je podprl francoski cesar Napoleon III. Sledila je federalistična ustava od l. 1860, ki pa ni preživela enega leta. L. 1866 je prišlo do nesrečne vojske s Prusijo, ki je sedaj Avstrijo popolnoma izrinila iz nemškega rajha, ki si ga je Prusija l. 1877 v zmagoviti vojski s Francijo popolnoma osvojila in je pruski kralj postal nemški cesar. L. 1867 so si Madžari izvojevali neodvisen položaj, kar je tvorilo podlago za tako imenovani dualizem, ki je pomenil na eni strani premoč Nemcev v avstrijskih deželah, na drugi strani premoč Madžarov v deželah ogrske krone, h katerim so računali tudi Hrvatsko. L. 1868 je avstrijsko cesarstvo dobilo ime avstro-ogrska monarhija. Predlog, da bi se dal kronati za češkega kralja, kakor se je bil dal kronati za ogrskega, je Franc Jožef, ki je čedalje bolj podlegal vplivu nemških nacionalcev, odklonil, kakor je tudi pustil pasti češkega plemiča Irca Taaffeja, svojega najintimnejšega prijatelja, ki mu je svetoval Slovanom prijazno politiko.

Nadaljna zgodovina habsburške monarhije do svetovne vojne je spošno znana.

Po svetovni vojni je bila 21. oktobra 1918 ustanovljena republika nemška Avstrija. Tudi njen razvoj do 13. marca 1938, ko je postala dežela nemška država in je s tem kot samostojna država prenehala, je znan.

Zver v človeški podobi

Op. ured. — Naše čitatelje bo gotovo zanimalo natančnejše poročilo o poteku znane obravnave v Moskvi, pri kateri je bilo obsojenih na smrt 18 ruskih boljševiških voditeljev, trije pa so bili obsojeni v dolgotrajno ječo. Iz tega poročila se vidi, kaj vse so počenjali v Rusiji rdeči mogočnjaki, ki so v svojih grozotah prekosili najkrvoločnejšega krvoloka iz starega veka.

*

Varšava. — Medtem ko je bivši načelnik GPU, Jagoda, pred katerim se je tresla vsa Rusija, skušal na razpravi gladko utajiti, da je dal zastrupiti svojega prednika, načelnika GPU Menjšinskega, in sina pisatelja Gorkya Maksima Peškova, in samo priznal, da je naročil umor pisatelja Gorkya in Kujbiševa, je pozneje ves skesan, potrt in uničen priznal čisto vse, česar so ga dolžili soobtoženi zdravniki Ljevin, Pletnjev in dr. Kazakov. Na prejšnji obravnavi je Jagoda vzkliknil: "Lažejo! Vsi lažejo! Ljevin laže! Kazakov laže! Kručkov (bivši zasebni tajnik pokojnega Gorkya) laže!," na razpravi pa je potrdil vse obdolžitve, ki jih je nagrmadil nanj državni pravdnik.

Temu se seveda ni čuditi, kajti če je kaj resnice na Stalinovih obtožbah, je gotovo resnica ta, da je Jagoda res izvršil te zločine in nešteto drugih, katerih se mu Stalin ne upa očitati, saj je bil Jagoda svojčas njegov najspretnejši in najbrezobzirnejši rabelj, dokler se ni Stalin sam ustrašil te zveri v človeški podobi, ki se je zarotila končno tudi proti njemu. Jagoda je otrok revne židovske družine, ki se je pisala Herrschel. Član boljševiške stranke je postal že l. 1907. Leta 1920 je prišel v Čeko, leta 1924 pa je postal namestnik načelnika GPU. Deset let je moral čakati, da je postal on sam komisar za notranje zadeve in za policijo namesto Menjšinskega, ki je, kakor se je mislilo doslej, umrl naravne smrti za težko boleznijo, dočim zdaj izvemo, da ga je Jagoda dal od zdravnikov zastrupiti, ker ni mogel dočakati njegove naravne smrti. Še pred letom je bil Jagoda videti kot mladenič z drznimi očmi in izzivalnim obnašanjem, danes je pa, dasi komaj 47 let star, popolnoma osivel in ga je sama kost in koža. Tudi glave ne more več držati pokonci in le kakšen hipen blisk iz temnih oči izdaja, da njegova upornost ni že ugasnila do poslednje iskre.

Profesor dr. Ljevin je eden najbolj znanih zdravnikov Moskve in je bil načelnik oddelka na kliniki v Kremlinu od leta 1920. Zdravil je Ljenina, Stalina in sploh vse komisarje. Ljevin je star gospod s popolnoma belo brado in lasmi. Govori brez razburjenja in se kljub grozovitim samoobtožbam sem ter tja prijazno nasmehlja. Dr. Kazakov, bivši domači zdravnik Menjšinskega, pa je že po obnašanju nesimpatičen tip z avanturističnimi gestami.

Najbolj je iznenadil vse 70 letni profesor dr. Pletnjev, ki v svoji 40 letni praksi ni nikoli zagrešil niti kakšne netaktnosti niti kakšne nemarnosti, pa je zdaj obtožen najhujšega zločina, sistematičnega zastrupljanja zaupnega mu pacienta, slovečega pisatelja, in ki je ta zločin tudi priznal. Pletnjev je prvi specialist za srčne bolezni na svetu sploh. Že pred svetovno vojno je kot praktikujoči zdravnik na nemških univerzah in klinikah daleč zaslovel. Kmalu pa je postal poznan po vsem svetu in je avtor vseh sodobnih metod za zdravljenje srčnih bolezni. Vršil je svoje sloveče operacije, preiskave in poskuse na vseh večjih univerzah sveta. Kakšno presenečenje za ves svet, da stoji sedaj ta mož kot morilec pred sodniki! Kaže, da so njegova priznanja, kakor tudi priznanja njegovih tovarišev resnična. Kako strahovit mora biti sistem boljševiške diktature, če pomislimo, da so se vse te zdravniške kapacitete, kakor so same izjavile, odločile k svojim strašnim zločinom samo iz strahu pred Jagodo, pred katerim se je tresla vsa Rusija . . .

Najprej je zanimivo s kakšnimi ogromnimi sredstvi je moral razpolagati Stalinov poglavitni rabelj Jagoda, ko je bil načelnik Stalinove tajne policije. Tako Ljevin kakor Jagoda sta bila osebna prijatelja pisatelja Gorkya. In vendar sta obtožena, da nista zastrupila samo pisatelja, ampak še pred njim njegovega sina! . . . Jagoda je sploh ljudi podkupoval z velikimi vsotami denarja in bogatimi darili. Dr. Ljevinu je Jagoda najprej pošiljal prvovrstnega vina, izbrana jedila, ki jih v sovjetski Rusiji ni lahko dobiti, potem ga je pošiljal na potovanja po Rusiji in naposled mu je plačal tudi pota v inozemstvo. Njegov zadnji dar pa je bila lepa vila pri Moskvi. Tudi mu je preskrbel lepe stvari iz inozemstva brez carine. "Za Jagodo so bile to malenkosti" —je izjavil na razpravi dr. Ljevin. Za zdravljenje pisatelja Gorkya je Ljevin dobival velike vsote.

Nekega lepega dne 1932 leta je začel Jagoda z Ljevinom govoriti o sinu Gorya, Maksimu Pješkovu (Gorki je namreč samo privzeto ime pisateljevo, čigar rodbinsko ime je bilo Pješkov). Jagoda je Ljevina prepričeval, da je Maksim lenoba, ki očeta samo ža-

(Dalje na 6. strani.)

VESELO ALUELUJO
vam želi

Andrew Sterbenk

1126 E. 61st St.

Se toplo priporoča za čiščenje in likanje.

Martin Šorn

RESTAVRANT

6034 St. Clair Ave.

Najboljša domača kuhinja, vedno sveža jedila in najbolj zmerne cene.

Želim vesele velikonočne praznike odjemalcem in prijateljem.

Midland Dairy

SLOVENSKA MLEKARNA

682 E. 162d St.

F. PETROVČIČ in SINOVI

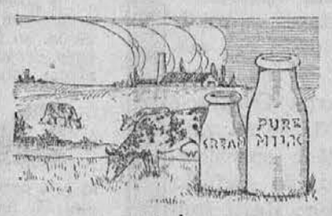

Naša mlekarna je poznana kot ena najbolj sanitarnih v Clevelandu. Naši odjemalci so vsi zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se še vsem onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanejo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi.

Vesele velikonočne praznike želim vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

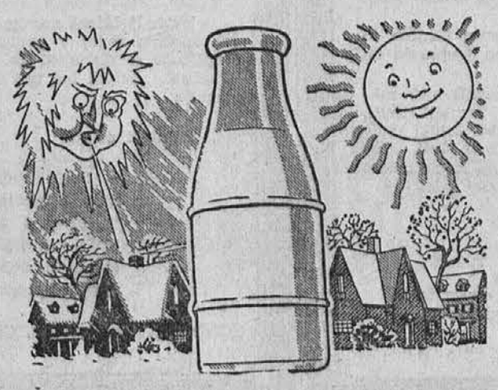

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem želi

Euclid Dairy Co.

LOUIS STARMAN, predsednik

515 E. 200th St. KEnmore 0515

FRANK MRAMOR ml.

GROCERIJA

6710 St. Clair Ave. HEnderson 7769

Se toplo priporoča gospodinjam za nakup raznovrstne grocerije, moke, orehov, rozin, jajec, masla in medu.

Želi vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike vsem rojakom in volivcem 32. varde ter prijateljem in znancem v Clevelandu in okolici želi

ANTON VEHOVEC

mestni zastopnik

32. varde

Če želite za velikonočne praznike dobro in prvovrstno pecivo

DOMAČE POTICE — KOLAČE — RAZNE TORTE KROFE itd.

poslužite se slovenske pekarije in slaščičarne

MR. & MRS. R. WEISER

708 E. 185th St.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem.

SUHADOLNIK'S BOOT SHOP

6107 St. Clair Ave.

Želim vsem mojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike.

Obenem se tudi priporočam za vaš obisk. V zalogi imamo najnovejše bele sliparje za otroke za prvoobhajance in za birmance.

Tudi za žene in mlada dekleta imamo najbolj moderne izdelane sliparje. Pridite si ogledat našo zalogo; v naši trgovini boste postreženi jako vljudno in pošteno.

Za može in mlade fante imamo sliparje najboljšega izdelka. Lahko rečemo, da so najbolj trpežni.

Se priporočamo za vaš obisk

Frank Suhadolnik, mlajši

MRS. RUDY BUKOVEC

4506 Superior Ave.

MESNICA

Se toplo priporoča za nakup vsakovrstne mesenine, suhe in sveže.

Veselo Alelujo vsem skupaj!

Vesele velikonočne praznike vsem gostom želi

GERL CAFE

756 E. 200th St. Miss Mary Gerl, lastnica

ZVER V ČLOVEŠKI PODOBI

(Nadaljevanje s 5. strani)

losti in skrbi in škoduje njegovemu ugledu, ker občuje s protisovjetskimi elementi. Jagoda je končno rekel Ljevinu, da bi bilo najbolje, če bi Maksima spravil s sveta, češ — tako je Jagoda dejal — "jaz sem odgovoren za politiko stranke in za varnost države." Ko je državni pravdnik vprašal Ljevina, kako se je mogel tako hitro na podlagi tega pogovora odločiti za to, da zastrupi Maksima, je odgovoeil dr. Ljevin: "Kaj pa sem hotel storiti? Bil sem človek brez strankine legitimacije in Jagoda je bil vsemogočen. Sicer se nisem takoj vdal in Jagoda me je zopet spomnil na Maksima prihodnje leto. Obenem me je vprašal, kako je z zdravjem Menjšinskega, ki je bil takrat še Jagodin šef." Ko je Ljevin Jagodi odgovoril, da je Menjšinski hudo bolan, da pa se še z vsemi silami upira smrti in bo bržčas še par mesecev živel, je Jagoda odgovoril, da je brez smisla podaljševati življenje takemu živemu truplu in da bi bilo najbolje, napraviti temu konec. Sicer Menjšinskega ni zastrupil Ljevin ampak domači zdravnik Menjšinskega, Kazakov.

Kazakov je izpovedal, da je z dr. Ljevinom leta 1933 govoril trikrat in da mu je Ljevin nekako sugeriral, naj spravi Menjšinskega s poti. Kazakov pa tega ni storil, ampak se je nasprotno potrudil, da je Menjšinskega spravil na noge, in šele ob tretjem razgovoru se je vdal prigovarjanju dr. Ljevina. Na vprašanje državnega pravdnika je Kazakov dejal, da mu ni ostalo ničesar drugega, ker je pač uvidel, da je Ljevin agent Jagode, kateremu se ni mogoče upirati. Sicer pa je Jagoda poklical Kazakova k sebi.

Dr. Ljevin sam, ki so ga spet zaslišali, je nadalje izpovedal, da mu je Jagoda dal nalog, naj zastrupi Gorkya naslednjega leta, to je leta 1934. Ker se je Ljevin baje branil, mu je Jagoda dejal, da sta pisatelj Gorky in član Političnega biroja Kujbišev nevarna opozicionalca, ki ju je treba spraviti s poti, ker uživata velik ugled in ker se opozicija čedalje bolj širi. Gorky je jetičen, Kujbišev pa hudo bolan na srcu, zaradi česar stvar ne bo težka. Jagoda je dejal, da je "zgodovinska nujnost" odstraniti oba ta človeka! Jagoda je Ljevinu rekel, da bodo pri tej stvari pomagali dr. Pletnjev in dr. Vinogradov (dr. Vinogradova ni med obtoženci, ker je med preiskavo umrl, oziroma so ga v Lubjanki spravili s poti). Tudi dr. Vinogradov je spadal med prve zdravniške kapacitete sovjetske Rusije.

Ljevin je tudi povedal, na kakšen način so zdravniki izvršili nalog Jagode. Sina Gorkya Pješkova so hudo opili in šli potem z njim v hudem mrazu na sprehod, tako da je dobil pljučnico. Nato pa so mu dajali velike doze zdravil, ki so prekomerno razburile srce, dokler ni umrl. Menjšinskemu so dajali zdravila, da je dobil angino pectoris, kar je pri tako hudo bolnem človeku moralo privesti do smrti. Kujbiševu, ki bi moral ležati čim bolj pri miru, so predpisali močno gibanje in ga potem s primernimi strupi spravili pod zemljo. Tudi Gorkyu so predpisali hudo naporne vaje in sprehode, ga pustili, da se je hudo prehlajal, in mu vbrizgavali ogromne množine kafre, 40 injekcij na dan!

Ljevin je tudi izpovedal, da je za vse te stvari vedel vrhovni šef kremeljske bolnišnice Hodorovski, ki pa je že mrtev.

Nato so zaslišali znanega specialista za srčne bolezni, sivolasega dr. Pletnjeva. Pletnjev je bil zelo kratek in je takoj vse priznal. On je bil tisti, ki je predvsem z neprimernimi zdravili sistematično izpodkopal zdravje za jetiko bolnega pisatelja Gorkya. Dejal je, da je njegovo življenje bilo brez madeža, naročilu Jagode pa da se ni mogel na noben način upirati. Jagoda — tako je izjavil starec — mi je zagrozil, da bo uničil vso mojo družino, ako ga ne poslušam in ne spravim Gorkya s sveta. Dejal je, da so na vidiku velike politične spremembe, ki zahtevajo, da izgineta Gorky in Kujbišev. Kajti tudi pri odstranitvi tega slednjega je Pletnjev z že imenovanimi zdravniki sodeloval.

Jagoda ni več ničesar tajil in je ves strt vse priznal. Vse zastrupitve je naročil on. Izjavil je, da je bil član trockističnega opozicijskega bloka že od leta 1931 dalje. V svojem uradu (GPU) je sam vzgajal špijone v korist Nemčije in Poljske. Glavni so bili Pauker, Volovič in Zaporožec. Ukazal je zastrupiti svojega predhodnika Menjšinskega, člana Politbiroja Kujbiševa, pisatelja Gorkya in njegovega sina Maksima. Glede Maksima pa ne more — je izjavil Jagoda — dati natančnejših podatkov na javni seji, ampak na tajni. Izjavil je tudi, da je pošiljal Trockemu velike denarne vsote, oziroma devize iz fonda GPU.

Predsednik Ulrich je nato odredil tajno sejo, na kateri so Jagodo zasliševali glede njegovih zvez z inozemstvom. Ko je bila tajna seja zaključena, je izšlo kratko poročilo sodišča, v katerem je rečeno, da so na tej seji Jagoda, Rakovski, Grinko, Rosenholz in Krestinski priznali svoje zveze s tujimi velesilami, katerim so izdajali državne zadeve in vršili v njihov prid špijonažo. Te velesile pripadajo bloku protisovjetskih sil. Na tajni seji so obtoženci tudi povedali imena agentov dotičnih velesil.

Stalin s potekom procesa ni zadovoljen, ker je proti njegovi nameri iznesel na dan stvari, ki so napravile na inozemstvo slab vtis. Zato je dal nalog, da se razprava konča, tako da je zastor na pozornici izrednega sodišča padel prej kakor je bilo nameravano.

Kakor smo že poročali, pripravlja Stalin celo vrsto novih procesov proti generalom in proti diplomaton, ki smo jih že vse imenovali. Na ta način se bo Stalin še to pomlad osvobodil vseh najbolj vidnih nasprotnikov svojega sistema. Stalin pa sedaj smatra tudi, da je prišel čas, da se iznebi vojnega komisarja Vorošilova, čeprav je tega imenoval oziroma potrdil na njegovem mestu načelnika vojnega komisariata januarja meseca sam vrhovni sovjet, in je to odločitev Stalin sprejel, ker se je Vorošilova doslej bal. Zaenkrat misli Vorošilova samo odstaviti in mu dati drugo, manj odgo-

(Dalje na 7. strani)

Vsem bratom Slovencem in Hrvatom

zlasti pa volivcem 31. varde

iskreno želim

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

Vam udani in za napredek boreči se

Emil Crown

Councilman 31. varde

Edward L. Pucel

Councilman 10. varde

ŽELI VOLIVCEM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

voščim vsem cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem.

JOHN ZULICH

18115 Neff Rd. Tel. KEnmore 4221

Prodajalec zemljišč, hiš in vsakovrstne zavarovalnine proti požaru in nezgodi.

Se rojakom toplo priporočam.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrtim in žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je zadela našo družino prebridka usoda, ko je pri igranju, ne sluteč kaj hudega, tako nepričakovano našla nesrečno in žalostno smrt naša nadvse ljubljena in nikdar pozabljena hčerka in sestrica

Dorothy Strnad

ki je v nežnih otroških letih, stara 7 let, izdihnila nedolžno dušo dne 15. februarja 1938, rojena v Clevelandu. V prerani grob smo jo položili dne 19. februarja 1938 iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida in na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo najprisrčneje se zahvaliti vsem, ki so nam bili ob času prevelike žalosti v veliko tolažbo in pomoč na en način ali drugi, kakor tudi lepa hvala vsem, ki so jo prišli pokropit, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ranjke Dorothy ter jo spremili k prezgodnjemu počitku.

Iskrena zahvala Rev. Max Sodji za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Naša najglobokejša zahvala naj velja vsem, ki so podarili krasne vence ter okrasili krsto v blag spomin pokojni hčerki in sestrici, kakor tudi prisrčna hvala vsem za obilne darove za svete maše, ravno tako tudi iskrena hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Posebno lepa hvala tudi sorodnikom, ki so prišli iz Geneva, Ohio, in se udeležili pogreba, kakor tudi sorodnikom, ki so prišli iz Akrona, Ohio.

Prisrčna hvala sestram učiteljicam in učencem njenega razreda za dar za svete maše in ki so jo tako lepo spremili v cerkev in naredili špalir po cerkvi. Lepa hvala dekletom, ki so krsto nosile in učenkam njenega razreda, ki so v belih oblekah korakale in nosile cvetlice v zadnjo čast svoji prijateljici, ki jih je morala tako mlada zapustiti. Lepa hvala tudi za krasno petje v cerkvi.

Naša iskrena zahvala pogrebnemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno postrežbo, za lepo urejeno truplo in za izvrstno vodstvo pogreba.

Preljubljena hčerka in sestrica, ki si tako mlada nas morala zapustiti, počivaj mirno v rojstni zemlji. Izgubiti Tebe, draga Dorothy, tako nesrečno in nanagloma, je bil bridki udarec za Tvoje drage in rana v naših srcih vedno bolj skeli. Ostaneš nam vedno v sladkem spominu in izprosi pri Bogu milost za nas, da se enkrat združimo v večnosti.

Žalujoči ostali:

Louis in **Amelia Strnad**, starši;
Louis Jr. in **Anthony Frank**, brata;
zapušča tudi stare matere, starega očeta, tete, strice bratrance in sestrične in številne druge sorodnike.

Cleveland, Ohio, 12. aprila 1938.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je v Bogu za večno zaspal naš preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče

PRIMOŽ PUST

Preminul je v četrtek 3. marca v starosti 69 let, po dve leti in pet mesecev trajajoči, mučni bolezni. Doma je bil iz Dolenje vasi pri Ribnici. K večnemu počitku smo ga položili iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu in na sv. Pavla pokopališče dne 7. marca 1938.

V globoki hvaležnosti si štejemo v dolžnost, da se najlepše in prisrčno zahvalimo Msgr. Rt. Rev. Vitus Hribarju za številne obiske in tolažilne besede pokojnemu v njegovi bolezni in za podeljene svete zakramente. Ravno tako se zahvalimo Rev. Joseph Čelesniku za večkratno obiskovanje in svete spovedi, ter za nekoliko pred smrtjo podeljeni zakrament svetega obhajila. Obenem prisrčna hvala Msgr. Vitus Hribarju za opravljeno sv. mašo zadušnico in njih asistenco ter za njihov lepo zbran, tolažilni govor v cerkvi. Zahvaljujemo se vsem, ki so obiskovali pokojnega za časa njegove dolge bolezni, posebno pa lepa hvala Mr. Frank Permetu iz 159. ceste, kateri je večkrat prišel ter opravil dobro delo svojemu pokojnemu prijatelju, katerega sam ni bil zmožen storiti. Še enkrat, hvala lepa, Frank!

Iskrena hvala vsem, ki so prišli od blizu in daleč kropit in vsem, ki so pri njem čuli cele noči in molili, ter vsem, ki so se udeležili sv. maše in ga spremili k večnemu počitku na pokopališče. Hvala tudi cerkvenemu pevskemu zboru "Ilirija" za zapete žalostinke ob krsti na predvečer pogreba.

Naša najglobokejša zahvala naj velja vsem, ki so s krasnimi venci v zadnji pozdrav okrasili krsto pokojnega in sicer: hčere: Jennie Pust, Mary in Frank Match, Justina in Frank Jerše, Mrs. Karolina Bojc in družina, Mr. in Mrs. John Petrič, Mr. in Mrs. Robert Kunstel, Mr. in Mrs. Joe Mrhar in Jennie Bukovec, družina Knaus iz 3926 St. Clair Ave., Mr. in Mrs. Charles Grajner, Mr. in Mrs. John Asseg, Mrs. Samson in hčer Josephine in Mr. in Mrs. Eržen, Mr. in Mrs. Frank Jelarčič, Double Eagle Bottling Co. Boys, društvo Lunder Adamič št. 20 S. S. P. Z., društvo Mir št. 142 SNPJ in Slovenska Zadružna Zveza.

Nadalje iskrena hvala vsem darovalcem za svete maše in sicer: Mr. in Mrs. Anton Pogorelc, Mr. in Mrs. Louis Pogorelc, družina John Kozjan, Mr. Frank Perme iz 159. ceste, družina Lovrenc Klun, družina John Hrastar, Mr. in Mrs. John Asseg, družina John Mrvar, družina Anton Pogorelc Jr., Mr. in Mrs. Marko Mrhar, družina Perko, Mr. in Mrs. A. Fabjan, Mr. in Mrs. Joe Boyce, družina Jennie Koželj, Mr. in Mrs Pavšel, Mr. John Fabjan, Mr. in Mrs. Lušin, Mr. Anton Lesar, Mr. in Mrs. Joe Gornik, Mrs. Agnes Lešnjak, Miss Smrekar, družina Vidmar, Mr. in Mrs. Ivančič, družina Anton Vidervol, Mr. in Mrs. John Zgonc, Mr. in Mrs. Cigoj, Mr. Fred Milavec, Mr. in Mrs. Edward Jerše, Mrs. Mary Bradač, družina John Simončič Jr., Mr. in Mrs. Lavrich, družina John Čampa, Mr. in Mrs. Kunstel, Miss Jennie Bukovec, Mr. Frank Perme Jr., Mr. in Mrs. Žulich, Mrs. Jeran, Mr. in Mrs. Frank Boyce, Mr. in Mrs. John Petrich, Mrs. Grajner, Mr. in Mrs. Joe Somrak, Vincenc Klemenčič, Mr. Omerza, Mrs. Dolgan Mr. Jim Medved, Mr. Frank Drašler, Mrs. Julia Struna, Mrs. Novak, družina Mulec, Mr. Frank Krall, iz Thames Ave., Mr. John Simončič st., Mr. in Mrs. Palechek, Mr. in Mrs. Mivšek, Mrs. Čepek, družina Novosel, Mr. A. Novak, Mr. Knaus, Mr. John Korošec, Mr. in Mrs. Kozoglav, Mrs. Mary Vauter, Mr. Mike Martich, Mr. in Mrs. Kolar, Miss Pauline Gorsha, družina A. Stražišar, Mr. in Mrs. Frank Volkanšek, Mrs. Planinšek, Miss Mary Hrastar, Mr. in Mrs. Jevnikar, družina Knaus iz Nicholas Ave., Mr. Egidij Klemenčič iz Marcella ceste, Mrs. Katarina Eržen, Mr. Anton Zorko, Mr. in Mrs. Kogovšek, družina Anton Lavrič, Mr. Frank Vauter, Mr. Mesec, Mrs. Katie Eržen, Mrs. Ivana Ferjančič, Mrs. Frances Tanko, Mr. Joe Jakomin, Mr. in Mrs. Louis Jerše Jr., Mr. in Mrs. Joe Glinšek, Mrs. Ivana Gorišek, Mr. Ernest Terpin, Mr. Jim Šepic, Mr. in Mrs. Louis Kovach, Mr. in Mrs. Kovach iz Saranac Rd., družina Vinšek, Mr. Frank Kotnik, Mr. Louis Šimenc, družina Anton Zalar, Mrs. Katie Mlakar, Mrs. Frances Markovich, Mrs. Mary Merhar, Mr. in Mrs. John Grill, Mrs. Duša, Mr. in Mrs. Frank Narobe, Mr. in Mrs. Mramor, Mr. Tom Odlazek, Mrs. Kovačič, Mr. in Mrs. Louis Jerše st., Mr. in Mrs. Ferlin, Mrs. Urbančič iz Cardinal Ave., Mrs. Mary Princ, Mr. Frank Jurečič, Mr. in Mrs. Bartol, Mr. Anton Kastelic, Holmes Ave., Mrs. Grošel, Mr. in Mrs. Dolenc, Mr. in Mrs. Zalar, Waterloo Rd., družina Anton Zaman, Mrs. Koželj, družina Čampa, Mrs. Rovšek, Mrs. Mary Nose, Mr. John Čampa, Mr. Anton Fidel.

Našo prisrčno zahvalo naj prejmejo oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago za prevoz spremljevalcev na pokopališče in sicer: Mrs. Lešnjak iz Lorain, Ohio, Louis Pogorelc iz Lorain, Ohio, Louis Kovač, A. Fabjan, John Petrič, Anton Anžlovar, Joe Mergole, J. Korošec, John Novosel, Martin Vinšek, John Asseg, Edward Jerše, Anton Bartol, Geo. Mateyhel, Anton Kastelic, Frank Lesjak, John Gornik iz Giddings Rd., Frank Perme Jr. iz 159. ceste, Frank Mahnich, Mrs. Novak, Anton Perme, Art Laport, J. Tekavec, Frank Walter, Joe Storinc in Joe Žulich.

Zahvalo naj sprejmejo člani društva Mir št. 142 SNPJ in člani društva Lunder Adamich št. 20 SSPZ za udeležbo pri pogrebu. Najlepšo zahvalo naj prejmejo člani društva Najsvetejšega Imena, ki so nosili krsto in sicer Mr. John Grill, Mr. Urbas, Mr. Frank Perme, Mr. Hribar, Mr. Leskovec in Mr. Sedej. Lepa hvala Richman Bros. Employees za poslano pismeno sožalje in velikodušen dar. Lepo zahvalo naj prejmejo uradniki in zastopniki Ohijske federacije društev JSKJ., zbrani na seji v Barbertonu, Ohio, dne 6. marca, za telegrafično poslano sožalje. Našo iskreno zahvalo naj prejmeti SNPJ in SSPZ za hitro in pošteno izplačano posmrtnino. Našo zahvalo izrekamo Joe Žele in Sinovi pogrebnemu zavodu za lepo urejen pogreb, za vso prijazno postrežbo in za vsestransko naklonjenost. Ako bi bilo pomotoma katero ime izpuščeno, prosimo naznanite nam pomoto, katero smo pripravljeni radevolje popraviti, ter naj vam bo ravno tako izrečena najlepša hvala.

Tebi, ljubljeni soprog in oče, pa v globoki žalosti želimo, da se spočijte sedaj v zasluženem počitku. Svoje dolgo zemeljsko trpljenje si dokončal in vsemogočni Bog naj Ti bo pravičen Plačnik. Večna luč naj Ti sveti in naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Žalujoči ostali:

Ivana Pust, soproga; tri hčere: **Jennie**, Mary poročena Matoh, **Justina** poročena Yerse; dva vnuka: **Frank** in **Edward Matoh**; vnukinja **Janet Jerse**; sestra **Neža** ter svak **Anton Pogorelc** v Lorain, Ohio. V stari domovini bratranec Franc Pust, ter še več drugih sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland (Collinwood), Ohio, 12. aprila 1938

"Stoji, stoji tam Beli grad..."

Belgrad, nekdaj majhno obmejno, čeprav glavno mesto kraljevine Srbije, je danes središče Balkana. Z novo državo je zrastlo tudi novo glavno mesto, na starih tleh, ki je že takoj v prvih letih začelo kazati svoj veliki pomen. In danes je na severu prvo mesto, ki se more meriti z njim, Dunaj (v kolikor je Dunaj brez cesarjev sploh še — Dunaj), na zahodu Rim, na jugu se Atene menda ne stavijo z njim v isto vrsto, na vzhodu mu tja do Carigrada ni enakega. Morda so na svetu večja mesta tudi lepša in bolj urejena, bolj enotna, toda malo katero mesto skriva v svojem naročju toliko stoletnega pomena kakor Belgrad. Tega pomena mu ni mogoče izprevideti sredi mesta, med katerih drvi oglušujoči promet skoro brez odmora, brez nedelj in praznikov, le v poznih nočnih urah, ko se daleč na vzhodu že dan budi, utrujen nekoliko zadržuje svoj korak, da se nato zopet spusti v divjo dirko, ki jo strogo vodi nevidna roka, da se ulica ne zaleti v ulico, množica v množico — vmes reke ljudi, ki neprestano valove sem in tja, od mraka do zarje pa morje luči, ki utripajo in vpijejo in vabijo.. To ni izključna značilnost Belgrada, to je veliko mesto z asfaltiranimi ulicami, s cestno železnico, z dolgimi progami avtomobilov, s kini in izložbami in drugimi pridelki civilizacije, kakršnih mest je v naši dobi vse polno, v tem oziru so si vsa precej podobna med seboj. Pravi Belgrad se vidi samo s Kalemegdana, ki je trdnjava v razvalinah, pa so še razvaline ponosne na svojo preteklost. S teh, danes že precej zaraščenih razvalin, se odpira pogled na življenjsko središče Belgrada: Donava, ki se kakor neusahljivo jezero plazi okrog gričev, na katerih čepi mesto, Sava, ki se umazano priplazi od zahoda in se na oglu pod Zemunom zlije v Donavo in tako izgubi svoje ime, ki ga je nosila od Triglava in Belopeških jezer, doline z železnicami in cestami, na vse strani pa razkošno rodovitne pokrajine, kjer tolsta prst rodi kakor za stavo — to je Belgrad: vozel Balkana, kjer se stekajo vse ceste in vse vode, vse doline in železnice, vsi narodi, vse kulture in seveda tudi ves denar. Še dvajset let ni od tega, kar so se po tem vozlu izprehajale vojske in ga uničile, skoro do tal, danes se je mesto razbohotilo, kakor da nikdar v svoji zgodovini ni videlo sovražne sile. Lega mesta je taka, da ga redi in mu vsak dan daje novo življenje. Z Jugoslavijo pa je Belgrad postal glavno mesto 15 milijonske države, kar je tudi zlatega denarja vredna prednost.

Kljub mešanici narodov, ki z vseh strani Balkana silijo v Belgrad, pa je to izrazito srbsko mesto. Tarejo se kulture, tarejo se jeziki, toda nad vsem tem je srbstvo, ki vse obvladuje. V tem temeljenem ljudstvu, ki še neprestano doteka iz okolice, je nekaj nepremagljivega, neosvoljivega nekaj, kar ne propade v nobeni gneči in kar se vzdržuje tudi brez knjig, brez civilizacije Evrope, nekaj, kar je enako globoko vkoreninjeno v izobražencu, ki je prebrodil vsa evropska mesta, in v revežu, ki prenočuje v zapuščenih kavernah Kalemegdana, v učenjaku, ki v laboratoriju s puščavniško vdanostjo z najpopolnejšimi aparati preiskuje bacile, in v brezdomcu, ki leto in dan prodaja po ulicah kak ničvreden drobiž. Je to zavest gospodarja, kateremu je ime, pismenost, zastava, grb samo okras; vse te zunanje znake lahko prepusti zgodovini, nič boječ za prvenstvo. Taka nepremagljiva zavest, ki vse veže v eno družbo, more zrasti samo v ljudstvu ki ima že stoletja denar v svojem jeziku, ki še nikdar v svoji zgodovini ni prosilo za kako dovoljenje ali da bi mu kdo kaj "dal," to je skupen sad ljudstva, ki je bilo vedno ali sam svoj gospodar ali pa se je gospodarjem upiralo. Spričo te zavesti ima vsak drug narod v Belgradu samo stanovanje in hrano, kvečjemu še službo. Srbom je pa dom in jim bo dom tudi ostal, ne zato, ker so se morda zakleli, da ga ohranijo, ker so sprejeli kako tozadevno resolucijo, ampak zato, ker jim še na misel ne pride, da bi ga dali iz rok. To je ravno dokaz njihove trdožive narodne samobitnosti. Če je poleg tega Belgrad še glavno mesto Jugoslavije, je to samo novo gibalo za narodno rast in nov in to upravičen razlog za narodni ponos.

Nam Slovencem, ki vežemo Evropo z Balkanom, pa mora biti v prav tak narodni ponos. da smo bili v tem velikem, zgodovinskem Belgradu po našem dr. Korošču zastopani od prvih dni Jugoslavije in da smo bili prav po njem vsa leta središče zanimanja nove države, takrat, ko smo uživali sloves zrelih državljanov, ali tudi takrat, ko smo bili z njim vred proglašeni za izdajalce in neke zarotnike. Naj je bilo kakor koli, vsa leta se v Jugoslaviji in prav zaradi tega tudi izven njenih meja govori o Slovencih. Slovenci smo bili Jugoslovani že zdavnaj pred Jugoslavijo. Kdor zasleduje pisanje "Slovenca" v letih 1876—1878, v srbsko-turški vojni in pozneje v vseh vojnah, ki jih je imela majhna kraljevina Srbija za svoje pravice in v notranje političnih sporih v Avstriji, se ne more dovolj načuditi njegovi zgodnji jugoslovanski usmerjenosti. Vse je bilo še v starih mejah, ki so bile videti večne, ko je "Slovenec" že pisal o Jugoslovanih in dokazoval potrebo njihove združitve. Ta enodušna jugoslovanska usmerjenost političnega programa je prevladovala tja do izražitejšega nastopa liberalizma, pred katerim je bilo treba braniti duhovno pristnost slovenskega naroda, da se ne bi izgubila v neko evropsko frazarstvo. Ta borba je pristni slovenski obraz je skoro dve desetletji zaposljevala vse najboljše moči doma in jim zastirala pogled v daljo, kakor hitro pa je bil narod toliko združen v svoji politični skupnosti, da mu liberalizem ni bil več nevaren, je zopet bolj živo vzrastla jugoslovonska misel, ki je bila pa sedaj — predvojna leta — že vse bliže in ki se je v najodločilnejših dneh izkristalizirala v "majniško deklaracijo," v kateri je zahteva po združitvi Jugoslovanov ves program. Zadnji potomci liberalcev, ki so prepozno spoznali dalekosežnost Jugoslavije in pomen Belgrada v njej, pa bi sedaj svojo zamudo radi popravili, skušajo v Belgradu to deklaracijo omalovaževati, češ, do so se vse njene zahteve gibale "v okviru." Tako klaverno delo pade v delež samo tistim, ki vsa desetletja niso postavili nobene zahteve, ne "v okviru," ne izven okvira. — Po vsej pravici se torej Slovenci smemo smatrati za državen narod, kateremu je Jugoslavija prav tako lastna država kakor Hrvatom in Srbom in ki ima tudi polno pravico, da se tudi na zunaj pokaže.

*

Poleg lege se ima Belgrad najbolj zahvaliti za svoj nagli napredek Jugoslaviji. Tudi prej je bil glavno mesto, toda kakor je kraljevina Jugoslavija vse nekaj drugega kakor je bila kraljevina Srbija, tako je glavno mesto Jugoslavije nekaj večjega in močnejšega kakor pa je bilo glavno mesto Srbije. Tu vse raste z mednarodno naglico in v mednarodnih merah. Palače poslaništev konzulatov, ministrstev, zasebnih in državnih denarnih zavodov, vsi osrednji uradi, od uradov za štetje in razpošiljanje znamk pa do vrhovnih vojaških poveljstev, najvišji znanstveni zavodi, muzeji — in to vse v merah 15 milijonske države! Tu ni nobene gneče, nobenega skoparjenja, vse je prostorno in veliko. Med novimi palačami pa se stiskajo stare bajte in ute, ki so bile postavljene že bogve kdaj, pa jih vse vojne vihre niso marale podreti same se pa tudi niso hotele umakniti novemu ritmu življenja: razkošno središče, kjer se košatijo palače, je obrobljeno s predmestji, kjer hiša visi na hišo, kjer vlada vrišč otrok in neizprosen lov za hrano in dinarji in kjer ni nobenih pravil ne glede hrane ne glede obleke, živiš kakor moreš. Vsa stoletja, ki so drvela preko tega vozla, so tu zapustila svoje spomine: poleg razkošnih izložb po najmodernejših pravilih majhno okence, v katerem je nakopičeno staro železje; poleg brivnice, kjer z najmodernejšimi pripravami izdelujejo trajne kodre in pilijo nohte — brivec, ki ima v oknu v široki steklenici pijavke, ki so se prisesale na steklo in leno krmarijo s širokimi repi po neki tekočini; poleg najrazkošnejšega hotela z vsem udobjem majhne kolibe, kjer nekdo v skrbi za dinar na majhnem listku ponuja "lavor za umivanje glave" in "stan za samca," v oknu pa stoji krožnik neke jedi — listek, nasajen na zobotrebec in to zapičeno v kos mesa, ki se skriva nekje v omaki, ti pove, da je to "frišak gulaž" in da ga širina, za dinar in pol. Poleg Terezij, kjer je širina, luč, da slepi oči promet kakor pred sodnim dnem, množice, svila, dišave, mladostna razposajenost, poleg Terezij, ki žive od dneva, ima tudi Jatagan in ciganska predmestja, ki žive od noči: godci, pevci, komedijanti, prodajalci drobnarije, raznašalci, sploh ljudje, ki žive v veži velikega mesta. Nad vsem tem pa močen meščanski srbski življelj, ki vse to vodi in kroti tisoče in tisoče posameznikov, ki prihajajo dan za dnem z edino željo, da bi bili deležni tega polnega vrvenja. Skoro sleherni teden je kak sprejem na kolodvoru, skoro vsak dan kaka velika prireditev, domači in tuji denarni in umski velikani tu pleteje svoje niti. Glavno mesto države!

Poseben sloj v Belgradu so korenit, trdoživ rod, ki po hi-

(Dalje na 8 strani)

—o—

ZVER V ČLOVEŠKI PODOBI

(Nadaljevanje s 6. strani)

vorno mesto v rdeči armadi; za vojnega komisarja pa je določil Fedka.

Stalin bo ta svoj sklep sedaj lahko utemeljil, ker se je pokazalo, da se je opozicija tudi v rdeči armadi tako razširila, da se je bati najhujšega, če se rdeča armada temeljito ne očisti. Za čistilca pa je Stalin določil vrhavnega poveljnika rdeče armade na Daljnem vzhodu, znanega maršala Blucherja. Kdor pozna Stalina, ve, da se Vorošilov tudi na svojem novem mestu ne bo ogrel, ampak da se bo kmalu znašel v celici Lubjanke, ako se medtem ne bo zgodilo kaj nepričakovanega.

Ni pa nobenega dvoma, da bo tudi za Stalina odbila zadnja ura, in to najbrž veliko prej kakor mislijo njegovi prijatelji in slepi pristaši.

VESELO ALELUJO VSEM SKUPAJ ŽELI

Bukovnik Studio

762 E. 185th St.

KEnmore 1166

KUPON:

10%

Kdor prinese ta izrezek pri slikanju v naš Studio je upravičen do popusta.

Racetovi izdelki

SO VEDNO NAJBOLJŠI

Vaši otroci bodo imeli rdeča in okrogla lica, če bodo pili

RACETOVO MLEKO

Pošljite v bližnjo slaščičarno, kjer prodajajo

RACETOV SLADOLED

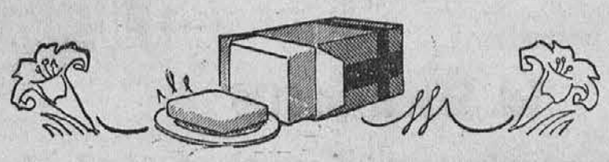

in zelo boste ustregli svojim domačim. Lahko pošljete ponj tudi v našo izdelovalnico sladoleda. Večjo količino vam pripeljemo tudi na dom, če nas pokličete. Priporočamo se posameznikom, društvom in klubom.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem, priteljem in znancem.

Race's Dairy & Ice Cream

FRANK RACE ML., lastnik

1028 E. 61st St. HEnderson 1786

Vesele velikonočne praznike vsem klijentom, prijateljem in znancem želi

FRANK POJE in SIN

SLOVENSKI KROJAČ in ČISTILEC OBLEK

631 E. 185th St. Tel. KEnmore 4720

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želim vsem kegljašem in prijateljem.
Se toplo priporočam.

CLAIR-DOAN ALLEYS

JOE POZELNIK, lastnik

Kegljišče, restavrant in pivo.

10322 St. Clair Ave.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

GEORGE KUHAR

3846 St. Clair Ave.
ENdicott 0586

GROCERIJA in MESNICA

Izvrstne domače šunke, klobase, prekajeno in sveže meso ter vsa grocerija.

Se toplo priporočamo.

FRANK VIDMAR

1038 E. 74th St.

ENdicott 4362

GROCERIJA in MESNICA

Ako želite za praznike fino, doma posušeno šunko, klobase, želodce ter razno sveže meso in grocerijo, se oglasite pri nas.

Se priporočam in želim vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

Vsem odjemalcem in prijateljem širom Amerike želita vesele velikonočne praznike

MR. in MRS. RUDOLF PERDAN

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

933 E. 185th St.

Doma pripravljene in presušene šunke in želodci. Vedno sveže meso in najboljša grocerija.

Cene nizke in postrežba točna.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem.

Zahvaljujeva se za vašo naklonjenost napram naši trgovini v preteklosti in se vam priporočava še v bodoče.

Frigidaire ledenice, Maytag pralni stroji. Magic Chef in Grand peči.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

JOHN SUSNIK in JERRY BOHINC, lastnika

6104 in 6119 St. Clair Ave.
ENdicott 3634

Vesele velikonočne praznike želita vsem odjemalcem in prijateljem

MR. in MRS. ANDY MOŽINA

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

15931 Saranac Rd.

STOJI, STOJI TAM BELIGRAD

(Nadaljevanje iz sedme strani)

šah žaga drva, prime pa tudi za vsako drugo delo. Z žago in nekakšnim stojalom na rami, v drugi roki pa sekiro — tak ti hodi po mestu in izpra šuje na vratih, če imajo kaj drva da jih bo "pilil." Stanovanja ne potrebuje, hrano dobi danes tu, jutri tam,, obleko ima domačo, trpežno, ki traja toliko časa kakor povprečno človeško življenje. Nekaj dni pred smrtjo zboli, če le mora se za to priliko preseli v svoj domači kraj, rojaki ga pokopljejo, drugih sitnosti pa ni z njim. Društev ne potrebuje, resolucij ne sklepa, protestov ne vlaga, sploh živi nekako zraven ljudi. Med seboj govor svoj poseben jezik, ki ga izmed izobražencev menda samo škof Gnidovec razume, sicer pa si znajo za svoj kruh pomagati pred vsakim človekom. Nekateri si gospodarsko tudi zelo opomorejo. V kakem kotu odpre trgovino s čemurkoli izrabi vsako priliko varčen je, skromen v potrebah in tako mu raste imetje, da čez nekaj let poveča svojo obrt, kje v predmestju si postavi ali kupi hišico in se s svojega nikdar več ne da pregnati. Ta rod bi utegnil še žide izpodriniti.

Belgrad je zelo moderno mesto. Elektrika, plin, promet, ki je urejen po najmodernejših izkušnjah — vse to je evropsko, oziroma civilizirano kakor po vsem ostalem "kulturnem" svetu. Poleg tega so tu še vojne rapararacije, ki so hitro prinesle najpopolnejše stroje, težke lokomotive, velike mostove, nešteto dragocenih znanstvenih aparatov, za katere je bilo šele treba vzgojiti domači naraščaj, da je znal ravnati z njimi — vse to je mesto čez noč moderniziralo, da je danes v nekem oziru tudi središče evropske kulture na Balkanu. Velika univerza, ki ima ustanove, kar jih menda kaka univerza sploh more imeti in vse bogato opremljene, knjižnice in prostorne čitalnice, znanstvena akademija, razni domovi — vse to je na razpolago ukaželjnemu človeku. V teh razmerah se je seveda poleg znanstvenikov, ki uživajo ta sloves zaradi učenih sorodnikov in "Zvez," vzgojilo lepo število resničnih znanstvenikov, ki uživajo ta sloves radi svojega dela in ki v nobenem oziru ne zaostajajo za vrstniki po Evropi. Kljub temu ognjišču evropske kulture pa v javnosti prevladuje neka druga kultura vzhoda, ki drugače gleda življenje in človeka kakor zahodna. Nekaterim tu v Belgradu to sicer ni všeč in bi po vsej sili radi smuknili z "Balkana" v "Evropo" in to baš v času, ko je začela izgubljati svoje prvenstvo v svetu, ker se jim domača, lastna kulturra zdi nekaj manjvrednega kakor pa tuja, ki vidijo samo od daleč in največkrat samo od sončne strani. Pa se bo že treba sprijazniti z dejstvom, da sta v državi močno zastopani dve kulturi: vzhodna in zahodna. Katera izmed teh je boljša, bi bilo prazno ugibanje, za vsak narod je njegova lastna kultura najboljša: to vprašanje pa reši življenje.

Če življenje teče v tako močnem zaletu, potem seveda za smrt ni veliko časa, še prostora ne. Pokopališče je zelo veliko, toda grobovi so v taki gneči drug drugega, kakor da so mrtvi sami bežali iz družbe živih, da bi ne bili nadležni in da je vsak planil v najbližjo jamo. V tej goščavi poprečnih kamnov in križev komaj mati more najti pravi grob. In te prihajajo objokovat svoje ranjke po vseh pravilih nepisane postave. Neslišno pride od nekod, vsa v črnem s šopkom rož in že od daleč, med križi razbere pravi grob, se spusti v pogovor z ranjkimi: "Poglejte, otroci, poletje je tu. Vidite, rože!" Ob grobu poklekne, objame ne velik nagrobni kamen, ga poljublja, nato "oplakuje" rajnkega v edinstvenem samogovoru, ki molitev, pesem in žalovanje obenem. Vse življenje rajnkega od zgodnje mladosti pa do smrti se tu obnovi v nebrzdani hvali: "Rado, radost. moja, oči moje, duša moja, življenje moje. Rado, ali slišiš mater?" In ne da bi si odgovorila na ta vprašanja, nadaljuje po kratkem odmoru: "Kakor topol si rastel, Rado, ljubezen moja, padel v naročje smrti, tvoja smrt — moja tuga . . ." Tako gre naprej, včasih po dve uri. Skoro nepremično kleči ob ob grobu ali sloni na kamenu poje in objokuje. Sprva je bil njen glas zemeljski, kakor vseh drugih, pa se čim dalje bolj umika v neko tajnost, zveni kakor iz nekih katakomb ali kakor menih pri nočnih molitvah. Toliko žalosti v en sam zvok more položiti samo ljudstvo, ki je bilo na Kosovem pobito kakor v klavnici, pa ni izumrlo. Melodija enakomerno plove preko grobov, pada, pa si zopet opomore, tu in tam jo rezko pretrga kak "jao," pa se zopet vrne v svojo pravo strugo, kakor potok, ki ima čas teči stoletja. Redki so že, ki še tako objokujejo svoje rajnke, moderni čas tudi temu ljudskemu duhu ne prizanaša in ga ubija, za pokopališkim zidom zvonijo tramvaji, trobijo avtomobili, časopisni raznašalci pa rjovejo, da je zopet prišla na dan neka umazanija iz "boljših krogov" . . .

*

Tak je Belgrad: poln zanimivosti, senčnih in sončnih. Od pokrajinskih mest ga loči velikopoteznost in širokogrudnost. Za provincijalne spore Belgrad nima smisla, on misli samo na velike reči. Ni še dolgo tega, ko so naši odpadniki, ki ne morejo zapopasti ne slovenstva ne jugoslovanstva in ne izprevidijo, da smo tudi Slovenci državen narod in da imamo torej opazovalce ob sebi, ne pa sodnika nad seboj, v javnih govorih skušali umazati Slovence, češ, da so še nekaj let pred Jugoslavijo brali Šušteršičevega "Slovenca." ki da je bil ves avstrijakantski. Mislili so, da bodo ta njihova že zdavnaj odkrita odkritja središče zanimanja v Belgradu. Pa Belgrad za to še vedel ni. Prej in slej politiki, časnikarji, policisti in varuhi javne varnosti hodijo mimo lekarne, ki ima na izložbi napis z zlatimi črkami: "Konigl. serbische Hofapotheke," pa nikomur ne pride na misel, da bi lastnika dolžil državljanske nezanesljivosti. Belgrad je glavno mesto in za marsikako farizejsko spodtiko slovenskih liberalcev in za provincijalne prepirčke nima časa. Zato pa tudi je glavno mesto.

—o—

Gospodarska kriza pred 300 leti

Natančno pred 300 leti je bila na Nizozemskem kriza, ki spada k prvim trgovskim krizam novodobne gospodarstvene zgodovine in ki je prav čudovita zadeva v kulturni zgodovini. Z njo se je končala ona čudna zaljubljenost v tulipana in špekulacija s tulipani, ko je bilo premoženje vse Nizozemske skozi tri leta v nevarnosti. Zmeraj bo ta doba v skrivnost zavita in nikdar ne bo moči zvedeti, zakaj se je ta norost začela, norost, ki je podobna norosti iskalcev zlata in lovcev za srečo. Tedaj — bilo je ob času 30-letne vojne — še besede špekulacija niti poznali niso, pa je že špekuliral ves narod po vseh pravilih modernih borznih navihanosti in tako hudo so špekulirali, da se je vsa dežela zamajala in nastala huda gospodarska kriza — samo radi tulipana

Tulipan, ki v Mali Aziji in v Egiptu kar divje raste ,je prišel v 16. stoletju v Evropo, kjer so mu radi podobnosti s turbanom dali ime tulban — tulipan. Kmalu so ljudje vzljubili to cvetico, zlasti na Holandskem so se kar zaljubili vanjo in so gojili več krasnih vrst, posebno krog Haarlema. Cene tulipanu so rastle — in tedaj se je začela zagonetna igra. Krog leta 1634 so bile cene te rože tako visoke, da niso več ustrezale cenam rastlini, marveč so bile te številke že zares loterijske.

Kako so bili že vsi ob pamet, pove neka kupna pogodba iz leta 1637, ko je bilo treba dati za eno — reci in piši — za eno tulipanovo čebulico — tole: "2 voza pšenice, 4 vozove rži, 4 pitane vole, 8 pitanih prašičev, 12 pitanih ovac, 2 soda vina, 4 sode piva, 2 škafa presnega masla, 1000 funtov sira, 1 posteljo, 1 obleko, 1 srebrn kelih" — torej skupaj vrednost 2500 goldinarjev! —

Za eno tulipanovo čebulico so dajali tudi po 12 jutrov zemlje ali kočijo s parom iskrih belcev! Zaupanje v trajno vrednost tulipana je bilo tako veliko, da je sirotišnica v Alkmaru vse svoje premoženje spremenila v 120 tulipanovih čebulic!

Tulipanov niso kupovali in gojili samo plemiči in trgovci, ladjedelci in kmetje, marveč tudi hlapci, dekle, dimnikarji in branjevke. "Cvetičarji" — kakor so se imenovali — so se shajali ob določenih urah v krčmah, ki so se spremenile v borze. Prodajalci tulipanov so tvorili kar truste. Verižništvo, kakršno se je v 19. stoletju razpaslo z akcijami, so uganjali s tulipani, le da so bile akcije tedaj — tulipani. Prodajali in kupovali so tulipane, ki jih sploh ni bilo. Ta igra je trajala tako dolgo, dokler ni leta 1637 z neznanih vzrokov padla cena tulipana od 1250 na 1200 goldinarjev in je prodajalec zahteval izplačilo. Po deželi so se podirale trgovine, konkurz je sledil konkurzu in tožbe so kar deževale na sodišču. Holandski pravniki se niso upali tu razsojati, ker je bila taka trgovina sploh prepovedana. Vlada je morala poseči vmes. Dosegla je skoraj povsod poravnave od 5 do 10 odstotkov. Premožni ljudje so obubožali, hiše so šle na boben, ljudje so obupano begali in iskali rešitve. Nizozemsko je doletela huda gospodarska kriza, prva v novem veku, ki je nastala radi tulipanov, in iz katere se je dežela šele čez desetletja izmotala.

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

—o—

MI VAM VOŠČIMO VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

POGREBNI DOM

Kredit in priznanje, ki smo ga že prejeli za popolno urejevanje pogrebov, je nam prav toliko vredno, kakor je plačilo za vse drugo.

Tudi v bodoče bomo na to dali največ pozornosti. Naše načelo je: Moderni prostori; moderne naprave in pa profesionalna postrežba. Za to imamo mnogo priznanja.

1053 E. 62d St.

Pogrebni dom v vrtu
1053 E. 62d St. HEnderson 2088

DOM ZA POHIŠTVO

Ni treba poudarjati, da je podjetje, kakor je naše, že toliko let obstoječe, najzanesljivejše v vseh ozirih, bilo v cenah, bilo v modernosti ali pa da odjemalci dobijo kredit.

Naše geslo je: Oglašati pošteno brez pretiranja. Cene zmerne in blago pa najbolje. Tudi zato imamo mnogo priznanja. To velja!

6019 St. Clair Ave.
15303 Waterloo Rd.

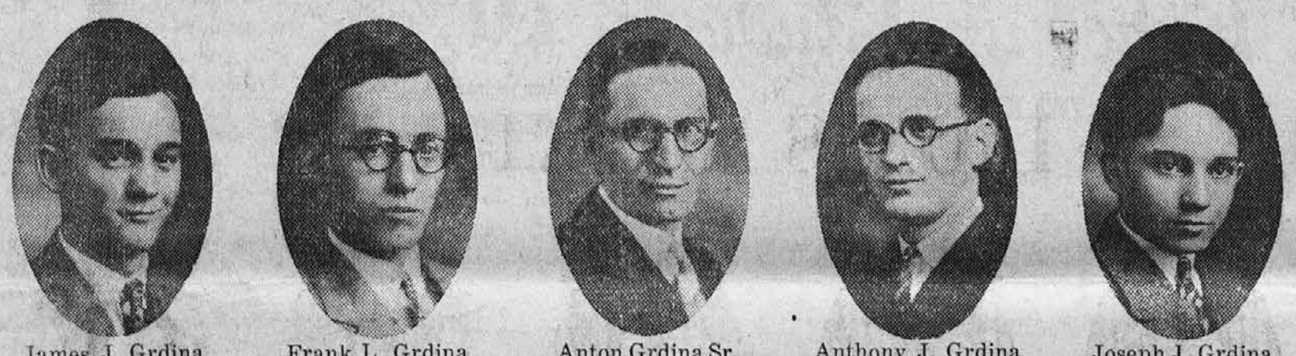

James J. Grdina — Frank L. Grdina — Anton Grdina Sr. — Anthony J. Grdina — Joseph J. Grdina

A. GRDINA IN SINOVI

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
CLEVELAND, OHIO

PRVA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S CVETLICAMI V CLEVELANDU

Ignac Slapnik st.

SAMO ENA TRGOVINA

NEVESTE IN DRUŽICE, NAROČITE POROČNE ŠOPKE PRI NAS, PA SE BOSTE POSTAVILE, DA BO KAJ!

Se priporoča cenjenemu občinstvu za obila naročila cvetlic za praznike. V zalogi imamo vsak čas najfinejše sveže cvetlice vsake vrste, kot tudi vsakovrstne umetne cvetlice. Prodajamo tudi cvetlice v posodah. Postrežba s cvetlicami pri pogrebih, porokah in drugih prilikah je prve vrste, in naše cene so vedno najnižje.

Se vljudno priporočamo in želimo vsem vesele velikonočne praznike.

6102 St. Clair Ave. **Tel. HEnderson 1126**

Vesele velikonočne praznike želi naša tvrdka vsem svojim prijateljem in klijentom.

Haffner's Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Se priporočamo **JOHN BRESKVAR** **A. HAFFNER**

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 85 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 12, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Marija Kurnik, Cleveland, O.:

Velikonočni utrinki

Trobentica nežna prikuka, zre ročno,
z solnčnimi žarki hiti v poset,
pozdravila jutro bi naj vel'konočno,
Aleluja . . . spev srečen bo peval ves svet.

Nebeški Zmagalec gre iz groba častiti,
premagal je pekel, premagal smrt, vez;
v grobu ležeči, na križu pribiti,
od smrti Zveličar naš vstal je zares.

Kot zvesti učenci za Njim pohitimo,
za Njim nas kliče in vabi trpeč Učenik:
Po križevi poti dospeš v domovino,
v nebeške višave križ vodi — Rešnik.

Pripelje večer se ob koncu življenja,
v smrtni naš boj naj sveti sv. križ:
Pozdravljena smrt, naš dan se pričenja,
velika noč naša, naš raj, paradiž.

Velikonočni spomini

V cerkev in v šolo me je vodila pot vedno med njivami in travniki proti prijaznemu hribčku, na katerem stoji kot gradič lepa zidana hiša med košatim drevjem. Vsa okolica okrog hiše in vsa poslopja kažejo, da tu gospodari skrbna roka delovnega, zmožnega gospodarja, saj je vsaka šibica pobrana, vsa trata čista, osnažena, hiša lepa, pobeljena, čaka srečne velike noči.

Kakšnih 50 korakov od hiše stoji lepa, ljubka kapelica, posvečena Mariji Lurški, kjer vsako leto na velikonočno soboto blagoslovijo č. duhovni pastir župnije sv. Ane velikonočno pisanko. To je kapelica, tu je dom veleposestnika, župana in cerkvenega ključarja Janeza Rokavca.

Tukaj so ostredotočeni vsi moji današnji spomini, črke, ki sem jih želela napisati, naj veljajo dobri, blagi moji Rokavčevi družini, naj veljajo ljubljenim Rokavčevim hčerkam, mojim prijateljicam in dragim sovrstnicam mojih srečnih, mladih let.

Skupaj smo šle v cerkev, v čitalnico, bile smo članice Marijine družbe, Dekliške zveze. Neštetokrat smo prepevale doma, v cerkvi ter skupno nastopale na našem odru, skupaj delovale v 120 članski Dekliški zvezi. Nimam besed, da bi dovolj pohvalila to blago družino, katerim se imam za marsikatero srečno urico v mojem življenju zahvaliti.

S posebno skrbjo so naš Rokavec se pripravili za veliko noč vsa leta takrat, ko sem bila še tam doma. Že vso soboto od poldne, pa na veliko noč in v pondeljek so grmeli v jutro že ob treh možnarji. Nikoli ne pozabim srečnih trenutkov, ko smo nesli k blagoslovu pisanko od vseh strani k Rokavčevi kapeli. Tu so se svetili prti na velikih jerbasih, ki so se vrstili na mizah pri kapelici, a nam so se svetili obrazi velikonočnega razpoloženja in sreče. . . . Težko smo pričakovali našega č. g. župnika, ki so prišli tako radi v našo sredo. Njim v čast so pokali možnarji in oglasil se jim je v čast tudi zvon v kapelici, vse bolj milo kot drugikrat, tako se nam je zdelo, za srečno veliko noč.

Pohvalila bi pač rada še ne utrudljivo in požrtvovalno, delovno Rakovčevo mamico Jeriko. Da, delovna slovenska gospodinja, pa usmiljenega srca, mati siromakov. Pri mami je bil kos kruha in kozarec sadjevca za vsakega reveža. Vsakemu so radi in z veseljem postregli. Noben ni smel oditi praznih rok. K Rokavcu je lahko delavka trpinka pripeljala s seboj na delo po dva, po tri otroke, saj darežljiva roka dobre mame ni nikoli odrekla; vedno je bilo dovolj za vse, kruha in hrane.

Zdelo se mi je, da je Bog stoterno vračal dobrim Rakovčevim ljudem njihovo usmiljenost in gostoljubnost.

Pri hiši je služila že 55 let blaga in pobožna dekla Marija Weingerl, katera je pomagala ne samo pri delu, pomagala je tudi pri vzgoji otrok. Z materno ljubeznijo, se mi je zdelo, je skrbela za hčerke, da bi bile dobre, pobožne. Posebno je častila presv. Devico in pa sv. Barbaro, kateri se je vedno priporočala za srečno zadnjo uro. Bila je vsako nedeljo pri sv. obhajilu, ter je kot vsa Rokavčeva družina častila tudi prve petke presv. Srce Jezusovo. Saj je bil pri tej hiši vedno čas za cerkev, za dobro stvar, ob prvih petkih vedno dovolj časa za cerkev, četudi so šle vse štiri hčerke in še sin France.

Tukaj v daljni tujini se mi ob veliki noči vzbujajo vsi srečni in veseli spomini, kateri me vežejo na dragi dom in na Rokavčeve in vse moje dobre in drage prijatelje v domovini. Pristaviti še moram, da smo mnogokrat v naši čitalnici kurile z Rokavčevimi drvmi pri vajah pozimi in da so za našo prosto zabavo pri naših veselicah imeli naša dobra Rokavčeva mamica veliko skrb za naše potrebe.

Bile so po fari naše faranke-kmetice, katerim je bilo le malo treba namigniti, da priredi naša zveza zopet predstavo, pa so že izginile skrbi za potrebe želodca z naših dekliških ram.

Res, davni časi mi silijo iz hvaležnega srca ter kaj rada mislim v velikonočnih spominih nazaj na takrat, ko smo vam zapele z Liziko Florjanovo pod oknom. Pa zdi se mi, da smo si v malem sorodu, saj se je vaša Terezika narodila v naši hiši pri vinogradu ter povzročila skrb materi in očetu na potu od sv. maše.

Prav rada bi še napisala sto in sto spominov iz srečnih, brezskrbnih let, ko smo živele v veliki ljubezni v naših Žirah. Pa izginila je mladost, srečna mlada leta; a meni piše kronika v daljni Ameriki svojevrstne spomine. Le srečni bodite vsi pod vašo streho tam v Slovenskih goricah.

Še eno ne smem pozabiti izmed mnogih spominov na Rokavčeve. Tukaj v daljni Ameriki bom zapisala Rokavčevi mami na čast in pa gdč. hčerkam, da tam pečejo imenitno dobre gibance, katere poznamo tam v Slov. goricah in so naša delikatesa. Čast dobrim kuharicam. Ako pa kak potnik zaide v naše Slovenske gorice, naj obišče dobre, blage Rokavčeve tam na naši slovenski trati. Jaz vam pa pošiljam s temi bornimi vrsticami za presrečne velikonočne praznike najlepše velikonočne pozdrave.

Dragim rojakom tukaj v naši novi domovini in v domačem starem kraju kličem iz srca globin: srečno veliko noč in najlepšo pisanko!

Marija Kurnik.

Lovska pomlad v Sloveniji

Nihče ni bolj povezan z naravo kakor pravi lovec, ki zna na njej vsak dan kaj novega in zanimivega odkriti. Polje, gozd in log je lovčev raj, četudi hodi po njem brez vsakih morilnih namenov v svojem srcu. Sedaj, ko se narava znova prebuja, v tem lovčevem raju nastaja novo življenje, vredno, da si ga človek ogleda ter se iz težav in skrbi vsakdanjega človeka vsaj za nekaj ur prestavi venkaj pod božje nebo, pod katerim sedaj brste prvi popki, se oglaša žgolenje ptic in pričenja dehteti zemlja v pričakovanju semena, ki naj jo oplodi.

Kdo ne bi v tem občutju rad pohitel iz zidov in skrbi v svobodno naravo! Lovca posebej pa sedaj v naravi pričakujejo še drugačni miki, kakršni drugim še mar niso.

Jesenske in zimske brakade imajo svoj mik, dasi niso brez senčnih strani. Velike divje race in gosi, ki so lovca trapile izza brakad, so že odletele. Tiste velike race pa, ki so ostale pri nas, se parijo ter jih je treba pustiti v miru. Sedaj lovec pričakuje jat kreheljcev, regeljcev, žvižgalk in drugih malih rac, katere pa od lovca veliko zahtevajo, cele posode svinčenih zrn, pa mu malo dajo. Prihaja sloka ali kljunač, ptice z dolgim kljunom in čislano pečenko. Po gozdu in polju že skakljajo zajčki iz prvega letošnjega gnezda.

V gori gnezdijo kragulji.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Aleluja!

Vstal Gospod od mrtvih
v noči je globoki,
zdaj po naši vasi,
glej, z banderom v roki
hodi, z njim pozdravljajoč
poje za Veliko noč:
Aleluja!

Prvi svit budi že
petelinje glase —
Jezus, iz groba vstali,
najprej k njim poda se
s praporcem jim znak dajoč
k petju za Veliko noč;
Aleluja!

Rdeča je zastava,
od krvi Gospodnje
bičane krvava,
tepli so ga na vso moč
rablji za Veliko noč —
Aleluja!

Stopi Jezus k hiši,
kliče gospodarja:
"Hej, moj dragi sosed!"
v dver z bandercem vdarja
v hiši vse prebujájoč:
"Pojte za Veliko noč:
Aleluja!

Srečen, kdor iz pernic
danes prvi vstane:
oves, gost ko tepih,
mu pretke poljane.
V blagoslov ta upajoč
pojte za Veliko noč:
Aleluja!

Konj ne zlomi noge,
krave ne napade,
če velikonočne
se držiš navade
in zapoješ ko nekoč
rano za Veliko noč:
"Aleluja!"

V okno še potrka
mlademu dekletu:
"Vstani, pričakuje
prvi te na svetu!"
Dekle, zdaj premišljujoč,
poje za Veliko noč:
Aleluja!

"Ti pa, stara žena,
spi, o spi pokojno!
Vrne se tvoj sin ti,
ki je šel na vojno,
in tedaj bo vriskajoč
ti zapel Veliko noč:
Aleluja!

Nisi spala v pustu,
v velikem ne posti,
v Veliko nedeljo
vsaj naspi se dosti,
jaz zapojem ti, gredoč
skozi vas, Veliko noč:
Aleluja!"

Ne posluša mati,
spravlja se na nogi —
morda to nedeljo
pride sin ubogi?
S praporcem pritrjujoč
poje Bog v Veliko noč:
Aleluja!

Gre, budi živino:
"Vstani, hej, govedo!
Vsak trenutek pojdeš
v pašo s celo čredo,
trava, vsepovsod klijoč,
vabi te v Veliko noč:
Aleluja!"

Vstal Gospod od mrtvih
v noči je globoki,
zdaj po naši vasi
glej, z bandercem v roki
hodi, z njim pozdravljajoč
poje za Veliko noč:
Aleluja!

Poljsko spesnil Jan Kasprowicz, poslovenil Tine Debeljak.

Člani kluba slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu

želijo vsem svojim odjemalcem veselo ALELUJO

ZNIŽANE CENE groceriji in mesu do velike noči

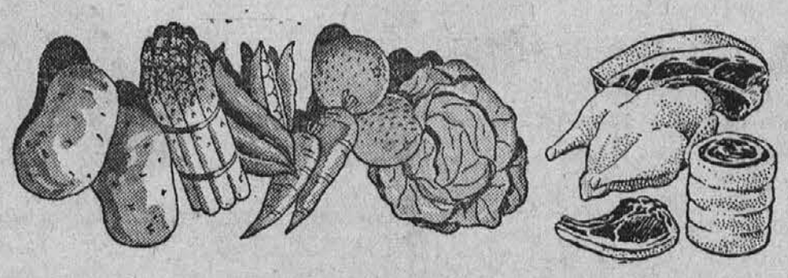

Odločite se kupiti vse jestvine in potrebščine pri članih tega kluba, ki podpirajo narodne in kulturne ustanove.

ASSEG JOHN
15638 Holmes Ave.

BERNOT VICTOR
16001 Holmes Ave.

BOLDIN BLAŽ
14401 Thames Ave.

CERGOL & OGRINC
412 E. 156th St.

DOLENC JOHN
573 E. 140th St.

FABIAN FRANK
399 E. 152d St.

GODEC BLAŽ
16903 Grovewood Ave.

GABRIEL FRANK
595 E. 140th St.

HABINC MAX MRS.
542 E. 185th St.

JANES JOE
632 E. 222d St.

JAZBEC FRED
821 E. 222d St.

JANŽEVIČ JOE
542 E. 152d St.

KUHEL MARY
16321 Arcade Ave.

KAUSEK JOHN
19313 Kewanee Ave.

KAUSEK LEO
15708 Saranac Rd.

KASTELIC FRANK
19300 Shawnee Ave.

KUHAR JOE
15607 Waterloo Rd.

LACH FRANK
637 E. 185th St.

MANDEL LUDWIG
920 E. 140th St.

MULLEC FRANK
16811 Waterloo Rd.

MODIC JOE
315 E. 156th St.

METLIKA JOE
14516 Sylvia Ave.

PETRICH JOE
27919 Lake Shore Blvd.

RADDELL LUDWIG
15802 Waterloo Rd.

SPEHEK JOHN
16226 Arcade Ave.

SKOFF JOHN
1170 E. 174th St.

SOBER & MODIC
544 E. 152d St.

SETINA JOE
608 E. 185th St.

TOMAŽIČ JOHN
16821 Grovewood Ave.

TISOVEC JOE
16224 Arcade Ave.

TEKANČIČ ANTON
19302 Chickasaw Ave.

URBAS LOUIS
17305 Grovewood Ave.

VIDENŠEK JOHN
486 E. 152d St.

JOSEPH GLAVAN

SLOVENSKA MLEKARNA

1166 E. 60th St.

HEnderson 5832

Se priporočam vsem Slovencem in Hrvatom za naročila za mlekarske izdelke.

Vesele velikonočne praznike želim vsem odjemalcem.

MR. in MRS. JOHN PIANECKI

SLOVENSKA PEKARIJA

želita vsem odjemalcem in prijateljem veselo Alelujo.

Ako želite dobro potico za praznike, naročite sedaj. Ne odlašajte do zadnjega.

Se toplo priporočata za raznovrstno pecivo, potice, kekse in drugo.

6036 St. Clair Ave. **HEnderson 2396**

WILLOW FARMS DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

ROSE URBANČIČ, lastnica

MLEKO : SIR : SMETANA : VEDNO NAJBOLJŠE

Želim vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in se toplo priporočam še zanaprej.

1172 Norwood Rd. **ENdicott 3457**

Vesele velikonočne praznike vsem gostom in društvom želi

GEORGE TUREK

16011 Waterloo Rd.

SLOVENSKA RESTAVRACIJA in GOSTILNA

Prostorne dvorane za seje, svatbe in veselice.

Veselo Alelujo vsem gostom in prijateljem želi

MARY'S CAFE

16605 Waterloo Rd.

Najboljše pivo, fina vina in vsevrstni likerji.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOSEPH KERN

razvažalec ledu in lastnik gasolinske postaje
Vsa postrežba za vaš avtomobil. — Najboljši gas in olje.

353 E. 156th St., vogal Arcade Ave.

Vesele velikonočne praznike želi vsem prijateljem in znancem

LUDWIG SANABOR

SLOVENSKI BRIVEC

15801 Waterloo Rd.

LOVSKA POMLAD V SLOVENIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mladiče bo treba pobrati iz gnezda, stare pa postreliti, sicer gorje zajčkom in jerebom ter mladi divjadi. Pa tudi kmetica v vasi si bo oddahnila, ko krugulj ne bo več zalezoval piščancev, ki se že vale. Pa nista le kragulj in skobec! Še bolj nevarna je tetka lisica, ki bo v teh tednih skotila mladiče. Vso to škodljivost bo treba ugonabljati, kar bo moralo biti opravljeno poleg toliko in toliko drugih lovskih dolžnosti. Skrben lovec bo že sedaj naj ne poleti ob času prska brez škode odstrelil in določil tudi tiste, katere bi vsekakor bilo treba ohraniti, da bo pleme čim boljše. Priznam pa, da takih lovcev v naši mili deželi ni kaj prida veliko in da bodo slej ko prej srnjaki padali kar vprek, kolikor jih seveda lovci ne bodo zgrešili ali zastrelili.

Na vse zadnje pa je treba povedati, da prav sedaj čaka lovca največji lovski užitek: zasliševanje in zaskakovanje divjega petelina! To pa je višek lovske pomladi, kajpada le tam, kjer ta plemeniti gozdni pevec domuje!

*

PEVEC NAŠIH GOZDOV

Kralj naše gozdne perutnine je divji petelin, naša največja in najlepša divja kura. Pred 50 leti je Franc Erjavec takole povedal:

"Naše planine so bile nekdaj vse opasane z gostimi črnimi lesovi, katere je pa v novejšem času sekira že jako iztrebila in po mnogih krajih v malovredno hosto izpremenila. Le sem ter tja po raztrganih višavah, strmih in nepristopnih koritih je ostal gozd še tak, kakršen je bil nekdaj ves. Tu leže velikanska gnila debla na tleh, okoli njih pa veselo poganja nov zarod; toda teh debel ni podrla drvarjeva sekira, dozdaj seka človek tam, kjer se les da lažje spraviti v dolino in hitreje spremeniti v denar. Kar starega in mladega steblovja leži tod, to je polomila starost, vihar in sneg. Po takih gozdih še dandanes hlača kosmatin medved, prebivajo kune, zlatice in divje mačke, po nekaterih krajih se dobode še tudi kak ris, posebno pa prebiva po tacih lesovih — divji petelin." Srečni lovski časi, kakršne opisuje Erjavec pred 50 leti! Danes je medved tam, kjer ga je kaj, zaščiten, divjih mačk skoraj nikjer več ni, divji ris pa spada že v zgodovino naših gozdov in našega lovstva. Edini, ki je poleg kun ostal na svojem mestu v naših loviščih ter našim razredčenim gozdovom ostal zvest, je še divji petelin.

Sicer pa poslušajmo, kaj pravi Erjavec o njegovem življenju:

"Divjemu petelinu je najbolj všeč samotno, z bukvami pomešano jelovje in borovje, kjer pod starimi z bradastim lišajem obrastenimi jelami rodi borovnica, kjer na prelomih raste vresje in kopinje. Le najhujša zima debel sneg ga prežene v nižave. Vsak divji petelin ima svoje izvoljeno, visoko drevo, na katero najrajši seda, na katerem tudi prenočuje in sploh brez potrebe nikdar ne gre daleč od njega. Ako poči najtanja suha vejica, sliši on to dalje od sto korakov, vzdigne se z velikim hrupom in hitro s perutnicami mahaje leti. Živi navadno brez družbe. Samo spomladi, ko mu kri zavre, vabi kokoši k sebi in se sploh tako spremeni, da ga ni poznati. On, ki je vse leto sama opreznost in živa nezaupnost, spozabi se sedaj tako, da se mu človek na nekoliko korakov more približati, zraven pa se vede tako norčavo, kakor bi prišel ob vso pamet. Lovci pravijo: Divji petelin poje!"

Da, sedaj divji petelini že pojo! Tako je pretekle tedne šel med lovci glas. Tam gori pod Sv. Katarino, v janških in zasavskih hribih petelini pojo! Sedaj prihaja lovčev čas. V višjih legah začno peti nekoliko kasneje, vsekakor pa sta meseca mali in veliki traven meseca petelinjega petja in petelinjega lova. Kaj bi človek popisoval petelinji lov, saj bi ga pri najboljši volji ne mogel lepše opisati, kakor ga je v slovenskem jeziku že opisal Finžgar, ki ga je kot sorški župnik hodil čakat na strmi Hom, pa je nazadnje prazen šel domov. Na kratko povedano, je petelinji lov najmikavnejši in za ljubitelja narave najhvaležnejša zabava, ki pa zahteva precej napora in še več premagovanja.

Najprej je treba petelina zaslišati, to se pravi, dognati je treba, kje petelin poje. To je večkrat precej dolga ceremonija. Že zgodaj zjutraj mora lovec biti v hribu davno prej, preden se dan zazna. Potem pa je treba pazljivo poslušati in se počasi ter previdno bližati kraju, odkoder prihajajo glasovi petelinovega petja. So pa lovci, ki so že kdo ve kolikokrat šli zasliševat petelina, pa ga še niso slišali, ker je menda resnica, da nekateri ljudje imajo taka ušesa, ki teh glasov ne zaznajo. Še prej pa je treba vedeti, ali je petelin sploh kje tam blizu, če mu že iztrebki ne nakažejo drevesa, na katerem prenočuje. V ta namen mora lovec že popoldne biti visoko v hribu, od koder je lep razgled po lesovju. Ko se začne dan nagibati, nekako o angelovem češčenju, se petelin dvigne od svojih kokoši, med katerimi ima čez dan posel in jih vladal, ter v mogočnem letu leti k svojemu prenočevališču. Če je lovec dognal, kam približno je petelin sedel, se mora previdno umakniti, da ga drugo jutro lahko gre zasliševat in zaskakovat. Lahko pa se zgodi lovcu tako, kakor se je zgodilo piscu teh vrst, da je zvečer domov grede petelina z njegova prenočevališča prepodil. Potem pa ima! Toda to so nerode, kakršnih tudi med lovci ne manjka, če smem tako reči.

Zjutraj mora lovec biti v hribu že davno poprej, preden se je oglasila prva ptičica in preden je prvi trak jutranje zarje posvetil v nočno temino. Ko se na kakih 300 korakov približa drevesu, na katerem misli, da je petelin, mora lovec vreči s sebe vso nepotrebno navlako, kakor nahrbtnik in suknjo ter nabasati puško. Potem se mora previdno bližati. V primerni razdalji mora nepremično obstati, da začne petelin peti. Če je lovec srečen in nima preveč kosmatih ušes, bo kmalu zaslišal nekako dleskanje s kljunom, kakor bi tolkel s palico na palico, petelin je začel klepati. Bog ne daj, da bi se lovec sedaj premaknil! Tisto klepanje se kmalu sprevrže v drug glas, kakor bi kdo koso brusil, petelin brusi. Nekateri pravijo temu, da "petelin rigel dela." Med "riglom" ne sli-

(Dalje na 4. strani)

ANTON BAŠCA

1016 E. 61st St.

Se priporočam, da si nabavite sedaj dobrega vina. Prodajamo ga na drobno in debelo. Pri nas dobite tudi dober prigrizek, da boste imeli za velikonočne praznike. Želim vesele velikonočne praznike vsem skupaj.

PARENTS!

You are Responsible—

PROTECT the HEALTHY, NORMAL FEET of YOUTH!

Protect the growing feet of your youngsters against unsightly, painful foot irregularities during later life by providing properly made, properly fitting shoes—the "RED GOOSE" kind.

A FIT FOR EVERY FOOT

EVERY PAIR ALL LEATHER

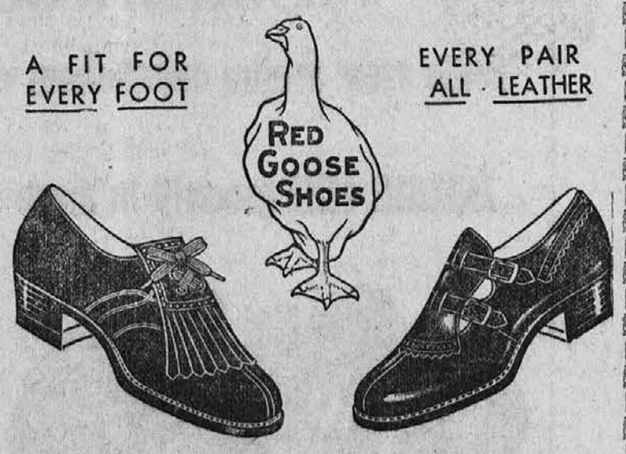

Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

BUTALA'S

SHOE STORE

6410 St. Clair Ave.

NESREČA VEDNO POTUJE

Zavarujte svoje premoženje proti požaru, tornado in drugim nezgodam pri

DANIEL STAKICH

15813 Waterloo Rd.

Zanesljivo in točno zavarovanje ter hitro izplačilo v slučaju nezgode.

Veselo Alelujo vsem znancem in prijateljem!

ANTON NOVAK

SLOVENSKA PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

Se priporoča slovenskim in hrvatskim gospodinjam za nakup dobre domače pecive, kot:

POTICE, PIŠKOTE in VSAKE VRSTE KEKSE

Voščim vesele velikonočne praznike vsem našim odjemalcem.

Veselo Alelujo vsem gostom in odjemalcem želita

MR. & MRS. JOHN TRČEK

SLOVENSKA GOSTILNA
in
KONFEKCIJSKA TRGOVINA

Vedno sveže pivo in najfinejša vina.

POSEBNOST: Velikonočne košarice za pirhe.

15506-08 Holmes Ave.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

JIM SEPIC

16009 Waterloo Rd.

Vrtno orodje, umetna gnojila, trava in žična ograja za vrtove.

Vsavrstna in najboljša barva in varnish za hišno opremo. Vsevrstno železje in potrebščine za hišo. — Cene nizke.

ANTON MARTINČIČ

GROCERIJA in MESNICA

5919 Prosser Ave.

HEnderson 0982

Veselo Alelujo želimo vsem odjemalcem in prijateljem in se toplo priporočamo za nakup raznovrstne grocerije in mesenine.

JOHN LADIHA

1242 E. 74th St.

GROCERIJA in MESNICA

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in se toplo priporoča.

ENdicott 4717

KDOR HOČE . . .

kupiti dobro blago, obleko in perilo po nizki ceni naj se posluži

ANTON GUBANCA MODNE TRGOVINE

16725 Waterloo Rd.

VESELO ALELUJO VSEM!

Našim malčkom za Veliko noč

VELIKA NOČ

Zazibal se je v linah zvon
in pesem zvonka mimo koč
je šla pojoč in vriskajoč
do rajskih trat, pred božji
trON.

Kot sonce iz noči,
kot roža iz prsti,
kot plamen čist in kot kristal
Zveličar je iz groba vstal.

S pobožno pesmijo zvonov,
z dehtenjem rož, z drhtenjem
njiv
je kot sejalec večno živ
vsem skupaj dal svoj blagoslov.

———o———

KAKO SO SE PUTKE UPRLE

Putka Godrnjača je videla, kako Brglezova mati barvajo jajca za veliko noč. To ji ni bilo prav nič všeč.

"Sramota za ves kokošji rod!" je užaljeno zakokodajsala. "Mar niso bela jajca zadosti lepa?!"

In je šla in sklicala vkup vse putke, kar jih je premogla Brglezova domačija. Putke so pritekle od vseh strani in začudeno spraševale:

"Ko-ko-ko-dak, kaj pa se je zgodilo?"

"Tako vam rečem, sestre," je mogočno zakokodajsala putka Godrnjača, "me znesemo

jajca — a kaj napravijo z njimi ljudje o veliki noči? Grdo jih pomažejo z rdečo in modro barvo. Ali je to prav ali ni — to povejte!"

"Ni prav, ko-ko-ko-dak, ni prav!" so putke ogorčeno pritrdile v zboru.

"In zato, ker ni prav," je nadaljevala putka Godrnjača, "sem sklenila, da ne znesem nobenega jajca več!"

"Kako boš pa to napravila?" je vprašala putka Škrebetelka. "V sebi ga ne moreš obdržati; saj se boš razpočila!"

Tedaj je skočila na plot prebrisana putka Blebetuša in široko odprla kljun:

"Jaz vam pa svetujem nekaj drugega, sestre! Dokažimo ljudem, da tudi me nekaj znamo če hočemo. Same začnimo nesti rdeča in modra jajca! Ali bodo strmeli in se čudili."

"Ko-ko-ko-dak, ali se ti je zmešalo? se je zavzela putka Belka. "Saj ne znamo čarati!"

"Iznajdljiv mora človek biti in prebrisan, pa gre!" je nadaljevala putka Blebetuša. "Poslušajte, sestre! Videla sem prejle, kako je Tinček postavil na prag dve skledi: v eni je rdeča barva, v drugi pa modra. Pojdimo tja, napijmo se te čudodelne pijače, pa bomo nesle najlepše pirhe, ki si jih more kdo želeti!"

"Pojdimo! Pojdimo!" so navdušeno zakokodajsale putke.

"Jaz že ne grem!" vzkliknila stara, izkušena putka Modrijanka.

"Kakor hočeš, nihče te ne sili! Pa nesi še vnaprej bela jajca! so zavriščale putke in jo jadrno ucvrle za putko Blebetušo.

Na hišnem pragu ste res ležali dve skledi. Putke so začele kakor za stavo piti strupeno barvo. In so pile tako dolgo, da so po vrsti popadale po tleh in obležale mrtve. Edino stara, izkušena putka Modrijanka je ostala živa.

"Kakor me je ustvaril Bog, takšna sem in ostanem!" je modro rekla, ko si je obrisala drobno solzo iz oči. In je še vnaprej nesla bela jajca . . .

———o———

RADOVEDNI PASTIRČEK

Živel je svoje dni pastirček, ki pod milim nebom ni delal drugega kot pasel živino. Samo da je bil dan vsaj malo topel, samo da se je sonce za kratek čas prismejalo izza oblakov, že je vzel v roke pastirsko palico in gnal past. Le pozimi, ko je debel sneg pokrival pašnike, ni pasel. Vsako zimo je hrepeneče čakal pomladi in tisti dan, ko je skopnel zadnji sneg na pašnikih, je bil že s svojo čredo na paši.

Nekega pomladnega dne je pastriček sedel na kamnu ob jezeru, ki je ležalo tik pašnika. Strmel je v vodo. Tedaj je priplaval predenj bel labod in ga nagovoril:

"Deček, zakaj zmerom posedaš ob vodi? O čem tako globoko premišljuješ?"

Pastirček je nekaj časa ves presenečen strmel v nenavadnega gosta, potem pa je odgovoril:

"Premišljujem, kako je tu spodaj, v podzemskem svetu."

"To je skrivnost," mu je z resnim obrazom odgovoril labod. "Čakaj, ko odidem spet dol, ti prinesem nekaj, po čemer boš lahko spoznal, kako je tam."

Dva dni laboda ni bilo na spregled. Tretji dan pa je priplaval k dečku s svetlim biserom v kljunu. Spustil ga je dečku na dlan in rekel:

"Kakor pri nas s pšenico, se hranijo ptice tam doli z biseri."

Pastriček je ob pogledu na lesketajoči se biser za nekaj časa pozabil na podzemski svet. Toda čez nekaj časa poprosi laboda, naj ga vzame s seboj. Labod mu je resno odgovoril:

"Tja dol ne more nihče. Celo jaz se komaj splazim skozi luknjo, ki vodi v podzemski svet."

Pastirček se je bridko zjokal ob teh besedah. Labod ga je potolažil:

"Ne jokaj, prinesem ti iz podzemskega sveta spet kaj lepega, če se še kdaj napotim tja."

Spet ni bilo laboda dva dn Tretji dan pa se je vrnil z zlatim zrnom v kljunu.

"To je deževna kapljica iz podzemskega sveta." je povedal.

Teden dni je bil pastirček zadovoljen, toda kmalu ga je začela mučiti še hujša radovednost. Spet je zaprosil laboda, naj ga odvede s seboj. Labod mu ni mogel ustreči in mu je prinesel s svojega tretjega potovanja kot lešnik veliko srebrno zrno.

"Vidiš, s takim peskom so posute steze v podzemskem svetu," je rekel.

Labod je bil prepričan, da bo pastirček zadovoljen. A pastirčkova radovednost je bila čedalje hujša. Neprestano je prosil laboda, naj ga za božjo voljo odvede s seboj. Labod ga je že skoraj jezno zavrnil:

"Samo enkrat ti še prinesem dar iz podzemskega sveta, potem me nikar več ne prosi, ker sicer odidem in se nikoli več ne vrnem."

Tokrat mu je prinesel košček železa in rekel:

"Iz te snovi so zgrajeni tam spodaj zidovi. Zdaj veš vse. Nikar me več ne sprašuj!"

Pastiršek pa ga ni ubogal in je še petič prosil laboda, naj ga odvede s seboj. Labod ni odgovoril ničesar. Žalostno je plaval po vodi sem in tja. Nekega jutra je izginil in pastirček ga ni več videl.

Čakal ga je teden dni, čakal dva tedna, a ni ga več pričakal. To ga je tako potrlo, da se je milo zjokal. Privlekel je iz žepa labodove darove iz podzemskega sveta, a glej — na njegovi dlani so ležali samo trije navadni beli kamenčki.

METKA IN PTIČKA

Ptička iz dalj priletela,
ptička je pesem zapela,
pesem o sončni pomladi,
pesem o deklici mladi.

S ptičko zapela je Metka
pesem — drum, drum! —
od začetka;
peli sta skupaj ves dan
sredi zelenih poljan.

Mačice so poslušale,
sanjam se sladkim udale,
vetrc je židane volje
z žarki prirajal na polje.

Tretji dan rekla je Metka:
"Zdalje pa spet od začetka!"
Našla tako pojoč
ju je velika noč . . .

ANČKA IN PIRHI

Na veliko soboto je mati Ančki rekla:

"Pojdi v trgovino po sol! Na, tu imaš denar."

Ančka je zavihala nosek in odgovorila.

"Oh, mama, zunaj je takšen veter! Se bom prehladila, boš videla. In tudi časa nimam,

poglej, ker se moram igrati s punčko. Pošlji raje Francko. Ona ime več časa in večja je od mene."

Mati na te besede ni rekla ničesar. Poklicala je iz sobe Francko in ji naročila:

"Francka, pa pojdi ti v trgovino po sol. Veš, Ančki se ne ljubi."

"Takoj!" je odgovorila Francka in odhitela čez prag. Čez pet minut se je že vrnila s soljo . . .

Drugega dne, na veliko nedeljo, je mati rekla Francki:

"Francka, obleci pražnjo obleko! Na obisk pojdeva."

"Kam pa?" se je razveselila Francka.

"K stricu v mesto. Povabil nas je na pirhe in potico."

Ko je Ančka to slišala, je stekla k materi ter se začela sukati okoli nje in prilizovati kot mlada mačica:

"Oh, mama, tako rada te imam — vzemi še mene s seboj!"

"Ne, Ančka, ti pa ne smeš z nama," jo je zavrnila mati.

"Zakaj pa ne?" se je začudila Ančka.

"Ali ne veš, kaj si mi včeraj odgovorila, ko sem te poslala v trgovino po sol? Odgovorila si, da je zunaj veter in da bi se prehladila. Danes je pa še hujši veter, zato moraš ostati doma."

Ančko je bilo hudo sram. Povesila je oči in ni upala zinniti nobene besede več.

Ko pa sta mati in Francka odšli in jo pustili samo doma, se je vrgla z obrazom na blazino in se bridko, bridko zjokala.

———o———

PONAREJENO TELE

Kmet je imel teleta, ki ga je hotel prodati na semnju. K nesreči pa tele ni imelo ne ušes ne repa. Kmet pa ni bil neumen in je teletu pritrdil rep in ušesa zaklanega živinčeta.

Res je gnal teleta na trg in našel kupca. Taka kupčija pa pa ne gre brez mešetarjev in kmalu se je nabralo okoli kupca in kmeta mnogo ljudi. Kričali in prerekali so se za ceno, da ni hotelo biti besedičenja ne konca ne kraja. Teletu se je nazadnje zdelo vse skup že preneumno, pa se je odtrgalo in zbežalo čez drn in strn.

Kupec jo je kajpak ucvrl za njim in ga je tudi kmalu dohitel. Zagrabil ga je za rep, toda — o, groza! — rep mu je ostal v rokah. Tele pa je bežalo naprej.

Mož pa ni hotel odnehati in je spet zdrvel za teletom. Kmalu se mu je posrečilo, da je zgrabil tele za ušesa. Kajpak so mu ponarjena ušesa ostala v rokah.

Možakar je za hip od presenečenja obstal, potem pa zakričal:

"Ujemite ga, ujemite, pa ne z rokami, drugače vam bo ves ostal v rokah!"

———o———

DA BI ŠE JAZ IMELA PIRUH!

"Novo obleko in čevlje dobim,
mama mi speče potico iz rozin,
očka darilo prelepo mi da,
tete in strički pa piruha dva."

Mnogo daril bo Angelca dobila
prav od srca se jih bo razveselila.
Jaz bi pa rada piruh en sam,
da ga otroku rudarskemu dam.

Vsak dan pogledam mu tiho v
oči:
trudne so, mračne — življenja
v njih ni.
Velika noč mu bo v bedi prešla.
"Zame ni pirhov . . ." grenko
šepeta.

O, če bi zvrhan voz pirhov dobila,
revnim otrokom bi vse razdelila,
njim, ki so žalostni, praznih
dlani,
njim, ki na svetu kot jaz so —
sami.

———o———

VELIKONOČNO VOŠČILO

Francku je radodarna teta vsako leto, ko ji je prišel voščiti za veliko noč, podarila dolar. Letos pa je iznajdljivemu Francku šinila v glavi srečna misel. Svečano se je postavil pred teto in rekel:

"Teta, ali ti ne bi mogel letos voščiti tudi že za prihodnje leto? Daj mi dva dolarja, pa boš imela prihodnje leto mir pred menoj!"

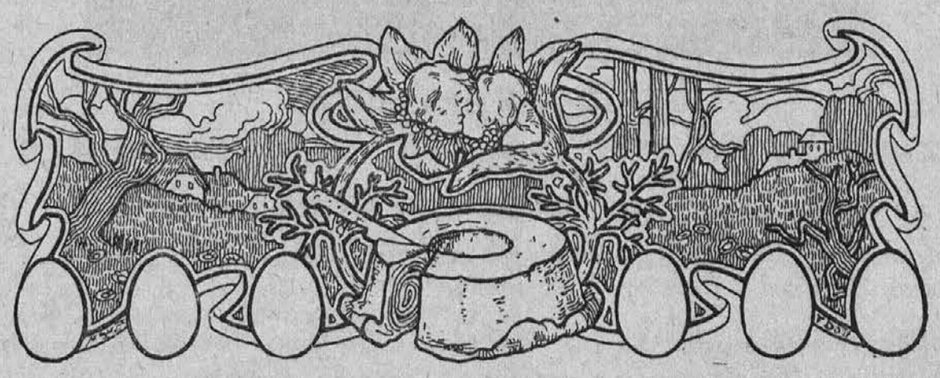

DELAVEC IN PTICA

Le zapoj mi, ptica mala,
pesem v jutrnji pozdrav!
Zgodaj kakor jaz si vstala,
zdaj prepevaš iz višav.

Dan na dan kot jaz se trudiš,
iščeš, letaš vse navzkriž,
da mladiče vedno lačne
v gnezdu svojem preživiš.

Drugim je usoda mila
dala zvrhan koš dobrot,
nama pa je naklonila
kopo lačnih le sirot.

———o———

ZAKLETA DEKLICA

(Narodna pripovedka.)

Nekemu kraju pod žalostno goro se pravi Za starim gradom. Puščoben je ta kraj in z grmičevjem je ves obrastel grič, na katerem je nekoč zdavnaj stal velki, trden grad. Danes vidimo na tem griču same razvaline.

V tem gradu sta živela mož in žena, ki sta imela tri otroke. Dva otroka sta kmalu umrla, ostala jima je samo drobna hčerka. Bila je zelo lepa. Po hrbtu so se ji vili dolgi, zlati, kakor svila mehki lasje. Mati je imela hčerko rada kot punčico svojega očesa. Vsako željo ji je izpolnila. Deklica pa je imela samo lep obraz, njeno srce pa je bilo trdo, brezčutno. Služabniki so morali zaradi nje mnogo pretrpeti. Če je deklica jokala in mati ni vedela zakaj, je kratkomalo dala pretepsti služabnike. Za vse, kar se je zgodilo, so bili krivi služabniki.

Ko je deklica doraščala, ni delala materi veselja ,kakršnega je pričakovala. Tega pa je bila mati sama kriva, ker je hčerko preveč razvajala. Deklica pa ni bila samo trdega srca, ampak je bila tudi na vso moč ničemurna in gizdava. Zgodilo se je večkrat, da sta se mati in hčer odpeljali s kočijo na izlet. Kočija z lepimi konji je stala pripravljena pred gradom, deklice pa dolgo ni bilo iz gradu. Nobena obleka ji ni bila všeč. Pomerila je to, pomerila ono — in tako sta včasih minili dve uri, preden je deklica stopila čez grajski prag. Mati je nekaj časa potrpežljivo gledala to hčerkino početje, nekega dne pa se je razsrdila in zakričala nad njo:

"Zdaj mi je pa že dovolj! Bodi prekleta, kača!"

Njena kletev se je uresničila. Kmalu ni bilo žive duše v gradu. Grozna samota in puščoba je zavladala v njem. Odsihdob so ljudje večkrat videli rjavo kačo z belim znamenjem na glavi, ki se je sončila pred gradom. To je bila zakleta deklica. Belo znamenje na njenem telesu pomeni, da bo nekoč rešena. Kača doslej še nikomur ni storila žalega in vendar je vsak, ki jo je videl, prestrašeno zbežal iz kraja, kjer ponoči straši.

Čez mnogo, mnogo let bo odnekod prišel mladenič in rešil zakleto deklico. V revni koči, nekje ob vodi, kjer brodnik prevaža ljudi v čolnu, bo imela neka mati dvojčke. Eden izmed njiju bo imel prav tako mehke, rumene lase, kakršne je imela zakleta deklica. Ta bo zakleto deklico rešil, če ne bo svojih staršev nikoli žalil. Pride čas, ko se bo poslovil od domače hiše in odromal po svetu. Spotoma bo izvedel o zakleti deklici. Odrezal bo iz enega samega grma tri mladike, vse enako dolge, stare sedem mesecev. Lubje na njih bo moralo biti brez vsakega madeža. S temi mladikami bo udaril kačo, toda prestrašiti se je ne bo smel. Rešil bo deklico in jo vzel za ženo. Z njo pa bo dobil tudi vse zaklade, ki leže v skritih grajskih kleteh.

DVA JUNAKA

Francek in Janezek
putke lovita,
božjemu soncu
v obraz se smejita.

Putke bežijo
na vse strani —
mladih junakov
se vsakdo boji.

Če pa petelin
tja prikoraka,
v beg se spustita
mlada junaka . . .

———o———

VESELE UGANKE

1. Katera žival je mački najbolj podobna?
(Maček.)
2. Zakaj petelin med kikirikanjem zapre oči?
(Ker zna svojo pesem na pamet.)
3. Zakaj hodijo kokoši počasneje kot race?
(Ker imajo kurja očesa.)
4. Kdo se petelina bolj boji kot leva?
(Črv.)

———o———

IZ UST MLADIH MODRIJANOV

Učiteljica izprašuje šolarje, kaj bodo postali, ko bodo veliki. Mihec reče: "Jaz bom zidar!" — Tinček reče: "Jaz bom pa kmet!" — Nazadnje se oglasi še Janezek: "Jaz bom pa oče!"

* * *

Učiteljica: "Francka, recimo, da dobiš v enem gnezdu 4 jajčka, v drugem pa 3 — koliko jajčk neseš domov mami?"

Francka: "Šest."

Učiteljica: "E, to si pa slabo izračunala!"

Francka (med jokom): "Nič ne vem, kako sem delala, pa mi je en jajček iz roke padel!"

* * *

Učiteljica: "Zelo grdo je, da se tožarite. Jaz tožljivcev ne maram."

Komaj je gospodična učiteljica te besede izrekla, je nekemu učencu padla na tla torbica in močno zaropotala.

Učiteljica: "Kdo je pa to naredil?"

Po razredu je bilo vse tiho. Šele čez nekaj časa se je oglasil eden izmed učencev: "Gospodična, saj ste pravkar rekli, da ne marate tožljivcev!"

* * *

Učitelj: "Tonček, povej mi koliko dni ima leto?"

Tonček: "Leto ima sedem dni."

Učitelj: "Vprašal sem te, koliko dni ima leto, ne teden!"

Tonček: "Prosim gospod učitelj, saj sem povedal. Leto ima sedem dni. Znam jih na pamet: Ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek, sobota, nedelja."

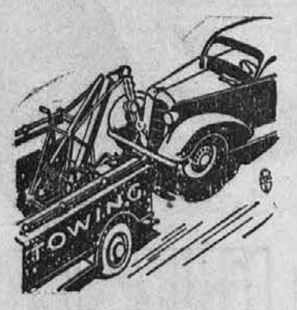

E. 61st ST. GARAGE

Rich in Klun, lastnika

GENERAL REPAIRING

Se toplo priporočava za popravila.

1109 E. 61st St. HEnderson 9231
vogal St. Clair Ave.

Želiva vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želita VESELO ALELUJO

MR. FRANK in MRS. ALBINA VESEL

791-93 E. 185th St.

GROCERIJA in MESNICA

Pristne domače šunke in želodci.

Specijalno dobro sveže meso in vsa grocerija.

J. FAJDIGA & F. KLANCAR

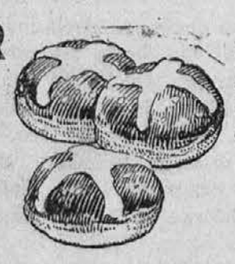

SLOVENSKA PEKARIJA

v Slovenskem Narodnem Domu

6413 St. Clair Ave.

Za velikonočne praznike kupite vaše potice, kolačke, pecivo in kruh v slovenski pekarni.

Se toplo priporočava Slovencem in Hrvatom.

ŽELIVA VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

TEXACO SERVICE STATION

CHARLES WICK in SIN

Neff Rd. in E. 185th St.

Najboljši gas in olje za vaš avtomobil v mrzlem vremenu.

Pregledamo in namažemo vam avtomobil po najnižjih cenah. — Delo garantirano.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem.

JOSEPH PERPAR

SLOVENSKI PAPIRAR

5805 Prosser Ave. HEnderson 2573

Se toplo priporoča za papiranje.

Želim vsem vesele velikonočne praznike!

Veselo Alelujo vsem odjemalcem in prijateljem želi

BLISS RD. COAL & SUPPLY CO.

22290 St. Clair Ave.

Najboljši premog in kurilna drva po najnižjih cenah.

Vesele velikonočne praznike želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

ANTON PRIMC

GROCERIJA

985 Addison Rd. HEnderson 0160

Toplo se priporočam za nakup blaga za praznike.

LOVSKA POMLAD V SLOVENIJI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

ši nič. Toda to ni samo zamaknjenost, ampak je posledica njegova telesnega ustroja. Kadar petelin svoj kljun posebno široko odpre, da zabrusi svojo pesem, takrat se mu spodnja čeljust tako dvigne od zadaj, da zakrije ušesno vdolbino ter mu jo zapre. Zato takrat petelin ne more nič slišati. Toda to ne traja dolgo. In v teh trenotkih mora lovec biti uren. Skočiti mora korak ali dva naprej ter takoj nepremično obstati, dokler petelin zopet ne zapoje. Tako se mu, če ni neroda, lahko približa na 30 ali celo 20 korakov. Kadar petelin zopet zapoje, takrat lovec sme dvigniti puško k licu in pomeriti. Petelin sredi petja je krasen pogled. Mogočni rep mu je našopirjen, kreljuti razkrečene, glavo dvigne visoko v zrak, oči zavija, iz grla pa mu prihaja čarobna pesem pomladane sile. Lovec za deblom je ukrivil na puški svoj prst, votel pok in kraljevski pevec je izpel svojo zadnjo pesem.

Če je dobro zadet, tedaj z glasnim truščem telebi na tla. Takrat lovec sme od veselja zavriskati in si zatakniti zeleno vejico za klobuk. Zmerom pa se ne konča tako. Takrat lovec domov grede ne vriska. Toda, če je pravi lovec, je zadovoljen tudi s čudovitim doživetjem v naravi.

Poznam lovce, kateri že dolgo vrsti let hodijo petelina zasliševat in zaskakovat, streljajo ga pa ne. Pravijo, da je to njihov največji užitek, kadar petelina uspešno zaskakujejo in potem občudujejo. Prepričan sem, da imajo vsi bralci pred takimi lovci veliko spoštovanje. In vendar bi ne bilo modro, ko bi vsi lovci vedno delali. Na drugi strani pa je treba obsoditi ravnanje nekaterih lovcev, ki hočejo sami pobiti prav vse peteline, kar jih dosežejo, kar je vse graje vredno. Srednja pot je tudi tukaj zlata vredna. Stare peteline je vsekakor treba iztrebiti, ker zarodu škodo delajo. Za pleme so prestari, močni pa so še dovolj, da s svojo silo ustrahujejo vse mlajše peteline, ki se niti oglasiti ne smejo. Tako stari pretepač sam vlada vso kurjo družino. Lovski pisatelj pripoveduje iz svoje skušnje, da se mu je po več letih posrečilo nekoč podreti petelina, ki je mnogo let v svojem okolišu kar sam pel. Bil je star pretepač, ki nobenega mlajšega ni pustil blizu. Še isto pomlad, ko je stari padel, je tam pelo 9 mladih petelinov, ki poprej niso prišli do veljave in pravice.

Tako lovec s svojo puško lahko nekako izravnava ta "razredna" nasprostva, ki se kažejo v naravi sredi lovske pomladi. Pri tem pa uživa tako lovsko veselje, katero ne bi zamenjal za nobene užitke še tako rafinirane sodobne civilizacije.

*

KLJUNAČI SO TUKAJ!

Dvakrat na leto lovcem kri zavre, to je: jeseni, ko začne hrastovo listje rumeniti in odpadati, in pa na spomlad v postu. Če se ta čas lovec z lovcem snide, ne čuješ drugega pogovora kakor na priliko: "Ali so že tukaj," — "So že! Peter je dve videl, Pavel pa bi bil skoraj eno ustrelil!" Zdaj kmet in gospod hiti zjutraj in zvečer na porobje gozda v močvirne jarke, v loge in dobrave čakat kljunačev. Puške pokajo po hostah, da je veselje, kuharice se doma pripravljajo svoji umetnosti pridobiti veljavo, otroci pa nikakor nočejo verjeti, da je kljunačev "drek" res dober. — Oh, pardon, milostna gospa! Pozabil sem vam bil pravočasno povedati, da tako ne govorim jaz, ampak Erjavec je tako rekel, ko je zapisal to, kar je res.

Kljunač torej lovcem glave meša — pa ne za dolgo. Ko slok, kakor tudi pravimo kljunačem, ni več, ker so odletele dalje proti severu, je tudi lovska kri pomirjena.

Lovski uspeh je pač odvisen od drugih okoliščin in ne le od lovca in njegove puške. Kljunače namreč love na več načinov. Eni so bolj priljubljeni tu, druge imajo rajši drugje. Ponekod hodijo čakat kljunače pred mrakom ali pa zjutraj pred zoro. Takrat kljunači vsi zaljubljeni letajo po zraku ter se norčavo med seboj pretepajo. To so navadno samci. — Že vem, gospa, kaj hočete pripomniti, da je moški spol povsod mnogo bolj neumen in norčav kakor bi bilo treba. Prav imate! Samci so res tako neumni, da se dajo streljati, kar tja v en dan. Ko bi ne bili, bi ženski spol ne imel deti kaj v lonec. Ta ptičji pretep v zraku je seveda mnogo hujši spomladi. Zato je lovski uspeh spomladi morda boljši. Toda kljunači so jeseni bolj rejeni in mastni. To je pa tudi nekaj.

Jurčev oče, ki so vkljub temu, da imajo na plečih že precej več kakor 70 let, še prav imeniten strelec in lovec, so mi nekoč dejali, ko sva šla z lova na race: "Na svetu ni nič bolj luštnega in nič lažjega kakor kljunače streljati!" — "Luštno že, ampak lahko ne," sem nekoliko ugovarjal, "saj prhne včasih nizko nad glavo in izgine." Oče pa so mi takole povedali: "Zakaj jih pa streljati, kadar letijo! Streljajte jih takrat, kadar vas čakajo in se pod grmovjem leže solnčijo ter počivajo! Kadar po noči pride "cug," so zjutraj vsi zdelani. Takrat jih dajte!" In Jurčev oče jih love že več kakor 50 let.

Jaz pa sem doma pogledal Diezela, kaj bi on odgovoril Jurčevemu očetu. In sem v debeli knjigi našel tole zapisano: "Nekateri lovci najrajši čim več kljunačev nastreljajo takrat, ko kljunači še leže. Če je to zaradi tega, kakor sami pravijo, da mladega psa utrdijo in navadijo stati, se to da poslušati. Če pa se to ponavlja še potem, ko pes te vaje ni več potreben, nisem za tak lov, ker mu manjka mikavnost. Saj lovec, ki strelja kljunače, ko leže pred njim na tleh, ne

(Dalje na 5. strani)

DOMINIK KRAŠOVEC

lastnik novo predelane dvorane in gostilne pod imenom

Twilight Ballroom

(stara Grdinova dvorana)

6025 St. Clair Ave. ENdicott 9691

in

Twilight Garden

Chagrin Harbor

želi vsem skupaj vesele velikonočne praznike!

Se priporoča še za nadaljno naklonjenost.

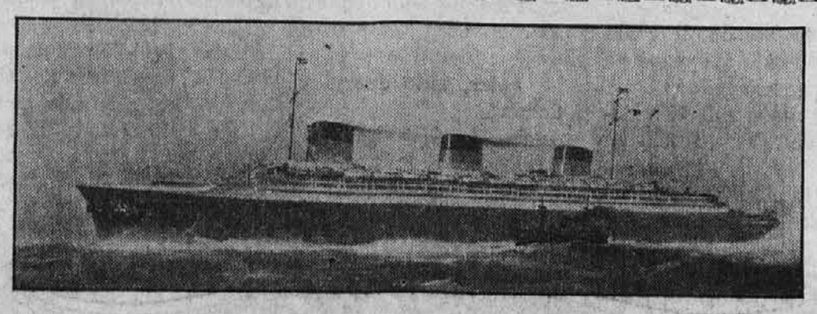

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave., v S. N. Domu HEnderson 4148

Želi svojim številnim prijateljem vesele velikonočne praznike.

Obenem se priporoča onim, ki nameravajo potovati v stari kraj, ki želijo poslati denar v domovino in onim, ki rabijo notarske listine.

MIKE POKLAR & SON

That Good GULF GASOLINE

GULF PRIDE OIL and LUBRICATION

E. 43d St. in St. Clair Ave. ENdicott 9181

Se toplo priporočamo in želimo vsem vesele velikonočne praznike.

Popravljamo tudi avtomobile in baterije.

Vesele velikonočne praznike vam želi

ANTON KOREN

4426 Hamilton Ave.

GOSTILNA

in

RESTAVRACIJA

Pri nas dobite vedno dobro žganje, vino, 6% pivo ter najboljšo domačo hrano ob vsaki priliki.

JERRY GLAVAČ

1052 Addison Rd. HEnderson 5779

TINNING, ROOFING and FURNACE WORK

Se toplo priporočam in želim vsem mojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike.

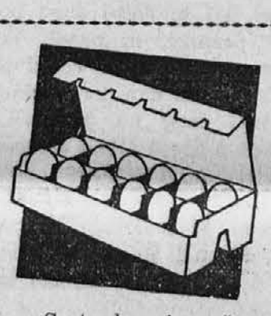

ANTON BARTOL

SLOVENSKA GROCERIJA

1425 E. 55th St.

HEnderson 8154

Se toplo priporočam gospodinjam za nakup raznih potrebščin za praznike. Boste prav prijazno postreženi in dobili blago po nizkih cenah.

ŽELI VSEM SKUPAJ VESELO ALELUJO!

MI SMO MI!

Točimo izvrstno pivo in vino.

Ni treba misliti, da imate samo na St. Clairju dobro pijačo. Kaj pa, če bi jo prišli St. Clairčani pokusit enkrat k nam v Newburg? Dobro vas bomo "potretali," prav zares.

Prijazno se priporočam domačim in zunanjim gostom, da me obiščejo ob praznikih in tudi drugikrat. Voščim vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

FRANK KUŽNIK

3525 E. 81st St.

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Rd.

ENdicott 0566

GROCERIJA

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike, oglasite se pri nas. — Dobra postrežba, zmerne cene.

VESELO ALELUJO VSEM SKUPAJ!

Vesele velikonočne praznike želi

JOHN MAVSAR

SLOVENSKI GROCERIST in MESAR

23751 St. Clair Ave.

Najboljše sveže in prekajeno meso ter vsa grocerija po nizkih cenah.

Kadar primerjate cene, primerjajte tudi kakovost!

LOUIS J. PRINCE

GROCERIJA

1209 Norwood Rd. ENdicott 1315

Želi vesele velikonočne praznike vsem skupaj.

MRS. MARY MAHNIC

1130 E. 68th St.

SLAŠČIČARNA in GROCERIJA

Mehke pijače cigare cigarete, sladoled.

Želi vesele velikonočne praznike in se toplo priporoča.

RUDY BOŽEGLAV

1125 E. 60th St.

Se priporoča cenjenemu občinstvu za nakup finega vina za praznike; prodajamo na debelo in na drobno.

Vesele velikonočne praznike vsem prijateljem in znancem.

KOMIN'S PHARMACY

PRVA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU

JOHN KOMIN, lastnik

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

MAKOVEC CANDY SHOPPE

Slovenian Auditorium Building

Where all good friends meet.

Sandwiches and Hot Chocolate Served.

HAPPY EASTER TO ALL!

FRANK KLEMENČIČ

1051 Addison Rd. HEnderson 7757

BARVAR in DEKORATOR

želi vesele velikonočne praznike in se toplo priporoča.

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Ave. ENdicott 3154

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEM

Venetian Blinds in zastori narejeni po naročilu.

Vesele velikonočne praznike!

NEW YORK DRY CLEANING

6120 Glass Ave.

ČISTILNICA OBLEK

FRANK TEKAVEC, lastnik

Prinesite svojo obleko k nam, da vam jo zlikamo in ščistimo za praznike.

Vesele velikonočne praznike želim vsem skupaj.

PETER MUKAVEC

Izvrstno 6% pivo, vino, cigare in cigarete.

Se priporočam in želim vsem rojakom vesele velikonočne praznike.

1231 E. 61st St.

Vesele velikonočne praznike želiva vsem odjemalcem in prijateljem

MARY'S CAFE

MARY in FRANK BRANDULA, lastnika

1194 E. 71st St.

Izvrstno pivo in vina. — Vsak petek ribja pečenka.

LOVSKA POMLAD V SLOVENIJI

(Nadaljevanje s 4 strani.)

more imeti nobenega užitka. Sicer pa je to stvar okusa!"

No, prava beseda je bila izrečena! Okus! In kljunač ni žival, ki bi bila brez dobrega okusa, najsi je živa ali pečena. Še več pa ima dobrega te ka. Neizmerne množine gli in črvov vam pospravi, pa bi še jedla. Nekdo, ki je imel udomačenega kljunača, mu je dajal zvrhano mero glist, pa je bilo vedno premalo tega blaga. Ko se je kljunač prav do sitega in še čez najedel živih glist ni čudno, da so mu gliste začele znstraj delati revolucijo. Prav poznalo se je živali, da jo dajo one živalce od znotraj. Moral je počeniti v kot ter klaverno pobešati glavo. Nato je široko odprl kljun ter zgornji del kljuna dvignil naravnost v zrak, spodnjega pa je imel globoko pobešenega. Čez nekaj časa pa je kljun nenadno zaprl ter se z novim tekom spravil na preostale gliste. Kadar je zemlja zamrznjena, da kljunač ne more kljunom v zemljo po gliste in črve, takrat se zbero pri vsaki mrhovini ter iz nje pobirajo tiste ličinke in črviče, ki so v gnijočem mesu. Če torej kljunač živi od tako mehke in izbrane piče, ni čudno, da je njegovo meso tako fino in sočno, da je že naš rajni Franc Erjavec moral zapisati: "Kljunač slovi za posebno slaščico, kar se pa pečenemu iz črev cedi, to je mnogim sladkosnedežem izvrsten oblizek!" Torej, dober tek, milostna gospa!

*

ZVITOREPKA IN NJENA DRUŽINA

Lisica si z lovcem ni v botrinji, kakor si ni s kmetom in kmetico, katerima tako rekoč izpred nosa krade perjad. Še mnogo več škode, kakor v kurnici, pa napravi lisica lovcu v lovišču. Pred njo ni varen noben zajček, nobena mlada srnica, ne jereb v gozdu, ne jerebica na polju. Divja raca, če jo kje začofati, ji gre v slast, kakor dragoceni fazani ali divji petelin. Kadar pa ni ne enega, ne drugega, ji je dobra tudi drobna miška. Opazovalci pripovedujejo, da lisica sploh pospravi silne množine miši. Kadar je tako zvano mišje leto, takrat lisici ni treba stradati. Morda od tod izvira tisti lovski rek, ki veli: Mnogo miši, mnogo zajcev. Naravno, kadar mrgoli miši okoli nje, ji ni treba vedno oprezati za zajci.

Čeprav lisico preganjajo vse vprek, je ne bodo zatrli. In izkušeni ljudje pravijo, da je prav, če je ne zatro docela, ker ima v naravi važno nalogo. Njen plen so navadno slabotne in bolehne živali, katere bi se plodile ter svoje bolezni in slabosti razširjale, ko bi ne bilo lisice. Tako pa ostane samo tisto, kar je zdravo in močno. Lisica opravlja torej v gozdu nekako policijško sanitetno službo. Tako je v božjem stvarstvu vse lepo izravnano.

Lisico imamo radi samo zaradi njenega kožuha, seveda šele takrat, ko ga ji snamemo! Zato je glavni lov na lisico v pozni jeseni in pozimi, ko je njen kožuh največ vreden. Sredi januarja pa je konec njene lepote, ker se takrat začne pariti in pri tem kožušček škodo trpi. Po vsej pravici bi torej poglavje o licisi ne spadalo v poglavje o lovski pomladi. Pa vendar le spada! Čez 9 tednov po parjenju, ki traja ves februar, namreč lisica v kakšnem brlogu skoti 4 do 9 slepih mladičev. Takrat se za lisico začne veliki post, ker se spočetka sploh ne zgane od svojih mladih. Zato pa pozneje, ko so mladiči že nekoliko odrasli, toliko bolj ropa in kolje, da je kar strah in groza. Mladičem prinaša kar žive miške in zajčke, da jih tako nazorno poučuje, kako je treba moriti in klati. Sedaj se bliža čas, ko pojdejo lovci, kjer imajo to navado, kopat lisičine ter s psom vleči iz brlogov vso lisičjo zalego s staro vred.

Lovci, ki stikajo za lisičinami, lahko ob tem času lovske pomladi opazujejo, kako se mlade lisičke zunaj na solncu solnčijo in igrajo. Stara jih pa gleda in nadzoruje. Njena vzgoja je ostra. Na živi miški jim kaže, kako ji je treba vrat zaviti. Če je mlada nerodna, stara plen odda drugi, nerodnico pa zgrabi ter jo po vseh pravilih naše nekdanje pedagogike, ki je pa sedaj tako zaničevana, oklofuta in celo ogrize. Drugič potem pa mora iti. Nekoč je lovec v globoki globeli zapazil mlado in staro lisico. Stara je mlado vodila na sprehod. Treba je bilo skočiti čez potoček. V vodo si lisica ne upa rada. Stara je najprej sama skočila čez in nazaj. To je nekajkrat ponovila. Potem pa je z gobčkom dregnila mlado, češ sedaj poskusi pa še ti! Nato je stara skočila čez vodo, mlada pa je ostala to stran vode. Lisica je skočila nazaj ter nekaj kratov ponovila svojo vajo, nakar je mlado še bolj odločno dregnila z gobčkom: "Ali boš ali ne, grdoba!" Nato je lisica vnovič skočila ter se na oni strani ozrla nazaj, ali ji mlada sledi. Toda mlada je malce zacvilila ter si ni upala. Stara je nato odločno odšla naprej ter se skrila za prvi grm, izza katerega je opazovala, kaj stori mlada. Toda mlada tudi sedaj ni upala čez vodo. To pa je bil ostari dovolj! Planila je izza grma na to stran vode ter mlado začela tako neusmiljeno lasati in daviti, da je lovec mislil, da jo bo kar požrla. Nato se je stara meni nič tebi nič obrnila in skočila čez vodo, nakar je skočila tudi mlada. Šlo je in šole je bilo konec. — Šiba novo mašo poje, so nam rekli včasih naši starši, ko so nam kar na životu iztepali hlače, za kar smo jim še dandanes hvaležni. Škoda, da je sedaj ta naravna vzgojna metoda v šoli prepovedana.

Če lovec mladičem odstreli mater, lačni mladiči začno glasno vekati. In takoj se od nekod vzame lisjak, ki prevzame očetovo skrb za sirote, čeprav se drugače lisjak za svojo družino nič ne meni in je v tem oziru docela podoben marsikateremu pijancu. Zgodilo se je že da so lovci ubili tudi tega lisjaka, ne da bi bili takoj pobrali še mladiče iz brloga. Ker so mladiči zopet lačni vpili v brlogu, je prišel lisjak, ki je mlade odpeljal v drugo jamo, kamor jih je skril in skrbel za nje. Če bi pa zanikarn lovec ustrelil lisico ter jo za pol dne pustil pred brlogom, bi je ne našel več, ker bi mladi mater požrli.

Močno hvalijo lisičjo zvijačnost ter pravijo, da je z vsemi žavbami namazana. Zato ji pravijo zvitorepka. Drugi pa pravijo, da je vsa njena zvijačnost v tem, ker ima silno dober voh in sluh ter veliko mero plašnosti. Vidi pa slabo. Z nosom in ušesi zazna vsako nevarnost. Stari Diezel na podlagi svojih skušenj trdi, da lisica v resnici ni prav nič posebno brihtna, ker nobene živali ni tako lahko z gonjači pripraviti do strela kakor lisico. Kakor hitro lisica zasliši šum bližajočih se gonjačev, se takoj dvigne ter odide po svoji stari stečini. Prav gotovo pojde natanko po tisti poti, katere je vajena, čeprav je tam na njo že kdo streljal. Če je lovec na lisičjem stojišču miren ter ima dober veter, da ga lisica ne zavoha, bo prav gotovo prišla mimo. Kajpada mora lovec stati kakor kip ter niti z mezincem ne sme ganiti. Kadar pa se lisica obrne na drugo stran, takrat brž puško k licu. Kdor bo drugače delal, mu bo lisica prijazno pomahljala z repkom in mu voščila: "Lahko noč!" .

Kakor pa je lisica na zunaj lepa in z vsemi žavbami namazana, tako je na drugi strani strašno nesnažna. To je res navadna lena vlačuga, ki misli le na to, kaj bo žrla in kako bo spala. Še na misel pa ji ne pride, da bi svoje stanovanje imela v redu in snažno. Še mar ji ni, da bi si sama oskrbela stanovanje. Grdoba grda se kar naseli v jazbečevem stanovanju, ne da bi ga vprašala za dovoljenje. Jazbec pa je godrnjav samotar, ki pa je čist in snažen ter ljubi red kakor star profesor, čeprav nima gospodinje. Pa mu pride za gospodinjo lisica. Ker jazbec ne mara za družbo, nekaj časa godrnja, nato pa se umakne v drug kot in stvar je za danes opravljena. Pa samo za danes. Jazbec, ki ne trpi v svoji hiši niti trohice nesnage in ima zunaj jame pravcati kloset za svoje potrebe, je takoj drugi dan ves iz sebe, ko vidi in voha, da lisica njegovo stanovanje porablja kar za stranišče. Ker tega ne more prestajati, se izseli ter svojo vilo prepusti vsiljivki. Tako pride lisica do svojega kvartirja.

Sedajle v času lovske pomladi ne bo težko najti lisičino, ker smrdi tam daleč na okoli. Zlasti bolh je v lisičinah cele magacine. Saj pravim, da je videz včasih docela drugačen, kakor pa gola resnica. Na to resnico življenja se spomnim vsakokrat, kadar vidim hudo elegantno damo, z vsemi žavbami namazano, ko se košati z lepim lisičjim kožuhom na plečih.—France Žar.

Se toplo priporočamo za fino vino na drobno in debelo.

Na razpolago imamo tudi lepo dvorano.

Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike

JERNEJ KNAUS

BONDED WINERY

1052 E. 62d St. HEnderson 9309

FRANK GABRIEL

1383-85 E. 53d St. ENdicott 2058

GROCERIJA in MESNICA

Želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike.

Priporoča se gospodinjam za nakup vsakovrstnih potrebščin za praznike, najboljšo moko, orehe, rozine, maslo, jajca in med. V zalogi tudi vsakovrstna suha in sveža mesenina.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

VSEM ODJEMALCEM IN SE TOPLO PRIPOROČA

ANTON ŽELEZNIK

SLOVENSKA MLEKARIJA

1368 E. 53d St. HEnderson 6653

Prav vesele velikonočne praznike želita vsem svojim prijateljem in odjemalcem in se toplo priporočata.

FELIKS in MARIA DRENIK

5422 Hamilton Ave.

6% pivo, vino in prigrizek.

EDNA DAIRY

Vesele velikonočne praznike vam želi

SLOVENSKA MLEKARNA

JOSEPH KNAUS, lastnik

6302 Edna Ave. HEnderson 7963

Se toplo priporoča.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

D. LUSIN'S SOHIO SERVICE STATION

6002 St. Clair Ave.

vsem svojim odjemalcem in prijateljem.

Se toplo priporoča, da ga obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avtomobil.

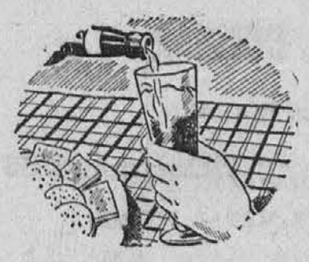

FRANK GREBENC

1297 E. 55th St.

GOSTILNA

Vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino.

Se toplo priporočam ter želim

vesele velikonočne praznike vsem skupaj.

DELIKATESNA TRGOVINA

FRANK IVANČIČ

15416 Saranac Rd.

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike.

Najboljše blago in nizke cene.

CLOVER DAIRY

SLOVENSKA MLEKARIJA

JOSEPH MEGLICH,
lastnik

1003 E. 64th St.
ENdicott 4228

Vesele velikonočne praznike želim vsem odjemalcem.

JOSEPH STAMPFEL

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA ZA ŽENE, DEKLETA IN MOŠKE

Se toplo priporoča.

Želim vsem cenjenim odjemalcem vesele velikonočne praznike!

6108 St. Clair Ave.

RALPH CEBRON

SLOVENSKA MESNICA

4030 St. Clair Ave.

Vsake vrste prekajeno suho meso, klobase, šunke, kakor tudi najboljše sveže meso.

VESELO ALELUJO VSEM ODJEMALCEM!

ANTON SVETE

Želim vsem odjemalcem in prijateljem VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Grocerija, candy, cigare, cigarete, sladoled.

IZVRSTNO PIVO

Se priporočam za obilen poset. — Točna postrežba!
Imam fine doma posušene klobase.
Pripeljem tudi na dom, ako naročite.

1184 E. 60th St. **HEnderson 4813**

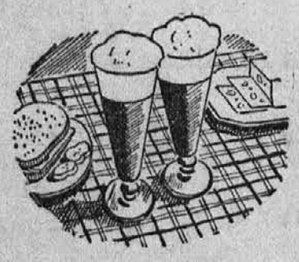

Vesele velikonočne praznike vsem prijateljem in znancem želi

ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Ave.

Slovenska točilnica legalnih najboljših likerjev, najboljše pivo ter okusen prigrizek.

Se toplo priporočam za obilen obisk.

JOSEPH F. DOLINAR

TINNING and ROOFING

6925 St. Clair Ave. **HEnderson 4736**

COMPLETE SHEET METAL WORKS

Kadar rabite popravila pri furnezu, na strehah, žlebovih ali drugod, zglasite se pri nas.

VESELO ALELUJO VSEM SKUPAJ!

Ako želite dobro postrežbo, oglasite se pri

PLESEC GAS STATION

vogal Waterloo Rd. in E. 169th St.
BATTERY SERVICE in MAZANJE AVTOMOBILOV

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem.

Vstajenje

Peter Vencelj je utrujen slonel na ograji mosta, pod katerim je bobneče drla reka. Samotni mož je gledal že kalužnice, vrbove mačice pa so si dajale po soncu obsevati svoje srebrne kožuščke. Nobena sapica se ni ganila v zraku in nebo je bilo čisto modro. Vse je bilo mirno. Le reka in otrok človekov ne. Bila sta brezpokojna in zato ju je vleklo skupaj. Mož je stal tu že nekaj minut in premišljal, ali bi ne bilo dobro, ko bi skočil notri. Tedaj pa se je dvignil njegov pogled in zdrknil čez travnike proti gozdu. Nato je zmajal z glavo:

"Enkrat moram le domov — saj pride še prav . . . in rabili bodo vendar denar . . ."

Tako je odšel in reka za njim se je smehljala. Pa tudi nebo nad njim se je smejalo . . . prijazno, ne da bi se rogalo.

Ko je napravil kakšnih tisoč korakov in prišel v gozd, je spet obstal in se naslonil ob drevo. Tekanje ga je utrudilo. Že dve leti je neprestano sedel. Že dve leti ni videl gozda, ni prosto dihal in ni mu bilo dano očutiti vonja cvetlic. Le ptice je včasih videl, ko so visoko v zračnem morju preletale dvorišče kaznilnice. Tedaj — to je bilo najhujše! — tedaj ga je prevzelo strašno domotožje; tedaj bi vpil, rohnel, prosil milosti, samo da bi užival prostost, le tja bi hotel, kamor so letele ptice . . . v gozd . . . domov.

Dve leti! Dve celi leti sedeti v zaporu — mar ve kdo, kaj je to, če ni moral tega sam doživeti? Biti dve leti zaprt, je grozno, je smrtna muka. Najhujši dnevi so tedaj, ko pride božič ali Silvestrov dan ali velika noč in ko pridiga kurat, ko da si človek, pa vendar nisi. In če ne veš več datuma, pa se domisliš, sedaj ima rojstni dan oče ali mati ali žena ali kateri od otrok. Vse to je hudo. Toda najhujša dneva sta onadva, ko prideš notri in ko odhajaš ven.

Peter Vencelj se je prijel za čelo. Gozdne vonjave so ga skoraj omamile. Prej je bil vsak dan v gozdu, do dne, ko je pobil paznika. Paznik! Ta mora imeti pač železno črepinjo, ker sicer bi bil poginil kot miš. Toda prebolel je: še je ostal živ; sedaj pa tudi on sedi v ječi.

Kaj je že rekel danes ravnatelj kaznilnice?

"Peter Vencelj, vaš nekdanji paznik je bil podlež, ki je goljufal tako svojega gospodarja kot svoje ljudi. Toda, Vencelj, kdo sme dvigniti roko zoper svojega bližnjega. Življenje človeka je sveto. Sedaj, Vencelj, pa smo vam zadnje leto kazni izpregledali. Zaslužite si to milost. Postanite vrl mož in zdržite se žganja."

Žganje! Nič več ni vedel kako diši žganje. Pozabil je, kot je pozabil, kakšen je gozd. Ko bi mu le ne bilo treba domov . . . Sicer je po tem tako hrepenel, sedaj pa, ko je moral domov, se je bal.

Moral je zopet pred sodišče, pred sodišče svojih dragih. Tiho in vprašujoč ga bodo pogledovali: "Kaj si storil?" In vsa soseska bo sedela v sodnem zboru; stokrat bodo govorili o obtožnici, pripovedovali o njegovem grehu, ga povečevali, govorili o njem od ust do ust, le branilca ne bo.

Zakaj je bil tam doli tako v strahu?

"Pomiloščen!"

On pa se je zasmejal, da je odmevalo po gozdu. Če gre človek domov, je pač dobro, toda moral bi biti brez čuta za čast, sicer gre domov tako, kot bi šel v pekel. In vendar je moral domov. Moral je, da vidi, kako je vse. Niti enkrat v teh dveh letih mu niso pisali. Mogoče je bila njegova hišica prodana, njegovi pa so šli po svetu. In žena ga je pač tudi pozabila. Ne bi ji bilo težko.

Ivanka! Kako ljubko dekle je bila in kako zal fant je bil nekdaj on. Takrat je služil pri konjenici in prihajal na dopust . . . potem pa? . . . Žganje, presneto žganje! Nič bi ne bilo čudnega, če bi si ne želela več pijanca, ki jo je tepel.

On pa je hrepenel po njej . . . težko, težko hrepenel po njej, in stara mrtva ljubezen je zopet zaživela v njem, vprav tako, kot takrat, ko sta bila oba še mlada.

Najbolj pa je hrepenel po otroku, po mali Anici. Bila je njegov ljubljenec: nje ni nikdar tepel; ona se ga tudi ni bala. Zdaj bo že v sedmem letu in hodi v šolo. Kako ljubka mora biti ta mala poskočna stvarca, ko nosi šolsko torbo. Vesela bo, ona že . . . Saj njej ni nikdar nič žalega storil . . . nikoli. Vesela bo, da je ata spet doma. Ne pa seveda fant: njega je tudi zelo tepel. On bo torej deset let star. In tretji otrok mora biti tudi že na svetu. Ali je deček ali deklica? In kako so ga neki krstili?

V svojih mislih je Peter Vencelj hitro prišel in nenadoma obstal pred svojo hišico. Bila je velika sobota, poznega popoldne. Aprilsko solnce je toplo zlatilo malo hišico ter poljubljalo na vrtu hijacinte in rumene narcise. Koča je stala samotno in tiho kot pomladni sen. Peter Vencelj pa se ni zganil. Krepko se je oprl ob svojo palico in dve solzi sta mu počasi privreli iz oči.

Tukaj . . . to je bil dom!

Kakor tat se je priplazil bliže. Skozi vrtna vratica je stopil in pogledal skozi okno. Težak vzdih olajšanja se mu je izvil iz prsi. Njegovi dragi žive še tukaj. Notri je stalo pohištvo in neki fant, Konrad, se je igral z majhnim otrokom. To je bil pač novorojenček.

Trenutek je mož tiho stal, nato pa šel v sobo. Zbral je vse sile, da bi se zdelo, da je miren.

"Dober dan!" je rekel tiho in v skrbeh, ko je vstopil. "Ali je mati doma?"

Deček je začudeno pogledal.

"Ne, mama je v cerkvi. Velika noč je. Kaj pa hočete?"

Deček ga ni več poznal. Dve leti je dolg čas in Peter Vencelj je prej nosil lepo brado in dolge, kodraste lase.

"Kaj pa bi radi?" je ponovil deček, ker je mož, ves zbegan in pobledelega obraza stal kot kip.

"Jaz . . . hotel sem le . . . le povprašati, kako se imate?"

Konrad je bil silno začuden.

"Kako se imamo! Dobro nam je!"

(Dalje na 7. strani)

VESELO ALELUJO VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM ŽELITA

JOHN in STEFI PAULICH

5238 St. Clair Ave.

FINO 6% PIVO, ŽGANJE, VINA IN IZBORNA KUHINJA

Se toplo priporočamo za poset naših lepih prostorov.

Na sliki vidite notranjost lepe Pauličeve gostilne in restavracije na 5238 St. Clair Ave. Za baro so po vrsti: Rudy Paulich, sin družine Paulich; Mr. John Paulich in njegova soproga Stefania Paulich, gospodarja prostorov, in Miss Stefania Paulich, hčerka. Paulichevi prijazno vabijo na poset, kadar ste žejni in lačni.

DOMAČA KUHINJA

Fino kosilo in večerja vsak dan. Jako zmerne cene.

NAJFINEJŠE PIVO, VINO IN ŽGANJE

Želimo vesele velikonočne praznike vsem prijateljem in znancem.

KAROLINA MODIC

6201 St. Clair Ave.

MARN DRY CLEANING

6518 St. Clair Ave. **ENdicott 2940**

PRESSING REPAIRING

REMODELING

Prinesite svojo obleko k nam, da vam jo zlikamo in ščistimo za praznike.

Vesele velikonočne praznike želim vsem skupaj.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica

6120 St. Clair Ave. **HEnderson 4814**

Vence, šopke in cvetlice za vsako priliko.
Naročila se hitro in točno izvršijo. — Fino delo.
Cene nižje kot kdaj poprej.
Se priporočamo.
Vesele velikonočne praznike vsem cenjenim rojakom.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

V naši sanitarni mlekarni boste vedno dobili sveže mleko, sir, smetano in sirovo maslo.

Se toplo priporočamo.

NICK SPELICH

6210 White Ave. **HEnderson 2116**

SLOVENSKA MLEKARNA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ŽELIJO SLOVENSKI ČEVLJARJI
IN SE TOPLO PRIPOROČAJO:

JOS. GRBEC, 6026 St. Clair Ave.
FR. URANKAR, 7226 St. Clair Ave.
FR. LONGAR, 6630 St. Clair Ave.
RUDY KOZAN, 6530 St. Clair Ave.
JOS. SERCEL, 6214 St. Clair Ave.
JOHN TUSHAR, 1102 E. 63d St.

ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME Inc.

6016 St. Clair Ave. **ENdicott 3113**

Invalidni voz na razpolago noč in dan.

Želim vesele velikonočne praznike vsem rojakom.

JOHN LUPSINA

10201 Prince Ave. **MIchigan 0746**

GROCERIJA in MESNICA

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma posušenega mesa, klobas, plečet, želodcev ter fine, sveže grocerije po zmerni ceni.

Vsem skupaj želimo vesele velikonočne praznike.

FRANK MIHČIČ NIGHT CLUB

GOSTILNA

7202 St. Clair Ave. **ENdicott 9359**

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo in dobro vino, žganje in okusen prigrizek.

Se toplo priporočamo za obilen obisk.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem skupaj!

Vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

Največja izbera oblek za birmo in prvo sv. obhajilo; krasni pajčolani v veliki izberi. Vsa zaloga spodnje obleke, nogavic in klobukov.

GRDINA'S SHOPPE

POPOLNA OPREMA ZA NEVESTE
BEAUTY PARLOR

3111 St. Clair Ave. **HEnderson 6800**

VSTAJENJE

(Nadaljevanje s 6. strani)

"Toda . . . toda brez očeta ste vendar?"

Fant je mračno pogledal na tla.

"Ne rabimo očeta!"

"Ali ne bi rad videl, da se vrne?"

Mali je krepko odkimal z glavo.

"Tako se imamo bolje. Vsaj ne bo zapil vsega, kar mati zasluži, in tepel nas ne bo. Mnogo boljše je, odkar ga ni."

Tuji mož se je trdno prijel za omaro in strmel v dečka. Končno pa je privrelo iz njega: "Toda tvoja sestra Ančka, bo pa vesela očeta. Kje pa je ona?"

Tedaj je mali otrok zajokal.

"Bodi tiho, Anica, bodi tiho. Kaj ne, tudi ti se ne veseliš očeta? Saj ti ga sploh ne poznaš."

Peter Vencelj je izbuljil oči.

"Ta otrok vendar ni Anica? Mora biti pa že večja!"

"Da, ona druga! Toda je umrla. Tedaj je ravno prišel na svet drugi otrok, in takrat ga je mama dala krstiti tudi za Anico."

"Umrla da je! Anica da je umrla? Ljuba, preljuba Anica pa umrla. O moj Bog, ljubi moj Bog!"

In postavni mož je začel naglo jokati. Otrok je spet zajokal in deček je osuplo gledal ihtečega moža. Spomnil se je nečesa, kar mu je mrtvilo srce.

"Vi . . . saj si vendar oče . . . Bojim se vas . . . . na pomoč! Mati! Na pomoč!"

"Konrad, bodi tiho! Ne vpij vendar Konrad na pomoč. Nič vam nočem! Saj spet odhajam! Glej imam že kljuko v roki. Nehaj vendar vpiti. Hotel sem vas le videti enkrat."

Deček je nehal vpiti, toda se je plašno ihteč stisnil s svojo sestrico k steni.

"Konrad, zakaj . . . zakaj pa je mala Ana umrla?"

"Zaradi difterije. Ravno 14 dni potem ko ste . . . ko je oče odšel. In potem se je čez štiri tedne rodil drug otrok. In temu je spet ime Ana."

"Ali ste imeli vedno dosti jesti, Konrad?"

"O da, to že. Boljše nam je kot prej."

Deček ni niti malo popustil od bridke resnice.

"Ali nočeš, Konrad, da ostanem tukaj?"

Ta pa je pogledal plaho vanj in odkimal z glavo.

"Bojim se!"

"In . . . kaj pravi mati?"

"Ne vem . . . nikoli ni za ta del nič rekla. Dobro ji je tako."

"Potem pa spet grem . . . Shrani ta mošnjiček . . . zapri ga v omaro . . . je denar notri . . . daj ga mami, da vam kaj kupi . . . in reci ji, da jo pozdravljam. — Ančka, daj mi roko."

S strahom je položil otrok ročico v možakovo desnico. On pa se je nežno sklonil k otroku, ga poljubil na oči ter šel iz sobe.

Zunaj sredi gozdne poti je stal nepremično in tiho. Pregnali in spodili so ga od doma, preklela so ga usta lastnega otroka! In niti ugovarjati ni mogel, zakaj otrok je imel prav. Kam sedaj, kam. O da bi bil vsaj v kaznilnici, v ozki zamreženi celici. Bilo bi boljše kot tu v prostem domačem gozdu. Globoko spodaj je reka vabljivo pela svojo pesem. In že je prisluhnil tja doli s skrivnostno se žarečimi očmi.

Tedaj pa je vendar prišlo do njegovih ušes lepše petje, zaslišali so se glasovi ljudi iz doline.

Topo se je siromak zgrudil na kamen ob cesti. Tam doli so bili veseli, odrešeni ljudje; zanj pa ni prišla zmaga; stal je sredi noči in smrti. Družina Kristova doli pa je pela dalje in osamelemu je bilo malo lažje.

Noč mu je odprla pot; napravil si je načrt za prihodnost. Odšel bo v mesto, delal bo in kar bo zaslužil, pošlje svojim dragim. Potem jim ne bo treba več gladovati in se ga tudi ne več bati. Kaj pa naj bi tudi sicer? Anica, njegova ljubljenka, edino bitje na zemlji, kateremu ni storil nič žalega, je mrtva. Umrla je 14 dni potem, ko je on odšel.

In tedaj si je podprl z obema rokama glavo in obudil za svojega otroka pozen spomin in molitev. Nihče ga ne bo motil; žena je doli v cerkvi, pobožnosti pa še ne bo kmalu konec. On pa si le za trenotek odpočije. Utrujen je. Konrad mu ni ponudil stola. Samo malo naj se odpočije! Potem gre!"

"Peter! Peter!"

Tedajci stopi predenj njegova žena. On pa skoči kvišku in strmi vanjo.

"Peter, kje si se vzel? — Saj tvoj čas še ni minil. — Ali si — ali si ušel?"

"Pomiloščen sem — kralj me je — imam listino v žepu."

"Pomiloščen! Peter!"

In plane k njemu, da bi ga objela. Toda on se ne gane.

"Jaz spet odhajam, Ivanka."

"Ti greš? — Kam' — kam greš?"

"Ne vem. Bojite se me vendar. Niste hoteli, da spet pridem domov! Konrad pravi —"

"Konrad — ali si bil doma?"

"Da, in sedaj grem proč — kar bom prihranil, vam pošljem! Konrad pravi, da se imate boljše, če me ni."

"Ne, Peter, ne greš. Niti za en dan. Naš si. Tu ostaneš, Peter. Ni res, da nam je bolje, če tebe ni; ni res."

Strastno se ga oklene.

"Ali se ne bojiš, Ivanka?"

"In tudi če bi me še tepel — moraš ostati tukaj."

"Ivanka, žganja ne pijem več. In tepel ne bom nikogar. Mene je Bog udaril."

Drži ga objetega in ga gleda; pripoveduje mu; pa nič žalostnega, nič obtožujočega— ne, le o prihodnjosti in kako bo lahko vse dobro. In blagruje usodo, da ji je neka žena v cerkvi pošepnila, da je videla prihajati Petra domov, tako, da ga lahko še sreča. Ne bi prenesla, če bi odšel.

Spodaj v dolini pa pojejo ljudje: Zahvaljen Gospod Bog.

Jutri je velika noč. — Paul Keller.

———o———

Učiteljica: "Zdaj mi pa povejte, otroci, kako je vašemu očetu ime."

Mihec: "Našemu očetu je ime ata."

Spomini na pot v Abesinijo

Zapiski kmečkega fanta

I

Prvič smo zaslutili svojo udeležbo v abesinski vojni že na zimskih manevrih oktobra meseca v neki vasici pod Etno, na otoku Siciliji. Hladen večer je bil in mrak je legel na vas. Brez slutnje smo se pogovarjali o naši dobri večerji. Ob naši običajni uri ob devetih smo se spravili k počitku položili svoje trudne glave na slamo in hitro pospali. Naenkrat začujemo budnico za alarm. Naglo vstanemo in se prepašemo z vojaško opremo. Bali smo se že, da bo treba zdaj sredi noči gaziti mrzli etniški sneg. Nad nami pa so vpili vsi naši častniki in podčastniki: Urno! Urno! — Ker odpotujemo takoj v Mesino . . .

Seveda smo se tisti hip vsi vprašali, zakaj neki moramo zdaj v Mesino, ko bi morali ostati tu na vajah še sedem dni. Medtem smo naglo tovorili topove na trpežne mule in nato odkorakali proti najbližji postaji. Tam smo v najkrajšem času spravili vse na vlak in se odpeljali k regimentu v Mesino.

Kdor je bil v Mesini potrjen za abesinsko vojsko, je moral res imeti vse zobe in biti tudi drugače popolnoma zdrav. Pri opremi so bili prvo visoki čevlji, ki sežejo prav do debelega mesa. Ti čevlji so potrebni zaradi peska, ki pokriva tla mnogih abesinskih pokrajin zelo na debelo, pa tudi za to, da branijo nogo strupenih ros in raznovrstnih kač, da pik ne more tako hitro do kože. Hlače so bile zuava (pumparce) in pozneje smo jih odrezali zaradi prehude vročine. Bluza je bila tenka in lahka. Vsa uniforma je bila modrorjava. Klobuke pa smo dobili kavčukaste, čeprav so za vojno bolj v navadi kovinske čelade. Za Abesinijo so bili klobuki od kavčuka bolj koristni, saj je tam več vojakov popadalo zaradi vročine ko od abesinskih krogel. Zoper pesek, ki ga vetrovi nosijo, v oči, smo dobili vsi očale.

Do pristanišča so nas spremljale vojaške godbe. Spet smo morali ukrcati živali in topove, nato smo se uredili na parniku tudi mi. Imeli smo vsega 400 mul, 40 topov in 1800 mož. Ko je bil parnik pripravljen za odhod, smo šli vsi na palubo in na streho, da smo videli množico ljudi, kako so se navduševali za nas, nam mahali z robci in se poslavljali od ladje.

Parnik Conte Biancamano

(Dalje na 8 strani)

MRS. FRANCES KRAŠOVIC

SLAŠČIČARNA

6206 St. Clair Ave.

Cigare, cigarete, mehke pijače in sladoled. – Košarce in candy.

Se toplo priporočam in želim vsem skupaj vesele VELIKONOČNE PRAZNIKE

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

FRANK LAVRIČ

15601 Holmes Ave.

SLOVENSKA SLAŠČIČARNA

GASOLINSKA POSTAJA — MOBILGAS in MOBILOIL

JOHN PAULIN

lastnik

vogal E. 152d St. in Waterloo Rd.

Namažemo vam avtomobil po najnižjih cenah.
Postrežba hitra in točna.
Veselo Alelujo vsem odjemalcem in prijateljem.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem želi

FRANK KEPIC

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

14301 Sylvia Ave.

Izvrstne domače šunke, prvovrstno sveže meso, ter vsa grocerija.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

FRANK KRAMER

SLOVENSKI GROCERIST in MESAR

15454 Calcutta Ave.

Najboljše šunke, prekajeno in sveže meso ter grocerija po najnižjih cenah.

Vsem gostom in prijateljem želita veselo Alelujo

ALBIN in MILKA FILIPIČ

SLOVENSKA RESTAVRACIJA in GOSTILNA

513 E. 152d St.

Najboljši likerji, pivo in vino ter izborna domača kuhinja.

OBLEKE

Dobite pri nas, narejene po vaši meri.
Čisto volneno blago.

CHARLES ROGEL

6526 St. Clair Ave.

KROJAČNICA in ČISTILNICA OBLEK

Želim vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

JOHN CIMPERMAN in SIN

GOSTILNA

1259 Marquette Ave.

Vse vrste pijača in dober prigrizek.
Se toplo priporočamo za obilen obisk.

Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem ter se toplo priporoča

ANTON OGRINC

SLOVENSKA MESNICA

6414 St. Clair Ave. **ENdicott 3716**

GEORGE KOVAČIČ

6312 St. Clair Ave.

(v Hrvatskem narodnem domu)

JUGOSLOVANSKA BRIVNICA

želi vesele velikonočne praznike vsem prijateljem, znancem in obiskovalcem.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.
Pri nas boste vedno pošteno postreženi s svežim in doma sušenim najboljše vrste mesom. — Se priporočamo, da se o tem sami prepričate.
Mi vam tudi na dom pripeljemo.

JOSEPH TREBEC

CUT-RATE MEAT MARKET

1423 E. 55th St. **HEnderson 1559**

MANHATTAN CAFE

Louis in Alice Trattar, lastnika

10700 Reno Ave.

MIchigan 6778

6% izvrstno pivo, vina in prigrizek.

Ob sobotah pa igra izvrstna godba.

Vesele velikonočne praznike želima vsem in se toplo priporočava.

Venci in šopki za vse prilike, kakor tudi cvetlice v posodah, po nizki ceni.

JIMMIE SLAPNIK JR.

6620 St. Clair

HEnderson 8824

PODRUŽNICA:

783 E. 185th St.

KEnmore 6262

Želim vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in se priporočam.

SPEH GROCERIJA

1100 E. 63d St.

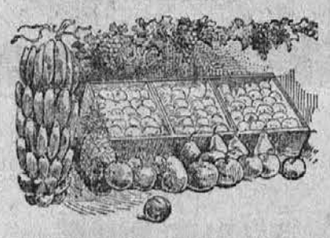

Pazite na cene, ki vam jih nudimo vsak petek in soboto.

Se toplo priporočamo in želimo vsem odjemalcem vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi slovenska trgovina s pohištvom

OBLAK FURNITURE CO.

6612-14 St. Clair Ave. **HEnderson 2978**

Cenjenemu občinstvu se vljudno priporočamo pri nakupu pohištva in hišnih potrebščin.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

SPOMINI NA POT V ABESINIJO

(Nadaljevanje iz sedme strani)

(Grof Belaroka) je pretresljivo zatulil in se pričel premikati od obrežja na odprto morje. Z vseh ladij v pristanišču so gledalci vzklikali živijo (Evviva!) in mahali z robci, muzika je igrala poslovilno pesem. Parniki so hkrati zatulili pozdrav, tako tudi ladja Conte Biancamano — in tudi avtomatične živali v stolpu mesinske cerkve so se oglašale. Petelin je zapel, a poslednji je od nas vzel slovo sam lev. Dalje na morju pa so utihnile godbe in vsi pozdravi avtomatičnih predmetov. Naša ladja se je vedno hitreje pomikala proti Afriki in proti jugozhodu.

Po dolgih dveh dneh smo dospeli v Sueški kanal. Pristali smo v Suezu in počakali tam 12 ur. dokler nas niso francoske oblasti pregledale in preštele.

*

Ob odhodu iz Sueškega kanala so nam spet priredili glasno spremstvo muzike in sirene.

Po dolgi štirinajstdnevni vožnji smo dospeli v Somalijo in se zasidrali. V pristanišču Mogadišja sem videl veliko zamorcev a na koncu in med njimi so bili tudi vojaki, ki so nas že pričakovali. Izkrcali smo se samo vojaki. Nato so nas odveli k večerji. Že ta večer sem okusl raznovrstno sadje, ki mi je zelo ugajalo. Posebno so mi bile všeč banane in pa tekočina kokosovih orehov.

*

V Somaliji smo ostali precej časa, ker smo čakali na napoved vojne. To se je zgodilo res že 2 oktobra in že tisti večer smo odkorakali na eritrejsko fronto.

Dospevši na določeno mesto, smo že videli, kako letela obstreljujejo in bombardirajo velike skupine Abesincev. Ko so letala prenehala, je pridrla pehota in v naskoku zavzemala abesinske postojanke. Tudi gorski polk se je nalahko pomikal za pešci. Toda že tu in v celi vojni se je zelo malo uporabljala artilerija.

Abesinska vojska ni držala vojne črte. Navajeni so se vojskovati v skupinah, kakor čreda. Oboroženi so pa bili z najbolj modernim orožjem iz Bolgarije in z angleškim, posebno za častnike.

Napadeni Abesinci so se pokazali kot neverjetno pogumni vojaki. Vsi smo se jim čudili, ko smo jih videli, kako drzno stojijo nasproti kosečim strojnicam. Streljajo vedno stoje. Vprašal sem se, kaj daje Abesincem tak pogum. Kmalu sem zvedel, da je vzrok vera. Prepričani so, da po vsaki smrti še enkrat oživijo, in to jih vzdrži.

Če so trčili ob sovražne pešce, se niso skrili v svoje jarke. Ob vsakem italijanskem napadu na njihove postojanke so skočili Abesinci iz jarkov in stoje streljali. Od tega so pretrpeli največje izgube. Proti tankom pa so se na enak način borili z ročnimi bombami, misleč da tank lahko razrušijo.

Ženske in moški se po zunanjosti skoraj ne razlikujejo. Oblečeni so enako, samo z belim prepasom ob ledjih. Drugače so goli. Ženske imajo nekakšen kos krila. Lasje so kratki in kodrasti. Ljudje so visoki in vitki, moški zelo lepega života. Ženske so lepe, elegantne postave, visoke, imajo lepe rdeče ustnice in bele zobe. Deklice zgodaj dozorijo — pri petnajstih letih se poročijo. Nobena ne čaka čez 20 let.

Moški so zelo zvesti svojim ženam. Vedno hodita skupaj. Kadar gre mož na semenj, pelje s seboj ženo in otroke. Svoj tovor in družino posadi na kamelo. Tako mahajo dva in več dni skozi puščavo do namenjenega kraja ali trga.

Abesinske vasi so vse bolj na gričih, med gostimi palmami. Koče so okrogle, zgrajene iz sirkovih palic ter ometane zunaj z odpadki od kamel. Zelo revno stanovanje imajo v njih. Živijo se največ s sadjem in sirom. Imajo dosti ovac in bivolskih krav. Kamele rabijo za oranje in za potovanje po puščavi.

Mesta imajo po nekoliko zidanih hiš z ravno streho. Pokrajina je od morja proti zahodu peščena in ravna. V notranjosti je svet valovit, obraščen s palmami in raznim sadnim drevjem (dateljni, rožiči itd.). Divjačine ni dosti, razen hijen, opic in raznih kač.

Slikovitost pokrajine je nekod čudovita, posebno zaradi gričev. Po dolinah pa se vidi krasno sadje, posebno so lepi grozdi banan. V enem grozdu je včasi nad 200 kosov.

Banan je dosti. Manj je kokosovih palm. Ljudstvo pa ni podiralo svojih dreves. Kokosove orehe obirajo s pomočjo opic. Te so privezane z verižico na zadnjih nogah in so navajene splezati na drevo. Na drevesu se obesi z zadnjimi nogami in suče sadež toliko časa, dokler ne pade. Pod drevesom pa stojita dva moža z dobro napeto odejo in lovita vanjo orehe.

Doživljaji med vojno so bili različni. Včasi sem bil zelo dobre volje. Posebno če sem ves popoldan preležal pod palmami, sem si mislil, kako lepo je vojaško življenje, ker sem imel okrog sebe polno banan in dateljnov. A vse to mi ni ustrezalo, ker sem videl na visokih palmah kokosov oreh in me je vedno mikalo, kako bi mogel do njega. Poskusil sem plezati, a mi ni uspelo, ker ima drevo močne trne. Bilo je prepovedano sekati drevo, a nič za to. Šel sem skrivaj po sekiro, in podrl drevo na tla. Otrgal sem vse, kar je bilo sadežev in se umaknil na drugo stran, kjer sem bil varen pred častnikom. Vzel sem bajonet in napravil z njim luknjo v kokosov oreh, da sem lahko pil mleko. Tako sem užival sladko tekočino najboljšega abesinskega sadu. En liter tega mleka je dovolj za cel dan vsakemu junaku.

Prišel je večer, ko sem stal še vedno v palmovem gozdiču. Začul sem trombo, ki je dajala znak za večerjo. A meni ni bilo več mar za vojaško večerjo. Do teme se nisem vrnil v taborišče. Ko sem prišel v taborišče, so me vsi vprašali, kje sem bil, da nisem prišel večerjat. Rekal sem jim, da me je bolela glava in da mi ni za jed. Takoj so razumeli, kakšen je bil pravi vzrok. Dobro so me poznali. Priporočil sem jim, naj se še oni preskrbijo z orehi, pa so me vpraševali, kako naj pridejo do sadu, ki visi tako visoko, če ne posečejo drevo. Začudil sem se na vso moč: Kaj! Poseči drevo! Ali ne veste, da je strogo prepovedano? — In res so odslej vsi mislili, da jaz splezam na drevo: Kdor ne zna, naj se v Abesinijo ne poda!

Pod močnimi sončnimi žarki smo korakali po neznanih abesinskih deželah, čez gorovje in skalovje in čez velike puščave, kjer ni bilo nobenega potoka ne studenca. Vsak mož je prejemal po dva litra vode na dan. Nikjer ni bilo vode, da bi si človek osvežil utrujeno telo. Z dvema litroma vode, ki sem jih dobival, sam nisem vedel, kaj početi. Ali bi si z njo opral šalo ali bi jo spil. Vedno sem mislil na kokos, kdaj pridem do njega, da si potolažim žejo. S tem upanjem sem vedno veselo mahal za tovariši.

Kadar smo dohiteli našo pehoto, smo morali najprej razpeljati telefonske žice, da so polki imeli zveze. Nato smo si uredili šotore. Za vsake štiri vojake en šotor, tako da nam ponoči ni bilo mraz. Noči so zelo mrzle.

Ves abesinski terorij je zelo čuden. Po dnevi je bila vročina nad 48 stopinj. Ponoči pa povzročajo mraz velike rose, ki padejo na zemljo. Če ne bi bilo teh ros, bi vse rastlinstvo usahnilo, saj dežuje tu samo po enkrat na leto.

Na mnogih krajih, kjer so bile velike bitke, je bilo treba pobrat naprej naše bele ranjence. Te so odpeljali v bolnico. Potem so spravili in pokopali najprej naše bele in črne mrtvece ter jih pokopali. Ko so svoje spravili, so šele prišli na vrsto žrtve srčnih Abesincev. Zvlekli so jih na kupe, polili z neko tekočino in jih zažgah. V dveh urah je bil iz vsega samo še pepel.

Skopali so jame in pepel zagrebli. Na vsak tak kraj so postavili znamenje da so vedeli, kje je pepel žrtev abesinske vojne.

V JUGOSLAVIJO

SAMO 7 DNI

če potujete na ekspresnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujte s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

Mayflower Dairy

Frank Race in Sinoui

lastniki

448 E. 158th St. Tel. KEnmore 1272

Vsem prijateljem in znancem želi veselo Alelujo

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Rd.

Kemično čiščenje oblek, zaves itd. po najnižjih cenah.

Delo garantirano.

PRIJAZNO POSTREŽBO NUDI

GROVEWOOD TAVERN

M. VRANEŽA, lastnik

v najfinejših likerjih, finih vinih in najboljšemu pivu. Izborna domača kuhinja.

Vedno vesela družba in najboljša postrežba.

17105 Grovewood Ave.

J. C. MUCHITZ

BONDED WINERY

(preje John Možina)

1081 Addison Rd. **HEnderson 0782**

Se zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam še za naprej za fina vina, na drobno ali na debelo.

Veselo Alelujo vsem skupaj!

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON BARAGA

PRODAJALEC VINA NA DEBELO IN DROBNO

15322 Waterloo Rd.

Če želite svojim prijateljem postreči z najboljšo in pristno kapljico, oglasite se pri nas, kjer boste v ceni in blagu najboljše postreženi.

Vesele velikonočne praznike vam želita

ANTON in JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

Pristni legalni likerji, dobra vina, 6% pivo in prigrizek.

Vsak petek pri nas ribja pečenka.

Se toplo priporočamo.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

Collinwood Bakery

J. ZALLAR, lastnik

16006 Waterloo Rd.

Najboljše in okusno pecivo, vedno sveži kruh.

Točna postrežba in nizke cene.

ČE HOČETE IMETI . . .

Fine domače potice, vsevrstno dobro in sveže pecivo, kupite pri

GROVEWOOD BAKERY

MARY HABJAN, lastnica

17203 Grovewood Ave.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem.